

**Roczne Skonsolidowane
Sprawozdanie Finansowe
Grupy Kapitałowej Banku BPH SA**

**za rok
2010**

Bank BPH Spółka Akcyjna, Al. Pokoju 1, 31-548 Kraków, wpisany do rejestru prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000010260. NIP: 675-000-03-84.
Kapitał zakładowy i wpłacony: 383.339.555 zł.

Spis treści	
Skonsolidowany rachunek zysków i strat	4
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	5
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	6
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	7
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	9
Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku BPH	11
Podstawowe dane o emitencie	11
Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	12
Znaczące zasady rachunkowości	12
a) Oświadczenie o zgodności	12
b) Zasady sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	12
c) Wartości szacunkowe	16
d) Kontynuacja działalności	18
e) Aktywa i zobowiązania finansowe	18
f) Transakcje repo (sbb) i reverse repo (bsb)	21
g) Kompensowanie instrumentów finansowych	21
h) Rachunkowość zabezpieczeń	21
i) Utrata wartości aktywów finansowych	22
j) Leasing operacyjny	24
k) Należności z tytułu umów leasingu finansowego	24
l) Wartości niematerialne	24
m) Rzeczowe aktywa trwałe	25
n) Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana	25
o) Rezerwy	26
p) Utrata wartości aktywów innych niż aktywa finansowe	27
q) Kapitały własne	27
r) Przychody i koszty odsetkowe	27
s) Przychody i koszty prowizyjne	27
t) Wynik handlowy i rewaluacja	28
u) Wynik z inwestycji finansowych	28
v) Przeliczenie walut obcych	28
w) Podatki	28
x) Dane porównawcze	29
1. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności	31
2. Wynik z tytułu odsetek	36
3. Odpisy z tytułu utraty wartości	37
4. Wynik z tytułu prowizji	37
5. Wynik handlowy i rewaluacja	38
6. Wynik z inwestycji finansowych	38
7. Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	39
8. Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	39
9. Podatek dochodowy	40
10. Zysk i wartość księgowa na jedną akcję	40
11. Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	41
12. Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	41
13. Należności od banków	42
14. Należności od klientów	43
15. Odpisy z tytułu utraty wartości należności	45
16. Inwestycyjne aktywa finansowe	45
17. Aktywa trwałe rzeczowe	48
18. Wartości niematerialne	50
19. Aktywa przeznaczone do sprzedaży	53
20. Pozostałe aktywa	54
21. Zobowiązania wobec Banku Centralnego	56
22. Zobowiązania wobec banków	56
23. Zobowiązania wobec klientów	57
24. Zobowiązania wobec pozostałych instytucji	59
25. Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych	59

26.	Rezerwy.....	60
27.	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	61
28.	Pozostałe pasywa.....	61
29.	Zobowiązania podporządkowane	62
30.	Kapitały razem	62
31.	Dywidendy	64
32.	Wartość godziwa	64
33.	Rachunkowość zabezpieczeń	68
34.	Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań własnych	68
35.	Zobowiązania pozabilansowe	68
36.	Inne zobowiązania warunkowe	70
37.	Działalność powiernicza	71
38.	Leasing finansowy	72
39.	Płatności z tytułu umów najmu	72
40.	Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	72
41.	Podmioty powiązane	73
42.	Aktywa i pasywa w walutach obcych	77
43.	Ważne wydarzenia występujące po dacie bilansowej	78
44.	Rezerwy na świadczenia na rzecz pracowników	78
44.1.	Rezerwy na krótkoterminowe świadczenia pracownicze	78
44.2.	Rezerwy na długoterminowe świadczenia pracownicze	78
44.3.	Świadczenia po okresie zatrudnienia	79
44.4.	Długoterminowy Program Motywacyjny General Electric Company (GE)	80
45.	Zarządzanie ryzykiem w Banku BPH	81
45.1.	Zarządzanie ryzykiem	81
45.2.	Ryzyko rynkowe	82
45.2.1	Ryzyko walutowe	83
45.2.2	Ryzyko stopy procentowej	84
45.3.	Ryzyko płynności	86
45.4.	Ryzyko kredytowe	89
45.5.	Ryzyko operacyjne	100
45.6.	Pochodne instrumenty finansowe	101
45.7.	Zarządzanie kapitałem	105

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

tys. zł

	Noty	Za rok kończący się	
		31.12.2010	31.12.2009
Przychody z tytułu odsetek		2 278 953	2 454 876
Koszty z tytułu odsetek		-895 948	-1 040 359
Wynik z tytułu odsetek	2	1 383 005	1 414 517
Odpisy z tytułu utraty wartości	3	-822 870	-690 139
Wynik z tytułu odsetek uwzględniający odpisy z tytułu utraty wartości		560 135	724 378
Przychody z tytułu prowizji		915 693	942 445
Koszty z tytułu prowizji		-153 170	-152 536
Wynik z tytułu prowizji	4	762 523	789 909
Wynik handlowy i rewaluacja	5	80 700	91 043
Wynik z inwestycji finansowych	6	-1 128	-2 183
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	7	-1 520 729	-1 596 526
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	8	-13 508	-6 245
Zysk/strata przed opodatkowaniem		-132 007	376
Podatek dochodowy	9	9 884	60 705
Zysk/strata za okres		-122 123	61 081
1. przypadający na akcjonariuszy Banku		-135 209	52 806
2. przypadający na udziały niekontrolujące		13 086	8 275
Zysk/strata za okres oraz rozwodniony zysk/strata za okres na jedną akcję zwykłą przypadający na akcjonariuszy Banku (w zł)	10	-1,76	0,69
Zysk/strata za okres oraz rozwodniony zysk/strata za okres na jedną akcję zwykłą (w zł)	10	-1,59	0,80

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

w tys. zł

	Za rok kończący się	
	31.12.2010	31.12.2009
Zysk/strata za okres	-122 123	61 081
Inne całkowite dochody:	-3 165	-19 034
wynik z tytułu wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	-832	928
wynik z tytułu wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	0	-19 396
rozliczenie skumulowanych zysków i strat związanych z instrumentami zabezpieczającymi, które zostały wyłączone z rachunkowości zabezpieczeń (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	-2 333	-566
Całkowite dochody ogółem	-125 288	42 047
1. przypadające na akcjonariuszy Banku	-138 649	33 158
2. przypadające na udziały niekontrolujące	13 361	8 889

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

w tys. zł

A k t y w a	Noty	Stan na dzień	
		31.12.2010	31.12.2009
Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	11	3 687 542	1 243 425
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	12	392 412	595 615
Należności od banków	13	905 819	514 181
Należności od klientów	14	28 111 421	29 095 698
<i>w tym: odpisy z tytułu utraty wartości</i>	15	-2 713 020	-2 115 641
Inwestycyjne aktywa finansowe	16	2 167 148	1 624 236
Aktywa trwałe rzeczowe	17	370 226	441 732
Wartości niematerialne	18	1 103 444	1 135 751
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	19	3 133	19 317
Pozostałe aktywa	20	549 705	544 938
<i>w tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego</i>		333 587	313 576
A k t y w a r a z e m		37 290 850	35 214 893

w tys. zł

P a s y w a	Noty	Stan na dzień	
		31.12.2010	31.12.2009
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	21	1 003	0
Zobowiązania wobec banków	22	484 650	778 581
Zobowiązania wobec klientów	23	15 652 938	10 215 552
Zobowiązania wobec pozostałych instytucji	24	14 410 105	17 212 999
Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych	25	491 813	597 300
Rezerwy	26	220 413	138 266
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	27	401 754	576 735
Pozostałe pasywa	28	579 362	531 975
Zobowiązania podporządkowane	29	682 912	674 211
Kapitały razem:	30	4 365 900	4 489 274
<i>w tym: kapitał własny</i>		4 252 787	4 389 522
<i>w tym: kapitał niekontrolujący</i>		113 113	99 752
P a s y w a r a z e m		37 290 850	35 214 893

Wartość księgowa na jedną akcję zwykłą (w zł)	10	55,47	57,25
---	----	-------	-------

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

w tys. zł

	KAPITAŁ WŁASNY PRZYPISANY AKCJONARIUSZOM BANKU							Kapitały niekontrolujące	KAPITAŁY RAZEM
	Kapitał podstawowy	Zyski zatrzymane	Kapitał z aktualizacji wyceny	Kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka	Pozostałe kapitały rezerwowe	RAZEM		
Kapitały na początek okresu 01.01.2010	383 340	120 100	38 006	2 605 372	308 338	934 366	4 389 522	99 752	4 489 274
Zysk (strata) za okres	0	-135 209	0	0	0	0	-135 209	13 086	-122 123
Inne całkowite dochody									
wynik z tytułu wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	0	0	-1 107	0	0	0	-1 107	275	-832
rozliczenie skumulowanych zysków i strat związanych z instrumentami zabezpieczającymi, które zostały wyłączone z rachunkowości zabezpieczeń (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	0	0	-2 333	0	0	0	-2 333	0	-2 333
Inne całkowite dochody ogółem	0	0	-3 440	0	0	0	-3 440	275	-3 165
Transakcje z akcjonariuszami odniesione bezpośrednio na kapitał									
podział zysku - odpis z kapitału zapasowego	0	106 835	0	-106 835	0	0	0	0	0
transakcje z tytułu płatności w formie akcji	0	0	0	0	0	1 924	1 924	0	1 924
inne	0	0	0	-10	0	0	-10	0	-10
Kapitały na koniec okresu 31.12.2010	383 340	91 726	34 566	2 498 527	308 338	936 290	4 252 787	113 113	4 365 900

w tys. zł

	KAPITAŁ WŁASNY PRZYPISANY AKCJONARIUSZOM BANKU								Kapitały niekontrolujące	KAPITAŁY RAZEM
	Kapitał podstawowy	Zyski zatrzymane	Kapitał z aktualizacji wyceny	Kapitał zapasowy*	Fundusz ogólnego ryzyka	Pozostałe kapitały rezerwowe	Akcje własne	RAZEM		
Kapitały na początek okresu 01.01.2009	143 581	343 859	57 654	4 652 897	273 064	773 941	-1 886 047	4 358 949	90 863	4 449 812
Zysk za okres	0	-106 061	0	158 867	0	0	0	52 806	8 275	61 081
Inne całkowite dochody										
wynik z tytułu wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	0	0	314	0	0	0	0	314	614	928
wynik z tytułu wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	0	0	-19 396	0	0	0	0	-19 396	0	-19 396
rozliczenie skumulowanych zysków i strat związanych z instrumentami zabezpieczającymi, które zostały wyłączone z rachunkowości zabezpieczeń (po uwzględnieniu podatku odroczonego)	0	0	-566	0	0	0	0	-566	0	-566
Inne całkowite dochody ogółem	0	0	-19 648	0	0	0	0	-19 648	614	-19 034
Transakcje z akcjonariuszami odniesione bezpośrednio na kapitał										
podział zysku - odpis na kapitał zapasowy	0	-17 291	0	17 291	0	0	0	0	0	0
podział zysku - odpis na kapitał rezerwowy	0	-65 133	0	0	0	65 133	0	0	0	0
podział zysku - odpis na fundusz ryzyka ogólnego	0	-35 274	0	0	35 274	0	0	0	0	0
transakcje z tytułu płatności w formie akcji	0	0	0	501	0	669	0	1 170	0	1 170
Inne										
sprzedaż akcji własnych i likwidacja spółki zależnej	0	0	0	-2 246	0	0	2 806	560	0	560
połączenie z GE Money Bankiem - emisja, umorzenie akcji **	239 759	0	0	-2 221 938	0	94 623	1 883 241	-4 315	0	-4 315
Kapitały na koniec okresu 31.12.2009	383 340	120 100	38 006	2 605 372	308 338	934 366	0	4 389 522	99 752	4 489 274

* Salda i zmiany kapitału własnego wynikające z połączenia z GE Money Bankiem zostały zaprezentowane w kapitale zapasowym.

** Obejmuje emisję akcji połączeniowych oraz umorzenie akcji własnych.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

w tys. zł

	Noty	Za rok kończący się	
		31.12.2010	31.12.2009
DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA			
Zysk (strata) za okres		-135 209	52 806
Zysk za okres przypadający na udziały niekontrolujące		13 086	8 275
Korekty razem		5 712 444	352 262
Amortyzacja		124 584	150 662
Przychody z tytułu odsetek		-2 281 700	-2 454 876
Koszty z tytułu odsetek		898 695	1 040 359
Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat		-9 884	-60 705
Przychody odsetkowe otrzymane		2 184 179	2 480 099
Koszty odsetkowe zapłacone		-1 007 398	-862 753
Dywidendy otrzymane		0	-11
Podatek zapłacony		9 723	-48 006
Zyski /straty ze sprzedaży inwestycji		1 027	898
Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości		597 379	640 280
Zmiana stanu aktywów przeznaczonych do obrotu		203 203	945 877
Zmiana stanu należności od banków		-17 483	360 028
Zmiana stanu należności od klientów		416 779	-10 530
Zmiana stanu pozostałych aktywów		88 014	110 560
Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych		-584 191	-455 112
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		-386 707	62 465
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		5 521 389	-253 724
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu własnej emisji		262	0
Zmiana stanu zobowiązań przeznaczonych do obrotu		-174 980	-1 187 145
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań		129 553	-106 104
Przepływy netto z działalności operacyjnej		5 590 321	413 343
DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA			
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych		-25 444	-166 038
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych		7 483	6 319
Zbycie udziałów w jednostkach zależnych		0	623
Nabycie udziałów niekontrolujących w jednostkach zależnych		0	-121
Dywidendy otrzymane		0	11
Przepływy netto z działalności inwestycyjnej		-17 961	-159 206
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA			
Zaciągnięcie długoterminowych kredytów i pożyczek		13 949 749	728 097
Splata długoterminowych kredytów i pożyczek		-16 605 569	-915 929
Emisja papierów wartościowych		101 308	206 894
Wykup papierów wartościowych własnej emisji		-222 026	-239 259
Przepływy netto z działalności finansowej		-2 776 538	-220 197
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO RAZEM		2 795 822	33 940

ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POZĄTEK OKRESU	40	1 646 382	1 612 442
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA KONIEC OKRESU	40	4 442 204	1 646 382
ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH I EKWIWALENTÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH		2 795 822	33 940

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku BPH

Podstawowe dane o emitencie

Bank BPH Spółka Akcyjna jest bankiem mającym siedzibę w Polsce, Al. Pokoju 1, 31-548 Kraków. Bank jest wpisany do rejestru prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie Wydział XI Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000010260. Numer identyfikacji podatkowej (NIP) – 675-000-03-84.

W dniu 31 grudnia 2009 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował połączenie Banku BPH SA (spółka przejmująca) oraz GE Money Banku SA z siedzibą w Gdańsku przy ul. Elżbietańskiej 2 (spółka przejmowana).

Bank należy do grupy kapitałowej General Electric Capital Corporation z siedzibą w Stanach Zjednoczonych.

Głównym akcjonariuszem Banku BPH jest GE Investments Poland Sp. z o.o., która posiada 83,74% akcji i głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku. Łącznie poprzez swoje spółki zależne grupa General Electric posiada 89,16% akcji i głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku.

Do podstawowej działalności Banku BPH SA należy przyjmowanie wkładów pieniężnych, prowadzenie rachunków bankowych, udzielanie kredytów, prowadzenie bankowych rozliczeń pieniężnych oraz wykonywanie czynności bankowych na podstawie ustawy Prawo Bankowe. Przedmiot działalności został szczegółowo przedstawiony w Statucie Banku.

Bank BPH SA jest podmiotem dominującym Grupy Kapitałowej Banku BPH SA (zwanej dalej Grupą Kapitałową Banku BPH, Grupą Banku BPH, Grupą Kapitałową lub Grupą).

Na dzień 31 grudnia 2010 roku prezentowane skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Banku BPH obejmuje spółkę zależną BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o.o., w której Bank posiada 100% udziałów i głosów na Zgromadzeniu Wspólników, wraz ze spółką BPH Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA., w której Bank posiada pośrednio 50,14% akcji i głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Działalność podmiotów objętych konsolidacją została omówiona w Sprawozdaniu z działalności.

Struktura organizacyjna wraz z informacją dotyczącą rodzaju powiązań w grupie wg stanu na 31 grudnia 2010 roku.

Podmiot	Siedziba	Udział % Banku w głosach na WZA/ZW spółki
Jednostka dominująca		
Bank BPH Spółka Akcyjna	Kraków	
Jednostki zależne objęte konsolidacją		
BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o.o.	Warszawa	100,00%
Jednostka pośrednio zależna – zależna od BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o.o.		
BPH Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	Warszawa	50,14%

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku BPH SA dnia 9 marca 2011 roku.

Znaczące zasady rachunkowości

a) Oświadczenie o zgodności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, a w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2009 roku, nr 152, poz. 1223 z późniejszymi zmianami) i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, jak również wymogami odnoszącymi się do emitentów papierów wartościowych dopuszczonych lub będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku oficjalnych notowań giełdowych.

b) Zasady sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Banku sporządzono za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010 roku.

Sprawozdania finansowe jednostek objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym zostały sporządzone na ten sam dzień bilansowy, co sprawozdanie finansowe jednostki dominującej.

Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Przestaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Wszystkie salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Nie zrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przekazanego składnika.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem ujęcia pochodnych instrumentów finansowych, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz wybranych aktywów finansowych, które zostały wykazane według wartości godziwej oraz aktywów przeznaczonych do sprzedaży, które zostały wykazane w kwocie niższej z ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia, jak również instrumentów finansowych, dla których stosowana jest metoda wyceny według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej.

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym Grupa Banku nie dokonała istotnych zmian zasad rachunkowości w stosunku do zasad przyjętych w poprzednim okresie.

Polityka rachunkowości Grupy uwzględnia wymogi wszystkich zatwierdzonych przez Unię Europejską Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz związanych z nimi interpretacji za wyjątkiem standardów i interpretacji, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską bądź zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie po dniu bilansowym.

W ocenie Grupy wdrożenie standardów i interpretacji zatwierdzonych i opublikowanych przez UE, które weszły lub wejdą w życie po dniu bilansowym oraz standardów i interpretacji

oczekujących na zatwierdzenia przez UE nie będzie mieć istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy, za wyjątkiem standardu MSSF 9 „Instrumenty finansowe”. Wpływ wdrożenia MSSF 9 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy nie został jeszcze oceniony. Grupa planuje wdrożenie standardów i interpretacji w terminach określonych w tych standardach i interpretacjach bez wcześniejszego zastosowania.

Standardy i Interpretacje zatwierdzone i opublikowane przez UE, które weszły lub wejdą w życie po dniu bilansowym

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Data wejścia w życie
Zmiany do MSSF 1 – <i>Ograniczone zwolnienia dotyczące ujawnień zgodnych z MSSF 7 dla jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy</i>	Zmiana dotyczy zwolnień z ujawniania za okres porównawczy informacji wymaganych przez zmieniony MSSF 7 dla jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy. Zwolnienie to dotyczy sytuacji, gdy pierwsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone za okres rozpoczynający się wcześniej niż 1 stycznia 2010 roku	1 lipca 2010 roku Zgodnie z Rozporządzeniem Komisji Nr 574/2010 wszystkie jednostki stosują zmiany do MSSF 1 i MSSF 7 najpóźniej wraz z rozpoczęciem swojego pierwszego roku obrotowego rozpoczynającego się po dniu 30 czerwca 2010 roku
Zaktualizowany MSR 24 <i>Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych</i>	Zmiana wprowadza zwolnienie dotyczące ujawnień kwot transakcji z podmiotami powiązanymi, wysokości sald, w tym zobowiązań warunkowych z: (a) rządem, który sprawuje kontrolę lub współkontrolę nad jednostką sprawozdawczą lub ma na nią znaczący wpływ; oraz (b) innej jednostki, która jest podmiotem powiązanym, ponieważ ten sam rząd sprawuje kontrolę lub współkontrolę nad jednostką sprawozdawczą i tą drugą jednostką lub ma na nią nieznaczący wpływ. Zaktualizowany standard wymaga od jednostek, które korzystają z tego zwolnienia, dokonywania specyficznych ujawnień. Zaktualizowany Standard zmienia również definicję podmiotu powiązanego, w ten sposób, że definicja ta obejmuje swoim zakresem dodatkowe podmioty takie jak np.: jednostki stowarzyszone z kontrolującym udziałowcem oraz jednostki kontrolowane lub współkontrolowane przez członków kluczowego personelu kierowniczego.	1 stycznia 2011 roku Zgodnie z Rozporządzeniem Komisji Nr 632/2010 wszystkie jednostki stosują zaktualizowany standard najpóźniej wraz z rozpoczęciem swojego pierwszego roku obrotowego rozpoczynającego się po dniu 31 grudnia 2010 roku
Zmiany do MSR 32 <i>Klasyfikacja praw poboru</i>	Zmiana wymaga żeby prawa, opcje, warranty dotyczące nabycia określonej liczby własnych instrumentów kapitałowych za określoną kwotę w dowolnej walucie stanowią instrumenty kapitałowe, jeżeli jednostka oferuje ww. prawa, opcje i warranty pro rata dotychczasowym właścicielom tej samej klasy instrumentów kapitałowych niebędących instrumentami pochodnymi.	1 lutego 2010 roku Zgodnie z Rozporządzeniem Komisji Nr 1293/2009 wszystkie jednostki stosują powyższe zmiany najpóźniej wraz z rozpoczęciem swojego pierwszego roku obrotowego rozpoczynającego się po dniu 31 stycznia 2010 roku
Zmiany do KIMSF 14: <i>Przedpłaty w ramach minimalnych wymogów finansowania</i>	Zmieniony KIMSF 14 dotyczy ujęcia rachunkowego przedpłat w przypadku, gdy istnieją minimalne wymogi finansowania. Zgodnie z tymi zmianami, jednostka jest zobowiązana do ujęcia takich przedpłat, jako składnika aktywów w związku z tym, że uzyskuje przyszłe korzyści ekonomiczne wynikające z	1 stycznia 2011 roku Zgodnie z Rozporządzeniem Komisji Nr 633/2010 wszystkie jednostki stosują

	dokonanej przedpłaty dostępne w postaci obniżenia przyszłych składek w okresach, w których płatności związane z minimalnymi wymogami finansowania byłyby wymagane w przypadku braku wcześniejszych przedpłat.	powyższe zmiany najpóźniej wraz z rozpoczęciem swojego pierwszego roku obrotowego rozpoczynającego się po dniu 31 grudnia 2010 roku
KIMSF 19 <i>Wygaśnięcie zobowiązań finansowych w związku z wyemitowaniem instrumentów kapitałowych</i>	Interpretacja określa, że instrumenty kapitałowe wyemitowane dla wierzyciela w celu pokrycia całości lub części zobowiązania finansowego w formie „zamiany długu na kapitał” stanowią zapłatę w myśl MSR 39.41. W momencie początkowego ujęcia, instrumenty kapitałowe wyemitowane w celu zaspokojenia zobowiązania finansowego, wycenia się w wartości godziwej tych instrumentów, chyba, że ich wartość godziwa nie może zostać wiarygodnie ustalona. W takim przypadku instrument kapitałowy powinien zostać wyceniony tak, aby odzwierciedlić wartość godziwą zobowiązania, które wygasło w wyniku jego emisji. Różnica między wartością bilansową zobowiązania finansowego, które wygasło (lub części tego zobowiązania) oraz początkową wyceną instrumentu kapitałowego powinna zostać ujęta w wyniku finansowym bieżącego okresu.	1 lipca 2010 roku Zgodnie z Rozporządzeniem Komisji Nr 662/2010 wszystkie jednostki KIMSF 19 najpóźniej wraz z rozpoczęciem swojego pierwszego roku obrotowego rozpoczynającego się po dniu 30 czerwca 2010 roku

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Data wejścia w życie
<i>Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2010</i>	Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2010 zawierają 11 zmian do 6 standardów i jednej interpretacji	1 stycznia 2011 roku z wyjątkiem zmian do MSSF 3 <i>Połączenia jednostek gospodarczych</i> -Przepisy przejściowe dotyczące warunkowej zapłaty w przypadku połączeń mających miejsce przed wejściem w życie zmienionego standardu, Wycena udziałów niekontrolujących, Nie podlegające zmianie oraz dobrowolnie zmodyfikowane programy płatności w formie akcji, MSR 27 <i>Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdanie finansowe</i> - Przepisy przejściowe dotyczące zmian w MSR 21, MSR 28 oraz MSR 31, które miały miejsce na skutek zmian w MSR 27 – gdzie data wejścia w życie to pierwszy lipca 2010 roku
<i>Zmiany do MSSF 7 Ujawnienia – Przeniesienia aktywów finansowych</i>	Zmiana wymaga ujawnienia informacji, która umożliwi użytkownikom sprawozdania finansowego: <ul style="list-style-type: none"> zrozumienie związku między przeniesionym składnikiem aktywów finansowych, który nie został w całości wyłączony ze sprawozdania finansowego a związanymi z nim zobowiązaniami finansowymi; i ocenę charakteru, ryzyka z nim związanego oraz stopnia utrzymywanego przez jednostkę 	1 lipca 2011 roku

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Data wejścia w życie
	<p>zaangażowania w wyłączony składnik aktywów.</p> <p>Zmiana definiuje "utrzymywane zaangażowanie" w celu stosowania wymogów dotyczących ujawnień.</p>	
<p>MSSF 9 <i>Instrumenty Finansowe</i></p>	<p>Nowy standard zastępuje wytyczne zawarte w MSR 39, <i>Instrumenty Finansowe: ujmowanie i wycena</i>, na temat klasyfikacji oraz wyceny aktywów finansowych. Standard eliminuje istniejące w MSR 39 kategorie: utrzymywane do terminu wymagalności, dostępne do sprzedaży oraz pożyczki i należności.</p> <p>W momencie początkowego ujęcia aktywa finansowe będą klasyfikowane do jednej z dwóch kategorii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu; lub • aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej. <p>Składnik aktywów finansowych jest wyceniany według zamortyzowanego kosztu jeżeli spełnione są następujące dwa warunki: aktywa utrzymywane są w ramach modelu biznesowego, którego celem jest utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów wynikających z kontraktu; oraz, jego warunki umowne powodują powstanie w określonych momentach przepływów pieniężnych stanowiących wyłącznie spłatę kapitału oraz odsetek od niespłaconej części kapitału.</p> <p>Zyski i straty z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej ujmowane są w wyniku finansowym bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, gdy inwestycja w instrument kapitałowy nie jest przeznaczona do obrotu. MSSF 9 daje możliwość decyzji o wycenie takich instrumentów finansowych, w momencie ich początkowego ujęcia, w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Decyzja taka jest nieodwracalna. Wyboru takiego można dokonać dla każdego instrumentu osobno. Wartości ujęte w innych całkowitych dochodach nie mogą w późniejszych okresach zostać przekwalifikowane do rachunku zysków i strat.</p>	<p>1 stycznia 2013 roku</p>
<p>Zmiany do MSSF 9 <i>Instrumenty Finansowe</i> (wydane 2010)</p>	<p>Zmiany do MSSF 9 z 2010 roku zmieniają wskazówki zawarte w MSR 39 <i>Instrumenty Finansowe: Ujmowanie i wycena</i> na temat klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych oraz wyłączenia aktywów finansowych oraz zobowiązań finansowych.</p> <p>Standard zachowuje prawie wszystkie dotychczasowe wymogi MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych oraz wyłączania aktywów finansowych i zobowiązań finansowych.</p> <p>Standard wymaga, aby zmiana wartości godziwej dotycząca zmiany ryzyka kredytowego zobowiązania finansowego wyznaczonego w momencie początkowego ujęcia, jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy były prezentowane, jako inne całkowite dochody. Pozostała część zysku lub straty z wyceny do wartości godziwej ujmowana jest w zysku lub stracie bieżącego okresu. W przypadku, gdy zastosowanie tego wymogu powoduje brak współmierności przychodów i kosztów, wówczas cała zmiana wartości godziwej jest ujmowana w zysku lub stracie bieżącego okresu.</p> <p>Wartości zaprezentowanych w innych całkowitych dochodach nie przekwalifikuje się później do zysku lub</p>	<p>1 stycznia 2013 roku</p>

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Data wejścia w życie
	straty bieżącego okresu. Mogą one być jednak przeklasyfikowane do kapitału własnego. Zgodnie z MSSF 9 wycena pochodnych instrumentów finansowych, które są ze sobą powiązane i muszą być uregulowane przez dostarczenie nienotowanych instrumentów kapitałowych, których wartość nie może zostać wiarygodnie ustalona powinna nastąpić według wartości godziwej.	
Zmiany do MSR 12 <i>Podatki – Odroczony podatek dochodowy: Przyszła realizacja składnika aktywów</i>	Zmiana z 2010 roku wprowadza wyjątek od obecnych zasad wyceny podatku odroczonego zawartych w paragrafie 52 MSR 12, opartych o sposób realizacji. Wyjątek dotyczy podatku odroczonego od nieruchomości inwestycyjnych wycenianych według modelu wartości godziwej zgodnie z MSR 40 poprzez wprowadzenie założenia, że sposobem realizacji wartości bilansowej tych aktywów będzie wyłącznie sprzedaż. Zamiary zarządu nie będą miały znaczenia, chyba, że nieruchomość inwestycyjna będzie <i>podlegała amortyzacji</i> i będzie utrzymywana w ramach modelu biznesowego, którego celem będzie skonsumowanie zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych płynących z danego składnika aktywów przez okres jego życia. To jest jedyny przypadek, kiedy to założenie będzie mogło zostać odrzucone.	1 stycznia 2012 roku

Zasady rachunkowości przedstawione poniżej, zostały zastosowane do obu zaprezentowanych okresów sprawozdawczych.

Zasady te zostały zastosowane jednolicie przez poszczególne jednostki Grupy.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, zostały podane w tysiącach złotych (tys. zł).

c) Wartości szacunkowe

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga dokonania przez Grupę pewnych szacunków oraz przyjęcia pewnych założeń, które mają wpływ na kwoty prezentowane w sprawozdaniu finansowym.

Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie przez kierownictwo Grupy, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Wyniki tworzą podstawę do dokonywania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i pasywów. Mimo, że szacunki te opierają się na najlepszej wiedzy dotyczącej warunków bieżących i działań, które Grupa Banku podejmuje, rzeczywiste rezultaty mogą się od tych szacunków różnić. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie sprawozdawczym, podczas którego dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu lub również w okresach przyszłych, jeśli korekta wpływa zarówno na bieżący jak i przyszłe okresy.

Poniżej przedstawiono najistotniejsze obszary, dla których Grupa dokonuje oszacowań.

Utrata wartości kredytów i pożyczek

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Ocena dotyczy zarówno przesłanek ujawnionych jak i przesłanek, których ujawnienie na dzień wyceny nie zaistniało (tzw. Incurred

but not reported losses - IBNR). W zakresie identyfikacji przesłanek dla portfela IBNR, Grupa wykorzystuje statystyczne metody pomiaru uwzględniające założenia dotyczące okresu ujawniania straty (tzw. Loss Identification Period).

Dla wszystkich ekspozycji, dla których zakłada się występowanie przesłanek utraty wartości, Grupa dokonuje pomiaru straty opartego na oczekiwaniach przyszłych odzysków. Oczekiwania dla indywidualnie istotnych ekspozycji dokonywane są w oparciu o wiedzę ekspercką, podczas gdy dla ekspozycji ocenianych kolektywnie, oczekiwania wyznaczane są w oparciu o statystyczne metody bazujące na obserwacjach historycznych (korygowanych we wszystkich aspektach, dla których przyjmuje się brak reprezentatywności dla przyszłości).

Zasady dokonywania wyceny, z uwzględnieniem kwestii szacunków oraz kompetencji w zakresie podejmowania decyzji, są w Grupie szczegółowo uregulowane.

Metody pomiaru wraz z założeniami podlegają regularnemu procesowi walidacji. Wszelkie obserwacje procesów walidacji znajdują swoje odzwierciedlenie w zasadach /procesie wyceny.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nie notowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując modele wyceny. Wyceny instrumentów pochodnych o charakterze nieopcyjnym oraz papierów dłużnych nie notowanych na aktywnych rynkach dokonuje się w oparciu o model zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Dla instrumentów pochodnych o charakterze opcyjnym stosowane są modele wyceny opcji. Tam gdzie to możliwe w modelach wykorzystywane są dane pochodzące z aktywnego rynku. W przypadku, gdy dane wejściowe do modelu pochodzące z aktywnego rynku nie są dostępne, Grupa wykorzystuje parametry i wielkości szacunkowe. Główne parametry szacunkowe stosowane do wyceny instrumentów finansowych wynikają z analizy ryzyka kredytowego kontrahenta.

Ryzyko kredytowe związane z instrumentami pochodnymi

Wycena niezapadłych transakcji pochodnych w zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta została przeprowadzona w podejściu analogicznym do wyceny portfela kredytowego Grupy Banku.

Oszacowania korekty wartości godziwej o ryzyko kredytowe kontrahenta dokonano w ujęciu indywidualnym: w przypadku klientów gdzie analiza indywidualna wskazała na podwyższone ryzyko kredytowe kontrahenta oraz w ujęciu portfelowym: w odniesieniu do transakcji z kontrahentami gdzie indywidualna ocena standingu kredytowego nie wykazała przesłanek podwyższonego ryzyka.

W przypadku transakcji ocenianych indywidualnie, korektę oszacowano przy zastosowaniu techniki zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych w podejściu wieloscenariuszowym.

W zakresie wyceny portfelowej, w celu oszacowania korekty wyceny wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta wykorzystano podejście oparte na koncepcji strat poniesionych lecz niezidentyfikowanych.

Utrata wartości aktywów niefinansowych

Składnik aktywów niefinansowych traci wartość w przypadku, gdy jego wartość księgowa jest wyższa od wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna stanowi wyższą wartość spośród wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży oraz wartości użytkowej.

Wyznaczenie wartości użytkowej wiąże się z przeprowadzeniem przez Grupę szacunków wartości przyszłych przepływów pieniężnych, oczekiwanych z tytułu dalszego użytkowania lub zbycia składnika aktywów i ze zdyskontowaniem tych wartości.

Inne wartości szacunkowe

Rezerwa na zobowiązania związane z odprawami emerytalnymi, rentowymi i pośmiertnymi wyliczana jest metodą aktuarialną przez niezależnego aktuarium jako wartość obecna przyszłych zobowiązań Grupy wobec pracowników według stanu zatrudnienia i płac na dzień aktualizacji.

Wyliczenie rezerw jest oparte na szeregu założeń, zarówno co do warunków makroekonomicznych jak i założeń dotyczących rotacji pracowników, ryzyka śmierci i innych.

Rezerwy na ryzyko prawne wyliczane są na podstawie szacowanej kwoty wypływu środków pieniężnych w przypadku, gdy prawdopodobne jest, że w wyniku niepomyślnego zakończenia sprawy, taki wypływ nastąpi.

Zgodnie z MSR 37 Grupa ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej rezerwę restrukturyzacyjną obejmującą nakłady bezpośrednio powstałe w wyniku restrukturyzacji i nieodzwrotnie wynikające z tej restrukturyzacji, a nie uwzględnia kosztów związanych z bieżącą lub przyszłą działalnością Grupy. Rezerwa tworzona jest w oparciu o szczegółowy, formalny i ogłoszony plan restrukturyzacji.

d) Kontynuacja działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej Grupy Kapitałowej Banku BPH w dającej się przewidzieć przyszłości.

W wyniku wykazanych w pierwszym półroczu 2009 roku strat finansowych, zgodnie z wymogami polskiego Prawa Bankowego, Bank został zobligowany do wprowadzenia i formalnego złożenia do Komisji Nadzoru Finansowego Programu Wzmocnienia Efektywności przedstawiającego plany Banku odnośnie odzyskania zyskowności. Bank działa zgodnie ze Strategią przebudowy platformy biznesowej Banku BPH po połączeniu, która jako integralna część Programu Wzmocnienia Efektywności została zaakceptowana przez KNF w sierpniu 2010 roku. Strategia zawiera m.in. plany przebudowy platformy biznesowej, działania restrukturyzacyjne oraz zacieśnienie polityki kredytowej Banku. Realizacja planu naprawczego jest przedmiotem regularnego monitoringu oraz raportowania. Pomimo odnotowania ostatecznie straty za 2010 rok, sukces tych działań został odzwierciedlony poprzez powrót do zyskowności Banku w drugiej połowie 2010 roku.

e) Aktywa i zobowiązania finansowe

Klasyfikacja:

Instrumenty finansowe są klasyfikowane przez Grupę zgodnie z zasadami MSR 39 jako:

- wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat
Do tej kategorii Grupa klasyfikuje aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, w tym instrumenty pochodne nie zakwalifikowane do rachunkowości zabezpieczeń, a także instrumenty finansowe wyznaczone w momencie początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (tzw. *fair value option*). Grupa przy początkowym ujęciu desygnuje instrumenty finansowe do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w przypadku, gdy prowadzi to do eliminacji lub znaczącego zmniejszenia niespójności w zakresie wyceny lub ujmowania (tzw. „niedopasowanie księgowe”) oraz/lub grupa aktywów finansowych jest zarządzana na bazie wartości godziwej;
- pożyczki lub należności

Są to aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku. Do kategorii pożyczek i należności należą kredyty i pożyczki udzielone innym bankom oraz klientom włączając skupione wierzytelności, inwestycje w instrumenty dłużne pod warunkiem, że nie są kwotowane na aktywnym rynku, oraz należności z tytułu transakcji reverse repo;

- aktywa dostępne do sprzedaży

Są to aktywa finansowe nie zakwalifikowane do pozostałych grup bądź desygnowane do tej kategorii;

- pozostałe zobowiązania finansowe

Kategoria ta obejmuje zobowiązania wobec banków, zobowiązania wobec klientów, zobowiązania z tytułu transakcji repo, wyemitowane dłużne instrumenty finansowe.

Ujmowanie i wycena instrumentów finansowych

Wszystkie instrumenty finansowe są ewidencjonowane w księgach rachunkowych w dacie zawarcia transakcji. Standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży składnika aktywów finansowych ujmuje się w bilansie na dzień rozliczenia.

Instrumenty finansowe wycenia się początkowo w wartości godziwej, skorygowanej w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego nie klasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy o istotne koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego. W terminie późniejszym aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz aktywa dostępne do sprzedaży są wyceniane do wartości godziwej z wyjątkiem takich kapitałowych aktywów dostępnych do sprzedaży, które nie są notowane na aktywnym rynku i których wartość godziwa nie może być ustalona w sposób wiarygodny (aktywa te są wyceniane wg kosztu). Różnice z wyceny w przypadku aktywów dostępnych do sprzedaży oraz instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne odnoszone są do kapitału z aktualizacji wyceny, a pozostałych aktywów i zobowiązań wycenianych do wartości godziwej – do rachunku zysków i strat.

Pozostałe aktywa oraz pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane są metodą zamortyzowanego kosztu z wykorzystaniem metody efektywnej stopy procentowej. Dyskonto, premia, wszelkie opłaty i prowizje wchodzące w skład wewnętrznej stopy zwrotu instrumentu wraz z inkrementalnymi kosztami transakcji są rozpoznawane w wartości początkowej instrumentu finansowego i amortyzowane przez ekonomiczny okres życia instrumentu.

Wartość godziwa instrumentów finansowych jest oparta na kwotowanych cenach rynkowych bez pomniejszenia z tytułu kosztów transakcji. Jeżeli cena rynkowa nie jest dostępna wartość godziwa instrumentu jest szacowana z wykorzystaniem modeli wyceny lub technik dyskontowania przepływów pieniężnych.

Grupa stosuje następujące techniki wyceny do wartości godziwej dla poszczególnych typów instrumentów finansowych:

- dłużne lub kapitałowe papiery wartościowe kwotowane na aktywnym rynku: wartość godziwa oparta jest na kwotowanych cenach rynkowych bez pomniejszenia o koszty transakcyjne,
- dłużne papiery wartościowe niekwotowane na aktywnym rynku: wartość godziwa ustalana jest za pomocą metod wyceny polegających na dyskontowaniu przepływów pieniężnych krzywą rynkową skorygowaną o odpowiedni dla danego instrumentu spread kredytowy. Spread kredytowy szacowany jest na podstawie cen emisyjnych na rynku pierwotnym oraz aktualizowany w oparciu o okresową analizę wiarygodności kredytowej emitenta,

- kapitałowe papiery wartościowe niekwotowane na aktywnym rynku: przybliżony szacunek wartości jest wyliczany jako iloczyn procentowego udziału Grupy w aktywach netto jednostki i jej aktywów netto zgodnie z informacją zawartą w ostatnim sprawozdaniu finansowym lub zgodnie z wartością z ostatniego umorzenia akcji dokonanego przez Spółkę,
- instrumenty pochodne: wartość godziwa szacowana jest z wykorzystaniem technik wyceny opartych na dyskontowaniu przepływów pieniężnych bądź modelach opcyjnych.

Wyłączanie składników aktywów i zobowiązań finansowych z bilansu

Grupa wyłącza składnik aktywów finansowych z bilansu wtedy, gdy:

- a) wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych albo
- b) przenosi składnik aktywów finansowych, a przeniesienie spełnia warunki wyłączenia z bilansu.

Grupa przenosi składnik aktywów finansowych, gdy:

- a) zatrzymuje umowne prawo do otrzymywania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych, ale bierze na siebie umowny obowiązek przekazania tych przepływów pieniężnych do jednego lub więcej odbiorców i spełnione są wszystkie trzy następujące warunki:
 - Grupa nie ma obowiązku wypłaty kwot ostatecznym odbiorcom dopóki nie otrzyma odpowiadających im kwot, które wynikają z pierwotnego składnika aktywów finansowych,
 - na mocy umowy przeniesienia Grupa nie może sprzedać lub zastawić pierwotnego składnika aktywów finansowych w inny sposób, niż uczynić zastaw na rzecz ostatecznego odbiorcy jako zabezpieczenie zobowiązania do dokonywania płatności pieniężnych,
 - Grupa, działając w imieniu ostatecznych odbiorców, jest obowiązana do przekazania wszystkich otrzymanych przepływów pieniężnych bez istotnej zwłoki,

lub

- b) przenosi umowne prawa do otrzymywania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych.

Jeśli Grupa przeniosła składnik aktywów finansowych, to ocenia, czy przeniosła zasadniczo wszystkie rodzaje ryzyka i korzyści wynikające z posiadania przeniesionego składnika aktywów. Jeśli Grupa zatrzymuje zasadniczo wszystkie rodzaje ryzyka i korzyści, to kontynuuje ujmowanie przeniesionego składnika aktywów. Jeśli przekazała zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści, to wyłącza przeniesiony składnik aktywów.

Jeśli Grupa ani nie przeniosła ani nie zatrzymała zasadniczo wszystkich rodzajów ryzyka i korzyści wynikających z posiadania przeniesionego składnika aktywów, to ocenia, czy zatrzymała kontrolę nad przeniesionym składnikiem aktywów.

Jeśli Grupa zatrzymała kontrolę nad przeniesionym składnikiem aktywów, to kontynuuje ujmowanie przekazanego składnika aktywów w zakresie utrzymywanego w nim zaangażowania. Jeśli Grupa nie zatrzymała kontroli, to wyłącza przeniesiony składnik aktywów.

W oparciu o powyższe zasady Grupa wyłącza należności z tytułu kredytu/pożyczki lub jej części z bilansu, gdy dokona sprzedaży. Dodatkowo Grupa spisuje należności w ciężar rezerw, gdy dokona: bezwarunkowego umorzenia wierzytelności, a także, gdy Grupa nie oczekuje przepływów dla danej należności z tytułu kredytu/pożyczki.

Grupa wyłącza z ksiąg rachunkowych składnik zobowiązań finansowych lub jego część w przypadku, gdy zobowiązanie wygaśło. Zobowiązanie wygaśa, gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygaśł termin jego dochodzenia.

Wbudowane instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne wbudowane w inne instrumenty finansowe oddziela się od umowy zasadniczej i ujmuje jako instrumenty pochodne, jeśli:

- cechy ekonomiczne i ryzyka związane z wbudowanymi instrumentami pochodnymi nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykami właściwymi dla umowy zasadniczej,
- samodzielny instrument o takich samych warunkach umownych jak wydzielany wbudowany instrument pochodny, spełniałby definicję instrumentu pochodnego,
- instrument złożony nie jest wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Wbudowane instrumenty pochodne wyceniane są w wartości godziwej, a jej zmiany są ujmowane w rachunku zysków i strat. Instrumenty zasadnicze wyemitowane przez Grupę wycenia się wg zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej.

Wbudowany instrument pochodny oddziela się od umowy zasadniczej i ujmuje jako instrument pochodny w momencie, gdy jednostka staje się po raz pierwszy stroną umowy. Grupa nie dokonuje późniejszych ponownych ocen, chyba, że do warunków umowy wprowadzana jest zmiana w znaczący sposób modyfikująca przepływy środków pieniężnych, które w przeciwnym razie byłyby wymagane zgodnie z umową.

f) Transakcje repo (sbb) i reverse repo (bsb)

Papiery wartościowe sprzedane lub kupione z przyrzeczeniem ich odkupu lub odsprzedaży (repo, sbb, reverse repo, bsb) są wykazywane odpowiednio jako kredyty i pożyczki otrzymane od innych banków lub klientów oraz udzielone innym bankom lub klientom. Różnica pomiędzy ceną sprzedaży a ceną odkupienia stanowi przychód lub koszt odsetkowy i jest rozliczana w czasie przez okres życia kontraktu przy zastosowaniu zamortyzowanego kosztu z wykorzystaniem metody efektywnej stopy procentowej.

g) Kompensowanie instrumentów finansowych

Składnik aktywów finansowych i zobowiązań finansowych kompensuje się i wykazuje w bilansie w kwocie netto wtedy i tylko wtedy, gdy łącznie spełnione są dwa warunki:

- a) istnieje ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot;
- b) rozliczenie ma zostać dokonane w kwocie netto albo realizacja składnika aktywów i wykonanie zobowiązania następuje jednocześnie.

h) Rachunkowość zabezpieczeń

Wskutek zaprzestania stosowania w 2009 roku rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych Grupa kontynuowała w 2010 roku rozliczanie kwoty wyceny transakcji zabezpieczających IRS z dnia rozwiązania powiązania zabezpieczającego z kapitału z aktualizacji wyceny do rachunku wyników. Amortyzowanie ujętej w kapitałach kwoty wyceny zamkniętych przedterminowo transakcji zabezpieczających oraz transakcji przekwalifikowanych do portfela przeznaczonego do obrotu będzie kontynuowane przez okres do pierwotnej daty zapadalności transakcji zabezpieczających.

i) Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Na każdy dzień sprawozdawczy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość, a strata z tytułu utraty wartości została poniesiona wtedy i tylko wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów, a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe.

Identyfikacja pojedynczego zdarzenia wskazującego utratę wartości może nie być możliwa. Utratę wartości może raczej spowodować złożony efekt kilku zdarzeń. Identyfikacja przesłanek utraty wartości dokonywana jest w Grupie w oparciu o obiektywne przesłanki ilościowe i jakościowe z uwzględnieniem oceny sytuacji finansowej klienta, jakości współpracy z Grupą oraz jego otoczenia biznesowo-prawnego. Identyfikacja występowania przesłanek utraty wartości dokonywana jest w oparciu o ocenę ryzyka nie wywiązania się kredytobiorcy z zobowiązań wobec Grupy, obejmujące między innymi następujące zdarzenia:

- a) znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- b) niedotrzymanie warunków umowy, np. niespłacenie albo zaleganie ze spłaceniem odsetek lub należności głównej;
- c) przyznanie pożyczkobiorcy przez Grupę, ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych pożyczkobiorcy, udogodnienia, którego w innym wypadku Grupa by nie udzieliła;
- d) wysoce prawdopodobna upadłość pożyczkobiorcy lub inna reorganizacja finansowa pożyczkobiorcy.

W przypadku niedotrzymania warunków umowy poprzez niespłacenie albo zaleganie ze spłaceniem odsetek lub należności głównej, przesłanką utraty wartości, w ocenie Grupy, jest 90-dniowe opóźnienie spłaty znaczącej kwoty należności na istotnym rachunku kredytobiorcy. Warunek ten jest stosowany przez Grupę dla wszystkich segmentów kredytobiorców.

W przypadku zidentyfikowania przesłanek utraty wartości na jakimkolwiek rachunku kredytobiorcy, łączne zaangażowanie kredytobiorcy podlega wycenie pod kątem utraty wartości.

Jeśli obiektywne przesłanki utraty wartości występują, wówczas dokonywane jest wyliczenie odpisu, który równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową ekspozycji a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Wartość bilansową ekspozycji kredytowej obniża się poprzez dokonanie odpisu. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Jeśli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości ulegnie zmniejszeniu, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu odwraca się poprzez skorygowanie rachunku rezerw. Kwotę odwróconej straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Poziom odpisów utrzymywanych przez Grupę składa się z odpisów wynikających z indywidualnej oceny pojedynczych aktywów, a także z odpisów powstałych na skutek oceny ryzyka homogenicznych grup ekspozycji.

Dla celów określenia przyszłych przepływów pieniężnych aktywa finansowe ze zidentyfikowanymi przesłankami utraty wartości podlegają podziałowi na aktywa indywidualnie istotne oraz indywidualnie nieistotne. Podział dokonywany jest na podstawie łącznego zaangażowania kredytobiorcy, gdzie poziomy istotności zostały przez Grupę ustalone odrębnie dla segmentu klientów indywidualnych oraz podmiotów gospodarczych.

Określenie przyszłych przepływów pieniężnych dla aktywów indywidualnie istotnych, dokonywane jest w oparciu o eksperckie szacunki spodziewanych spłat kredytobiorcy, wpływów z tytułu realizacji zabezpieczeń, sprzedaży wierzytelności oraz wszystkich innych przepływów, wobec których istnieje możliwość wiarygodnego udokumentowania oczekiwań. Szacunki, uwzględniające ocenę kondycji finansowej kredytobiorcy oraz oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych odzwierciedlają strategię Grupy wobec kredytobiorcy i wynikają między innymi z doświadczenia współpracy z kredytobiorcą lub innymi kredytobiorcami o zbliżonym profilu ryzyka oraz znajomości danych historycznych dla podobnych przypadków.

Określenie przyszłych przepływów pieniężnych dla aktywów indywidualnie nieistotnych, oparte jest na ocenie portfelowej (kolektywnej) i wynika z historycznych doświadczeń dotyczących strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka. Dla celów kolektywnej oceny utraty wartości, aktywa finansowe są grupowane według podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego, które wskazują na zdolność kredytobiorcy do spłaty zobowiązania. Dane historyczne dotyczące strat są korygowane na podstawie dostępnych bieżących danych (w celu odzwierciedlenia oddziaływania bieżących warunków, które nie miały wpływu w ocenianym okresie) jak też, korygowane poprzez wyeliminowanie czynników mających wpływ na dane historyczne, a nie występujących obecnie.

Przyszłe przepływy pieniężne, ustalone zarówno dla aktywów indywidualnie istotnych jak i indywidualnie nieistotnych dyskontowane są przy wykorzystaniu pierwotnej efektywnej stopy procentowej. W przypadku, gdy pożyczka, należność lub instrument finansowy utrzymywany do terminu wymagalności jest instrumentem o zmiennej stopie procentowej, to stopa dyskontowa stosowana do oszacowania utraty wartości jest bieżącą efektywną stopą procentową ustaloną w ramach danego kontraktu.

W zakresie portfela aktywów, dla których nie stwierdzono utraty wartości, Grupa tworzy odpis na straty poniesione, lecz niezidentyfikowane (IBNR). Odpis z tytułu IBNR odzwierciedla poziom straty kredytowej, który wystąpił na skutek zaistnienia zdarzeń utraty wartości, które nie zostały zidentyfikowane przez Grupę do dnia bilansowego, ustalonej na podstawie historii strat dla aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka do charakterystyki ryzyka grupy aktywów objętych procesem wyliczenia IBNR. Odpis z tytułu IBNR liczony jest w oparciu o modele statystyczne dla grup aktywów łączonych w portfele o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego, wypracowane na bazie danych historycznych. Kalkulacja IBNR uwzględnia koncepcję okresu ujawniania straty kredytowej.

W szacunkach odpisów, Grupa nie ujmuje strat oczekiwanych na skutek zdarzeń przyszłych, bez względu na stopień prawdopodobieństwa ich wystąpienia.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Dla aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, dla których występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości skumulowane straty ujęte dotychczas bezpośrednio w kapitale własnym wyksięgowuje się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat, nawet, jeśli składnik aktywów finansowych nie został wyłączony z bilansu. Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie straty z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat.

Strat z tytułu utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy kwalifikowany jako dostępny do sprzedaży nie poddaje się odwróceniu przez rachunek zysków i strat.

Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Aktywa finansowe wyceniane według kosztu

Jeśli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony przez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych. Tak ustalonych strat z tytułu utraty wartości nie poddaje się odwróceniu.

Zobowiązania pozabilansowe

Rezerwa z tytułu utraty wartości zobowiązań pozabilansowych wyliczana jest w oparciu o ustanowiony limit i możliwą do odzyskania kwotę należności rozumianą jako bieżącą wartość szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dyskontowanych efektywną stopą procentową. Przepływy dotyczące zobowiązań pozabilansowych oblicza się w oparciu o ustalony limit w terminie odpowiadającym końcowej dacie tego zobowiązania i uzależnione od prawdopodobieństwa wypływu środków z Grupy.

j) Leasing operacyjny

W przypadku umów leasingu zawartych przez Grupę jako leasingodawcę, przedmiot leasingu jest ujmowany w bilansie Grupy, ponieważ nie nastąpiło przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę.

W przypadku umów leasingu zawartych przez Grupę jako leasingobiorcę, przedmiot leasingu nie jest ujmowany w bilansie jednostki.

Całość opłat z tytułu leasingu operacyjnego jest ujmowana jako przychody lub koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania umowy leasingowej.

k) Należności z tytułu umów leasingu finansowego

Umowy leasingowe, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. W bilansie ujmowana jest wartość należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Ujmowanie przychodów z tytułu umów leasingu finansowego przebiega w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji leasingowej netto dokonanej przez Grupę w ramach leasingu finansowego.

Należności z tytułu umów leasingu finansowego prezentowane są w bilansie w pozycji kredyty i pożyczki udzielone klientom.

l) Wartości niematerialne

Wartość firmy będąca nadwyżką kosztu nabycia nad wartością godziwą przejętych w wyniku połączenia jednostek gospodarczych aktywów netto jest wyceniana w wysokości kosztu nabycia pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości. Od 1 stycznia 2005 roku w Grupie nie dokonuje się odpisów amortyzacyjnych, lecz odpisów z tytułu utraty wartości, ustalanych na bazie okresowych testów opartych na szacunkach wartości użytkowej.

Pozostałe wartości niematerialne w tym wytworzone przez Grupę posiadające ekonomiczny okres użyteczności są amortyzowane do rachunku zysków i strat metodą liniową i prezentowane według kosztu nabycia/wytworzenia pomniejszonego o umorzenie. Stawki amortyzacji uwzględniają szacunkowy okres ekonomicznej użyteczności składników wartości niematerialnych. Grupa stosuje następujące stawki amortyzacji bilansowej dla podstawowych grup wartości niematerialnych:

- oprogramowanie komputerów i prawa autorskie	4,2%	-	50%
- licencje	14%	-	50%
- prawa autorskie	10%	-	50%
- koszty prac rozwojowych	33%	lub	50%

m) Rzeczowe aktywa trwałe

Składniki rzeczowych aktywów trwałych wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia, pomniejszone o wartość skumulowanej amortyzacji oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Amortyzacja jest odnoszona do rachunku zysków i strat metodą liniową. Stawki amortyzacji uwzględniają szacunkowy okres ekonomicznej użyteczności składników majątku trwałego. Gruntów się nie amortyzuje. Grupa stosuje następujące stawki amortyzacji bilansowej dla podstawowych grup rzeczowych aktywów trwałych:

- budynki i budowle	1,5%	-	10%
- urządzenia techniczne i maszyny	4%	-	50%
- środki transportu	15%	-	40%
- ulepszenia w obcych środkach trwałych	7,5%	-	20%
- spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu użytkowego/niemieszkalnego	2,5%	-	14%
- spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego	2,5%		

Rzeczowe aktywa trwałe pozyskane w ramach umowy leasingu finansowego wykazywane są w wartości godziwej lub, jeśli mniejsza, w wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu, pomniejszonej o wartość skumulowanej amortyzacji oraz odpisu z tytułu utraty wartości.

n) Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Grupa klasyfikuje składniki aktywów trwałych jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli oczekuje się, iż ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Składniki aktywów trwałych zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się w kwocie niższej z ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży jest ujmowany w rachunku zysków i strat.

Działalność zaniechana to element działalności Grupy Banku, który został zbyty lub jest zakwalifikowany jako przeznaczony do sprzedaży oraz stanowi odrębną, ważną dziedzinę działalności Grupy Banku lub jej geograficzny obszar działalności lub też jest jednostką zależną nabytą wyłącznie z zamiarem jej odsprzedaży.

Kwalifikacja do działalności zaniechanej następuje w momencie, w którym spełnia kryteria działalności przeznaczonej do sprzedaży lub gdy została zbyta.

o) Rezerwy

Rezerwy są ujmowane w bilansie w przypadku, gdy Grupa ma prawne lub zwyczajowo oczekiwane zobowiązania w wyniku przeszłych zdarzeń, jak również, jeżeli prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

Rezerwa na restrukturyzację – jako szczególna forma rezerwy - jest tworzona po spełnieniu ogólnych warunków ujmowania rezerwy, o których mowa powyżej oraz dodatkowo:

- (i) Grupa posiada szczegółowy, formalny plan restrukturyzacji;
 - (ii) Zostały wywołane oczekiwania stron objętych restrukturyzacją poprzez wdrożenie planu restrukturyzacji lub publiczne ogłoszenie podstawowych zasad tego planu.
- Rezerwa na restrukturyzację nie obejmuje przyszłych kosztów operacyjnych.

Rezerwy na świadczenia na rzecz pracowników

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze Grupy obejmują wynagrodzenia, premie, płatne urlopy oraz składki na ubezpieczenie społeczne.

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze są ujmowane jako koszty w okresie, którego dotyczą niezależnie od momentu ich faktycznej zapłaty.

Grupa tworzy rezerwę na premie i nagrody dotyczące wyników osiągniętych w okresie sprawozdawczym, których wypłata ma miejsce po dniu bilansowym oraz rezerwę na zobowiązanie z tytułu niewykorzystanego do dnia bilansowego urlopu wypoczynkowego.

Do kategorii świadczeń krótkoterminowych Grupa zalicza również odprawy należne pracownikom w związku z rozwiązaniem stosunku pracy.

Płatności w formie akcji

W ramach systemu wynagrodzeń wybrani pracownicy Grupy zostali włączeni do Długoterminowego Programu Motywacyjnego General Electric Company (GE) dla kadry menedżerskiej najwyższego szczebla. Uczestnikom programu oferowane są nagrody w formie opcji na zakup akcji GE, a także nagrody w formie „akcji zastrzeżonych do dnia nabycia uprawnień” tzw. Restricted Stock Units (RSU).

W świetle IFRS 2 nagrody te traktowane są jako programy rozliczane w instrumentach kapitałowych. Zgodnie z wymogami standardu wartość godziwa nagrody jest ustalana na dzień przyznania nagrody i odnoszona do rachunku zysków i strat oraz na zwiększenia kapitału przez okres nabywania uprawnień.

Świadczenia po okresie zatrudnienia

Grupa dokonuje wyceny rezerw na zobowiązania związane z odprawami emerytalnymi, rentowymi i pośmiertnymi należnymi uprawnionym pracownikom. Kwoty rezerw szacowane są w oparciu o wyliczenia aktuarialne. Wartość zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych jest wyliczana według bieżącej wartości szacunkowych przyszłych wypływów środków pieniężnych z wykorzystaniem stóp procentowych określonych poprzez odniesienie do warunków rynkowych. Grupa przyjęła zasadę pełnego rozpoznawania zysków i strat aktuarialnych w rachunku zysków i strat.

Inne długoterminowe świadczenia pracownicze

Do kategorii innych długoterminowych świadczeń pracowniczych Grupa zalicza programy motywacyjne w odniesieniu, do których wypłata premii następuje później niż dwanaście miesięcy od zakończenia okresu, w którym pracownicy wykonywali związaną z nimi pracę.

Grupa tworzy rezerwę na przyszłe wypłaty w ramach długoterminowych programów motywacyjnych. Rezerwa tworzona jest proporcjonalnie do upływu czasu w ciągu okresu, za który oceniane są wyniki, z uwzględnieniem prawdopodobieństwa realizacji celów uprawniających do wypłaty.

p) Utrata wartości aktywów innych niż aktywa finansowe

Aktywa Grupy z wyjątkiem aktywów podatkowych są przedmiotem analiz dotyczących utraty wartości w celu określenia, czy zaistniały przesłanki wskazujące na utratę wartości. Jeżeli stwierdzona zostaje obecność takich przesłanek, Grupa dokonuje pomiaru utraty wartości okresowo, co najmniej raz w roku. Utrata wartości zachodzi w przypadku, gdy wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wyznaczony w ten sposób odpis aktualizujący jest ujmowany w rachunku zysków i strat.

q) Kapitały własne

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującymi przepisami, tj. właściwymi ustawami oraz statutami. Do kapitałów własnych zaliczane są także niepodzielone zyski z lat ubiegłych. Kapitały wykazywane są według wartości nominalnej.

r) Przychody i koszty odsetkowe

Przychody i koszty odsetkowe ujmowane są na zasadzie memoriałowej według zamortyzowanego kosztu z wykorzystaniem metody efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem zapisów MSR 39 w zakresie należności zagrożonych utratą wartości.

Przychody odsetkowe są naliczane tak długo, jak ich uzyskanie jest prawdopodobne. Naliczone odsetki do otrzymania i do zapłacenia są prezentowane w pozycjach bilansu, których odpowiednio dotyczą.

Pozycja „Przychody i koszty odsetkowe” zawiera rozliczone z kapitałów z aktualizacji wyceny do rachunku wyników kwoty wyceny transakcji zabezpieczających (IRS) z dnia rozwiązania powiązań zabezpieczających w ramach rachunkowości zabezpieczeń (Cash flow hedge).

s) Przychody i koszty prowizyjne

Przychody z tytułu opłat i prowizji powstają w wyniku świadczenia usług finansowych oferowanych przez Grupę. Opłaty i prowizje bezpośrednio związane z powstaniem aktywów finansowych lub zobowiązań (zarówno przychody jak i koszty) są ujmowane w rachunku zysków i strat jako korekta kalkulacji efektywnej stopy procentowej lub rozliczane liniowo przez okres zapadalności / wymagalności aktywów i zobowiązań. Pozostałe opłaty i prowizje związane z usługami finansowymi oferowanymi przez Grupę, takie jak usługi zarządzania środkami pieniężnymi, usługi maklerskie, doradztwo inwestycyjne, planowanie finansowe, usługi bankowości inwestycyjnej, usługi zarządzania aktywami oraz usługi pośrednictwa w sprzedaży produktów bankowych i inwestycyjnych, są rozpoznawane w rachunku zysków i strat w momencie wykonania usługi.

t) Wynik handlowy i rewaluacja

Na wynik handlowy i rewaluację składają się następujące kategorie wyniku:

- *wynik na handlowych papierach wartościowych:*
 - wynik na dłużnych papierach wartościowych desygnowanych do portfela handlowego (wynik odsetkowy, zmiana wyceny, wynik na sprzedaży),
- *wynik z tytułu pozostałych handlowych instrumentów finansowych, różnic kursowych oraz rewaluacji:*
 - wynik na instrumentach pochodnych opartych o indeksy giełdowe oraz towary,
 - wynik zrealizowany i niezrealizowany (zmiana wyceny oraz odsetki) na instrumentach pochodnych opartych o stopę procentową takich jak: IRS, FRA, z wyłączeniem transakcji desygnowanych do rachunkowości zabezpieczeń,
 - wynik z tytułu kursowych różnic transakcyjnych, rewaluacji walutowych pozycji bilansowych oraz zrealizowany i niezrealizowany wynik (wynik odsetkowy, zmiana wyceny) na pochodnych instrumentach walutowych takich jak Fx forward lub CIRS.

u) Wynik z inwestycji finansowych

Wynik z inwestycji finansowych zawiera zrealizowane zyski i straty na portfelu instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz zrealizowane i niezrealizowane zyski i straty na portfelu instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (FVO).

v) Przeliczenie walut obcych

Transakcje w walucie obcej są przeliczane na złote według kursu walutowego obowiązującego w dniu transakcji. Pozycje monetarne w walutach obcych są przeliczane na złote według średnich kursów Narodowego Banku Polskiego dla daty sprawozdawczej. Wyniki z tytułu rewaluacji pozycji walutowej zarówno zrealizowane, jak i niezrealizowane są ujmowane w rachunku zysków i strat.

w) Podatki

Podatek dochodowy obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony. Podatek dochodowy ujmuje się w rachunku zysków i strat za wyjątkiem sytuacji, gdy związany z nim zysk lub strata ujmowane są bezpośrednio w kapitale, wtedy podatek ujmowany jest również w kapitale. Bieżący podatek stanowi zobowiązanie podatkowe Grupy odnoszące się do dochodu do opodatkowania wyliczone według obowiązującej stawki podatkowej, wraz ze wszystkimi korektami zobowiązania podatkowego dotyczącego poprzednich lat.

Rezerwa na podatek odroczony obliczona jest zgodnie z metodą zobowiązania bilansowego opartą na identyfikacji dodatnich różnic czasowych pomiędzy wartością podatkową a wartością bilansową aktywów i zobowiązań.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do ujemnych różnic czasowych w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać te różnice.

x) Dane porównawcze

Tak, jak to zostało opisane w Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Banku BPH za 2009 rok, w związku z połączeniem Banku BPH S.A. z GE Money Bankiem S.A. skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Banku BPH za rok 2009 jest kontynuacją skonsolidowanych wartości księgowych GE Money Banku z wyjątkiem struktury kapitału. W konsekwencji, skonsolidowane dane finansowe Banku BPH za rok 2009 obejmują dane finansowe obu banków na dzień 31 grudnia 2009 roku oraz za 12 miesięcy kończących się dnia 31 grudnia 2009 roku z uwzględnieniem korekt konsolidacyjnych.

W 2010 roku Grupa dokonała następujących przekształceń w zakresie prezentacji danych porównawczych na dzień oraz za rok kończący się 31 grudnia 2009 roku:

1. przeniesienie kosztów obsługi gotówkowej świadczonych przez firmy zewnętrzne z kosztów z tytułu prowizji do kosztów działania i kosztów ogólnego zarządu,
2. włączenie dywidendy do wyniku z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych,
3. zmiany sposobu klasyfikacji prawa wieczystego użytkowania gruntów – przeniesienie praw wieczystego użytkowania gruntów dotychczas wykazywanych w rzeczowych aktywach trwałych do pozostałych aktywów,
4. przeniesienie środków przedpłaconych i nadpłaconych przez klientów dotychczas prezentowanych w pozostałych pasywach do zobowiązań wobec klientów,
5. przeniesienie rezerw na przyszłe zobowiązania z tytułu roszczeń dochodzonych na drodze sądowej oraz rezerw na koszty restrukturyzacji placówek dotychczas prezentowanych w pozostałych pasywach do pozycji rezerwy,
6. przeniesienie z przepływów pieniężnych netto z działalności inwestycyjnej do przepływów pieniężnych netto z działalności operacyjnej Grupy wydatków/ wpływów BPH TFI związanych z transakcjami dłużnymi papierami wartościowymi.

w tys. zł				
A k t y w a	Stan na 31.12.2009 przed przekształceniem	Zmiana prezentacji	Zmiana prezentacji	Stan na 31.12.2009 po przekształceniu
		3	5	
Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	1 243 425	0	0	1 243 425
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	595 615	0	0	595 615
Należności od banków	514 181	0	0	514 181
Należności od klientów	29 095 698	0	0	29 095 698
<i>w tym: odpisy z tytułu utraty wartości</i>	-2 115 641	0	0	-2 115 641
Inwestycyjne aktywa finansowe	1 624 236	0	0	1 624 236
Aktywa trwałe rzeczowe	499 435	-57 703	0	441 732
Wartości niematerialne	1 135 751	0	0	1 135 751
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	19 317	0	0	19 317
Pozostałe aktywa	487 235	57 703	0	544 938
<i>w tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego</i>	313 576	0	0	313 576
A k t y w a r a z e m	35 214 893	0	0	35 214 893

P a s y w a	Stan na 31.12.2009 przed przekształceniem	Zmiana prezentacji	Zmiana prezentacji	Stan na 31.12.2009 po przekształceniu
		4	5	
Zobowiązania wobec banków	778 581	0	0	778 581
Zobowiązania wobec klientów	10 124 695	90 857	0	10 215 552
Zobowiązania wobec pozostałych instytucji	17 212 999	0	0	17 212 999
Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych	597 300	0	0	597 300
Rezerwy	102 216	0	36 050	138 266
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	576 735	0	0	576 735
Pozostałe pasywa	658 882	-90 857	-36 050	531 975
Zobowiązania podporządkowane	674 211	0	0	674 211
Kapitały razem:	4 489 274	0	0	4 489 274
w tym: kapitał własny	4 389 522	0	0	4 389 522
w tym: kapitał niekontrolujący	99 752	0	0	99 752
P a s y w a r a z e m	35 214 893	0	0	35 214 893

w tys. zł			
	okres od 01.01.2009 do 31.12.2009 przed przekształceniem	Zmiana prezentacji	okres od 01.01.2009 do 31.12.2009 po przekształceniu
		1, 2	
Przychody z tytułu odsetek	2 454 876	0	2 454 876
Koszty z tytułu odsetek	-1 040 359	0	-1 040 359
Wynik z tytułu odsetek	1 414 517	0	1 414 517
Odpisy z tytułu utraty wartości	-690 139	0	-690 139
Wynik z tytułu odsetek uwzględniający odpisy z tytułu utraty wartości	724 378	0	724 378
Przychody z tytułu prowizji	942 445	0	942 445
Koszty z tytułu prowizji	-176 701	24 165	-152 536
Wynik z tytułu prowizji	765 744	24 165	789 909
Dywidendy	11	-11	0
Wynik handlowy i rewaluacja	91 043	0	91 043
Wynik z inwestycji finansowych	-2 183	0	-2 183
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	-1 572 361	-24 165	-1 596 526
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	-6 256	11	-6 245
Zysk przed opodatkowaniem	376	0	376
Podatek dochodowy	60 705	0	60 705
Zysk za okres	61 081	0	61 081
1. przypadający na akcjonariuszy Banku	52 806	0	52 806
2. przypadający na udziały niekontrolujące	8 275	0	8 275

w tys. zł

	okres od 01.01.2009 do 31.12.2009 przed przekształceniem	Zmiana prezentacji	okres od 01.01.2009 do 31.12.2009 po przekształceniu
		6	
I. Przepływy netto z działalności operacyjnej	425 283	-11 940	413 343
II. Przepływy netto z działalności inwestycyjnej	-171 146	11 940	-159 206
III. Przepływy netto z działalności finansowej	-220 197	0	-220 197
IV. Przepływy pieniężne netto, razem	33 940	0	33 940
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POCZĄTEK OKRESU	1 612 442	0	1 612 442
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA KONIEC OKRESU	1 646 382	0	1 646 382
ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH I EKWIWALENTÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	33 940	0	33 940

1. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Podział na segmenty działalności

Segment operacyjny jest komponentem Grupy, który podejmuje czynności gospodarcze, w wyniku, których osiąga przychody i ponosi koszty, w tym przychody i koszty wynikające z transakcji z innymi komponentami Grupy. Wyniki segmentów operacyjnych są przedmiotem regularnych przeglądów i oceny ze strony ścisłego kierownictwa Grupy w celu podejmowania decyzji co do alokacji zasobów do poszczególnych segmentów.

Wyniki segmentów, ich aktywa i zobowiązania obejmują elementy bezpośrednio przypisane do danego segmentu oraz takie, które można zaalokować do danego segmentu na podstawie racjonalnych zasad. Pozycje niezaalokowane do segmentów operacyjnych obejmują głównie rozliczenie efektywnej stopy procentowej, wynik na reinwestowaniu pozostałych aktywów i pasywów. Ponadto umieszczane są tam pozycje rachunku zysków i strat, które nie dają się przypisać do pozostałych segmentów.

Segmentacja działalności Grupy Banku BPH SA wiąże się z przyjętymi zasadami zarządzania. Zarządzanie Grupą Banku BPH prowadzone jest w ramach strategicznych segmentów klientów. Do strategicznych segmentów klientów zostały zaliczone: Bankowość Detaliczna, Bankowość Korporacyjna i Instytucje Finansowe. Wyniki prezentowane w segmentach Bankowości Detalicznej i Korporacyjnej zawierają rezultaty ze sprzedaży produktów skarbowych i inwestycyjnych. Segment Instytucji Finansowych obejmuje wynik Banku generowany w zakresie wszystkich produktów bankowych ze współpracy z instytucjami finansowymi oraz wynik zarządzania aktywami i pasywami Banku. Do dnia 31 grudnia 2009 roku segment Instytucji Finansowych funkcjonował pod nazwą Rynki Międzynarodowe.

W II połowie 2010 roku Grupa rozpoczęła pracę nad zmianą struktury organizacyjnej tak, aby wszystkie firmy (z uwzględnieniem MŚP) były obsługiwane w ramach jednego segmentu – Bankowości Korporacyjnej. Dodatkowo Bankowość Korporacyjna przejęła odpowiedzialność za sprzedaż produktów bankowych dla podmiotów finansowych. Jako, że związane z tymi

zmianami procesy: zdefiniowania i przeniesienia odpowiedzialności, a także zmian w sprawozdawczości zarządczej nie zostały zakończone przed końcem roku, zmiany w strukturze organizacyjnej nie zostały odzwierciedlone w sprawozdawczości dotyczącej segmentów działalności zaprezentowanej poniżej.

Segment Bankowości Detalicznej obejmuje:

- osoby prywatne,
- osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek i wykonujący wolny zawód, rolników,
- spółki kapitałowe w rozumieniu przepisów KSH, przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielnie, przedsiębiorstwa zagraniczne, które posiadają roczny przychód ze sprzedaży netto poniżej 15 mln zł,
- przedsiębiorcy indywidualni, spółki osobowe w rozumieniu przepisów KSH oraz spółki cywilne w rozumieniu przepisów KC, które posiadają roczny przychód ze sprzedaży netto poniżej 20 mln zł.

W ramach tego segmentu działa spółka zależna BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o.o. oraz pośrednio zależna BPH Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA.

Do najważniejszych usług oferowanych Klientom Segmentu Bankowości Detalicznej należą:

- udzielanie kredytów hipotecznych, konsumpcyjnych, finansowanie działalności małych i średnich przedsiębiorstw,
- oferta depozytowa, w tym rachunki oszczędnościowe oraz sprzedaż produktów inwestycyjnych (fundusze inwestycyjne, produkty strukturyzowane, usługi maklerskie),
- oferta pakietów dla osób fizycznych (Sezam) oraz klientów biznesowych (Harmonium i Symetria).

Usługi dla klientów detalicznych Grupa Banku BPH SA oferuje poprzez sieć własnych oddziałów, w ramach współpracy z placówkami partnerskimi i przedstawicielami finansowymi działającymi pod logo „Partner BPH”, a także przy zastosowaniu alternatywnych kanałów dystrybucji, takich jak internet (Seza@m, Seza@m Business, BusinessNet, M@kler) czy call center.

Segment Bankowości Korporacyjnej obejmuje:

- Spółki kapitałowe w rozumieniu przepisów KSH, przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielnie, przedsiębiorstwa zagraniczne, które posiadają roczny przychód ze sprzedaży netto ponad 15 mln zł,
- Przedsiębiorców indywidualnych, spółki osobowe w rozumieniu przepisów KSH oraz spółki cywilne w rozumieniu przepisów KC, które posiadają roczny przychód ze sprzedaży netto ponad 20 mln zł,
- Jednostki Samorządu Terytorialnego w tym jednostki około budżetowe, które posiadają budżet roczny ponad 15 mln zł,
- Organizacje społeczne, zawodowe, wyznaniowe, niepubliczne placówki, które posiadają roczny budżet/przychód ze sprzedaży netto ponad 15 mln zł,
- Deweloperów, deweloperów mieszkaniowych, inwestorów w nieruchomościach, spółdzielnie mieszkaniowe, dla których roczny przychód ze sprzedaży netto lub wielkość projektu przekracza 15 mln zł.

Segment Instytucji Finansowych

Obejmuje wynik Banku generowany w zakresie wszystkich produktów ze współpracy z instytucjami finansowymi oraz zarządzania aktywami i pasywami Banku.

Dochody ze sprzedaży produktów skarbowych i inwestycyjnych, klientom Pionów Bankowości Detalicznej i Korporacyjnej, zrealizowane przez Segment Instytucji Finansowych zostały zaprezentowane w całości w wynikach segmentów Bankowości Korporacyjnej i Detalicznej.

Segmenty rozliczają się wzajemnie w oparciu o kursy i stopy rynkowe (WIBOR, WIBID, LIBOR itp.) odpowiednio do zrealizowanych transakcji.

Pozostałe segmenty

W segmencie „Pozostałe (nieulokowane w segmentach)” znajduje się wynik rozliczenia efektywnej stopy procentowej, wynik na reinwestowaniu pozostałych aktywów i pasywów. Ponadto umieszczane są tam pozycje rachunku zysków i strat, które nie dają się przypisać do powyżej wymienionych segmentów.

Segmentacja geograficzna

Działalność operacyjna Grupy Banku BPH SA skoncentrowana jest na rynku polskim, Grupa nie wykonuje prezentacji segmentowej działalności w podziale na regiony geograficzne kraju.

Grupa Kapitałowa Banku BPH											tys. zł	
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	Segmenty branżowe						Pozostałe (nieulokowane w segmentach)		Wyłączenia		Razem	
	Detal		Korporacje		Instytucje Finansowe *							
1	2		3		4		5		6		(2+3+4+5+6)	
Za rok kończący się	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009
Przychody z tytułu odsetek	2 520 914	2 653 836	196 643	136 217	1 257 750	516 587	160 544	73 593	-1 856 898	-925 357	2 278 953	2 454 876
przychody zewnętrzne	2 004 688	2 236 961	76 520	68 576	176 494	120 082	21 251	29 257	0	0	2 278 953	2 454 876
przychody wewnętrzne	516 226	416 875	120 123	67 641	1 081 256	396 505	139 293	44 336	-1 856 898	-925 357	0	0
Koszty z tytułu odsetek	-1 275 587	-1 263 903	-136 923	-87 301	-1 251 267	-580 365	-89 069	-34 147	1 856 898	925 357	-895 948	-1 040 359
koszty zewnętrzne	-335 648	-949 355	-84 675	-39 491	-475 625	-51 513	0	0	0	0	-895 948	-1 040 359
koszty wewnętrzne	-939 939	-314 548	-52 248	-47 810	-775 642	-528 852	-89 069	-34 147	1 856 898	925 357	0	0
Wynik z tytułu odsetek	1 245 327	1 389 933	59 720	48 916	6 483	-63 778	71 475	39 446	0	0	1 383 005	1 414 517
Odpisy z tytułu utraty wartości	-826 418	-684 763	3 474	-5 368	74	-8	0	0	0	0	-822 870	-690 139
Przychody z tytułu prowizji	820 325	873 389	79 916	57 419	15 452	11 637	0	0	0	0	915 693	942 445
Koszty z tytułu prowizji	-135 264	-134 312	-16 622	-11 888	-1 284	-6 336	0	0	0	0	-153 170	-152 536
Wynik z tytułu prowizji	685 061	739 077	63 294	45 531	14 168	5 301	0	0	0	0	762 523	789 909
Wynik handlowy i rewaluacja	4 494	872	14 198	8 723	69 335	83 058	-7 327	-1 610	0	0	80 700	91 043
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	-1 317 420	-1 452 580	-187 362	-99 541	-15 947	-44 405	0	0	0	0	-1 520 729	-1 596 526
Pozostałe **	1 984	-18 127	-858	-1 330	-2 306	499	-13 456	10 530	0	0	-14 636	-8 428
Zysk/strata przed opodatkowaniem	-206 972	-25 588	-47 534	-3 069	71 807	-19 333	50 692	48 366	0	0	-132 007	376
Podatek dochodowy	0	0	0	0	0	0	9 884	60 705	0	0	9 884	60 705
Zysk/strata za okres	-206 972	-25 588	-47 534	-3 069	71 807	-19 333	60 576	109 071	0	0	-122 123	61 081
Zysk/strata za okres przypadający na akcjonariuszy Banku	-220 058	-33 863	-47 534	-3 069	71 807	-19 333	60 576	109 071	0	0	-135 209	52 806
Zysk/strata za okres przypadający na udziały niekontrolujące	13 086	8 275	0	0	0	0	0	0	0	0	13 086	8 275

* Nie zawiera wyników ze sprzedaży produktów skarbowych zrealizowanych przez Obszar Produktów Skarbowych i Instytucji Finansowych Pionu Rynków Międzynarodowych, które są prezentowane w całości w wynikach segmentów Korporacyjnego i Detalicznego.

** Dywidendy + Wynik z inwestycji finansowych + Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych.

						tys. zł
Aktywa		Detal	Korporacje	Instytucje Finansowe	Pozostałe (nieulokowane w segmentach)	Aktywa razem
Aktywa razem	31.12.2010	27 118 406	1 634 438	5 161 404	3 376 602	37 290 850
	31.12.2009	28 822 828	1 472 794	2 657 516	2 261 755	35 214 893

						tys. zł
Pasywa		Detal	Korporacje	Instytucje Finansowe	Pozostałe (nieulokowane w segmentach)	Pasywa razem
Pasywa razem	31.12.2010	28 068 376	2 878 402	1 400 110	4 943 962	37 290 850
	31.12.2009	30 085 682	1 587 957	1 073 240	2 468 014	35 214 893

2. Wynik z tytułu odsetek według źródła generowania przychodu i kosztu

w tys. zł

	Za rok kończący się	
	31.12.2010	31.12.2009
Przychody z tytułu:	2 278 953	2 454 876
środków pieniężnych i lokat międzybankowych	21 180	23 478
Kredytów i pożyczek	2 079 054	2 313 034
papierów wartościowych	150 474	98 889
transakcji z przyrzeczeniem odkupu	23 677	4 552
instrumentów pochodnych zabezpieczających	4 568	14 923
Koszty z tytułu:	-895 948	-1 040 359
kredytów oraz pożyczek otrzymanych	-425 776	-615 482
depozytów i rachunków terminowych	-281 824	-340 463
rachunków bieżących	-149 071	-40 856
papierów wartościowych własnej emisji	-20 487	-20 903
transakcji z przyrzeczeniem odsprzedaży	-17 475	-11 729
instrumentów pochodnych zabezpieczających	-1 315	-10 926
WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK	1 383 005	1 414 517

według rodzaju podmiotu

w tys. zł

	Za rok kończący się	
	31.12.2010	31.12.2009
Przychody z tytułu odsetek od:	2 278 953	2 454 876
Banku Centralnego	77 728	15 511
banków	13 441	25 760
pozostałych podmiotów finansowych	25 849	8 437
podmiotów niefinansowych	2 074 464	2 307 907
podmiotów budżetowych	87 471	97 261
Koszty z tytułu odsetek od:	-895 948	-1 040 359
Banku Centralnego	-3 526	-2 672
banków	-67 931	-44 073
pozostałych podmiotów finansowych	-401 035	-620 382
podmiotów niefinansowych	-405 354	-361 585
podmiotów budżetowych	-18 102	-11 647
WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK	1 383 005	1 414 517

Przychody z tytułu odsetek zawierają odsetki od papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat (Fair Value Option) w wysokości 124 212 tys. zł za 2010 rok (rok 2009: 64 224 tys. zł). Przychody z tytułu

odsetek od papierów wartościowych handlowych prezentowane są w pozycji wynik handlowy i rewaluacja.

Przychody z tytułu odsetek zawierają również kwotę 47 236 tys. zł za 2010 rok (rok 2009: 59 528 tys. zł) rozliczenia opłat i prowizji bezpośrednio związanych z powstaniem aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych (zarówno przychodów jak i bezpośrednich inkrementalnych kosztów), które rozliczne są według zamortyzowanego kosztu z użyciem efektywnej stopy procentowej.

Wynik odsetkowy z tytułu aktywów finansowych, które uległy utracie wartości (tj. kredytów ze zidentyfikowaną utratą wartości) wynosi 100 578 tys. zł (rok 2009: 48 006 tys. zł).

3. Odpisy z tytułu utraty wartości

	w tys. zł	
	Za rok kończący się	
	31.12.2010	31.12.2009
Wynik z tytułu utworzenia i odwrócenia odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	-792 631	-679 497
Odpisy na poniesione ale nieujawnione straty dotyczące kredytów i pożyczek	-67 828	-86 723
Odzyski z należności spisanych	56 729	69 228
Wynik z tytułu utworzenia i odwrócenia odpisów na zobowiązania pozabilansowe	-19 140	6 853
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI	-822 870	-690 139

4. Wynik z tytułu prowizji

	w tys. zł	
	Za rok kończący się	
	31.12.2010	31.12.2009
Przychody z tytułu:	915 693	942 445
papierów wartościowych i działalności powierniczej	23 882	23 291
kredytów i pożyczek	75 380	64 148
kart kredytowych	215 375	220 985
płatności krajowych	155 026	135 473
płatności zagranicznych	16 622	16 731
wynik z tytułu transakcyjnych różnic kursowych	111 634	105 742
zarządzania funduszami inwestycyjnymi i dystrybucji jednostek uczestnictwa	102 589	87 508
pośrednictwa w sprzedaży ubezpieczeń	210 476	284 679
pozostałych	4 709	3 888
Koszty z tytułu:	-153 170	-152 536
papierów wartościowych i działalności powierniczej	-3 400	-6 969
kredytów i pożyczek oraz opłat za utrzymanie rachunków	-16 822	-15 955
kart kredytowych	-80 779	-65 435
płatności krajowych	-11 822	-19 840
płatności zagranicznych	-1 234	-1 192

zarządzania funduszami inwestycyjnymi i dystrybucji jednostek uczestnictwa	-5 688	-3 714
pośrednictwa w sprzedaży ubezpieczeń	-22 667	-26 986
pozostałych	-10 758	-12 445
WYNIK Z TYTUŁU PROWIZJI	762 523	789 909

Wynik z tytułu prowizji zawiera kwotę 9 575 tys. zł z tytułu działalności powierniczej (rok 2009: 5 497 tys. zł).

Wynik z tytułu prowizji zawiera przychody prowizyjne w kwocie 290 755 tys. zł (rok 2009: 285 133 tys. zł) oraz koszty w kwocie 97 601 tys. zł (rok 2009: 81 390 tys. zł) dotyczące aktywów i zobowiązań finansowych, które są ujmowane w okresie do zapadalności/wymagalności tych aktywów/zobowiązań proporcjonalnie do upływu czasu.

W wyniku zmiany prezentacji kosztów obsługi gotówkowej świadczonej przez firmy zewnętrzne (opisanej w nocie „Znaczące zasady rachunkowości”, lit. x) Dane porównawcze) saldo pozycji „Koszty z tytułu płatności krajowych” za rok 2009 zmniejszyło się o kwotę 24 165 tys. zł.

5. Wynik handlowy i rewaluacja

	w tys. zł	
	Za rok kończący się	
	31.12.2010	31.12.2009
Wynik na handlowych papierach wartościowych	2 332	3 407
Wynik z tytułu pozostałych handlowych instrumentów finansowych, różnic kursowych oraz rewaluacji	78 368	87 636
WYNIK HANDLOWY I REWALUACJA	80 700	91 043

„Wynik na handlowych papierach wartościowych” zawiera przychody odsetkowe z handlowych papierów wartościowych w wysokości 2 093 tys. zł (rok 2009: 2 127 tys. zł).

W „Wyniku handlowym i rewaluacji” zawarta jest korekta wyceny pochodnych instrumentów finansowych z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta. W wyniku zmian wartości tej korekty, w 2010 roku Grupa zrealizowała przychód w kwocie 1 432 tys. zł, zaprezentowany w pozycji „Wynik z tytułu pozostałych handlowych instrumentów finansowych, różnic kursowych oraz rewaluacji” (w 2009 roku Grupa poniosła koszt w kwocie 3 968 tys. zł).

6. Wynik z inwestycji finansowych

	w tys. zł	
	Za rok kończący się	
	31.12.2010	31.12.2009
Zysk na sprzedaży portfela dostępnego do sprzedaży	0	2
Wynik na inwestycjach kapitałowych	2 036	0
Wynik na portfelu wycenianym w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat (FVO)	-3 164	-2 185
WYNIK Z INWESTYCJI FINANSOWYCH	-1 128	-2 183

7. Koszty działania i koszty ogólnego zarządu

w tys. zł

	Za rok kończący się	
	31.12.2010	31.12.2009
Koszty pracownicze	-817 916	-776 106
Wynagrodzenia	-726 807	-686 653
Świadczenia emerytalne i inne	-3 182	857
Obowiązkowe składki na ubezpieczenia społeczne	-87 927	-90 310
Koszty utrzymania i wynajmu budynków	-175 687	-191 484
Pozostałe koszty	-402 542	-478 274
Amortyzacja	-124 584	-150 662
Aktywów trwałych rzeczowych	-79 266	-91 608
Wartości niematerialnych	-45 318	-59 054
KOSZTY DZIAŁANIA I KOSZTY OGÓLNEGO ZARZĄDU	-1 520 729	-1 596 526

Pozycja „Wynagrodzenia” za 2010 roku, zawiera koszty restrukturyzacji zatrudnienia w kwocie 105 301 tys. zł (rok 2009: 77 895 tys. zł).

Pozycja „Pozostałe koszty”, zawiera koszty szkoleń pracowników objętych restrukturyzacją zatrudnienia w wysokości 1 370 tys. zł (rok 2009: 0 tys. zł).

Pozycje „Koszty utrzymania i wynajmu budynków” oraz „Pozostałe koszty” zawierają łącznie kwotę 15 904 tys. zł za 2010 rok (rok 2009: 32 008 tys. zł) z tytułu kosztów restrukturyzacji związanych z optymalizacją sieci dystrybucji.

W wyniku zmiany prezentacji kosztów obsługi gotówkowej świadczonej przez firmy zewnętrzne (opisanej w nocie „Znaczące zasady rachunkowości”, lit. x) Dane porównawcze) saldo pozycji „Pozostałe koszty” za rok 2009 zwiększyło się o kwotę 24 165 tys. zł.

8. Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych

w tys. zł

	Za rok kończący się	
	31.12.2010	31.12.2009
Sprzedaż, likwidacja oraz odpisy aktualizujące składniki majątku trwałego i aktywa do zbycia	--19 123	-10 556
Saldo rezerw i odpisów aktualizujących inne należności	3 869	-3 031
Opłaty sądowe oraz inne opłaty windykacyjne	-17 155	-3 760
Opłaty franczyzowe	1 471	2 202
Pozostałe przychody i koszty operacyjne*	17 430	8 889
Dywidendy	0	11
WYNIK Z TYTUŁU POZOSTAŁYCH PRZYCHODÓW I KOSZTÓW OPERACYJNYCH	-13 508	-6 245

*W 2010 roku Bank rozpoznał przychód w wysokości 23 692 tys. zł z tytułu zwrotu podatku VAT, będący następstwem wdrożenia nowej metodologii odliczania podatku naliczonego.

W wyniku włączenia dywidend do wyniku z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych (opisanego w nocie „Znaczące zasady rachunkowości”, lit. x) Dane porównawcze) zaprezentowano pozycję „Dywidendy” z saldem za 2009 rok w kwocie 11 tys. zł.

9. Podatek dochodowy

w tys. zł

	Za rok kończący się	
	31.12.2010	31.12.2009
Bieżący podatek	-8 686	-15 849
Bieżący rok	-8 465	-25 486
Korekty lat ubiegłych	-221	9 637
Podatek odroczony (Nota 20)	18 570	76 554
PODATEK DOCHODOWY	9 884	60 705

Uzgodnienie rzeczywistego obciążenia podatkowego

w tys. zł

	Za rok kończący się	
	31.12.2010	31.12.2009
Zysk/strata przed opodatkowaniem	-132 007	376
Podatek dochodowy według krajowej stawki podatku 19%	25 081	-71
Dochody wolne od podatku:	2 109	2 289
Dochód Kasy Mieszkaniowej	2 109	2 289
Korekty roku ubiegłego dot. podatku bieżącego	-221	9 637
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodu	-4 305	-4 014
Przychody nie stanowiące przychodów do opodatkowania	3 243	2 409
Przychody podatkowe nie uwzględnione w wyniku księgowym	-1 886	-41
Korekta przyszłego zmniejszenia zobowiązania podatkowego wynikającego z art. 38a uopdp	0	-13 446
Korzyść z tytułu udziału w Podatkowej Grupie Kapitałowej	0	66 128
Inne pozycje wpływające na wysokość obciążenia podatkowego	-14 137	-2 186
PODATEK DOCHODOWY	9 884	60 705

Korzyść z tytułu udziału w Podatkowej Grupie Kapitałowej ujęta w 2009 roku stanowi należność z tytułu podatku dochodowego GE Money Banku S.A., który został połączony z Bankiem BPH w dniu 31 grudnia 2009 roku

GE Money Bank był członkiem PGK GE Money, będącej odrębnym podatnikiem podatku dochodowego od osób prawnych do dnia 31 grudnia 2009 roku.

10. Zysk i wartość księgowa na jedną akcję

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Liczba akcji na dzień bilansowy	76 667 911	76 667 911
Średnia ważona oraz rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych	76 667 911	76 667 911
Zysk/strata za okres przypadający na akcjonariuszy Banku (zł)	-135 209 000	52 806 000
Zysk/strata za okres oraz rozwodniony zysk/strata za okres przypadający na akcjonariuszy Banku na jedną akcję zwykłą (zł)	-1,76	0,69

Zysk/strata za okres (zł)	-122 123 000	61 081 000
Zysk/strata za okres oraz rozwodniony zysk/strata za okres na jedną akcję zwykłą (zł)	-1,59	0,80
Wartość księgowa (zł)	4 252 787 000	4 389 522 000
Wartość księgowa oraz rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (zł)	55,47	57,25

11. Kasa i operacje z Bankiem Centralnym

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Kasa	602 577	593 650
Operacje z Bankiem Centralnym	582 735	649 095
Dłużne papiery wartościowe i weksle emitowane przez Skarb Państwa i innych emitentów publicznych uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym	2 502 230	680
papiery wartościowe z terminem pierwotnym do 3 miesięcy	2 498 330	0
weksle uprawnione do redyskontowania	3 900	680
KASA I OPERACJE Z BANKIEM CENTRALNYM	3 687 542	1 243 425

Termin zapadalności pozycji zakwalifikowanych do kategorii Kasa i operacje z Bankiem Centralnym jest nie dłuższy niż dwanaście miesięcy.

„Operacje z Bankiem Centralnym” na dzień 31 grudnia 2010 roku obejmowały środki na rachunku w Narodowym Banku Polskim, stanowiące rezerwę obowiązkową z tytułu depozytów klientów. Rezerwa obowiązkowa jest określana za pomocą procentowego wskaźnika sumy środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach klientów i utrzymywana jako saldo rachunku bieżącego w NBP na podstawie średniej arytmetycznej naliczonych stanów dziennych za dany miesiąc.

12. Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Instrumenty dłużne (wg rodzaju i emitenta)	30 130	43 889
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego	30 130	43 889
- obligacje	30 032	43 710
- euroobligacje	98	179
Dodatnia wartość rynkowa instrumentów pochodnych	362 282	551 726
AKTYWA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU	392 412	595 615

według terminów zapadalności

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
do 1 miesiąca	90 152	32 240

od 1 do 3 miesięcy	40 687	107 298
od 3 miesięcy do 1 roku	51 986	156 557
od 1 roku do 5 lat	176 149	266 966
powyżej 5 lat	33 438	32 554
AKTYWA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU	392 412	595 615

13. Należności od banków

według struktury rodzajowej

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Lokaty na rynku pieniężnym	473 659	306 413
Inne w tym:	432 025	207 483
rachunki bieżące	48 050	41 584
należności z tytułu papierów wartościowych kupionych w transakcjach z przyrzeczeniem odkupu	202 364	0
należności z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	163 375	145 893
należności od banków w drodze	18 236	20 006
RAZEM BRUTTO	905 684	513 896
Odsetki	135	285
NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	905 819	514 181

według terminów zapadalności

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
do 1 miesiąca	905 684	513 896
RAZEM BRUTTO	905 684	513 896
Odsetki	135	285
NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	905 819	514 181

według kraju pochodzenia podmiotu

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Należności od polskich monetarnych instytucji finansowych	378 188	273 002
Należności od zagranicznych monetarnych instytucji finansowych	527 496	240 894
RAZEM BRUTTO	905 684	513 896
Odsetki od polskich monetarnych instytucji finansowych	69	131
Odsetki od zagranicznych monetarnych instytucji finansowych	66	154
NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	905 819	514 181

14. Należności od klientów

według struktury rodzajowej

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Kredyty i pożyczki:	30 228 349	30 854 819
od podmiotów finansowych	42 325	46 964
od podmiotów niefinansowych	30 175 111	30 799 026
od podmiotów sektora rządowego i samorządowego	10 913	8 829
Inne:	371 966	89 838
należności z tytułu papierów wartościowych kupionych w transakcjach z przyrzeczeniem odkupu	276 891	14 714
należności z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	18 112	30 999
należności od klientów w drodze	58 546	28 398
pozostałe	18 417	15 727
Należności z tytułu leasingu finansowego	4 538	4 538
RAZEM BRUTTO	30 604 853	30 949 195
Korekta wyceny wg zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej	-69 706	13 057
Dyskonto od skupionych wierzytelności	-586	-89
Odpisy z tytułu utraty wartości	-2 713 020	-2 115 641
Odsetki	289 880	249 176
NALEŻNOŚCI OD KLIENTÓW	28 111 421	29 095 698

według terminów zapadalności

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
do 1 miesiąca	4 630 532	4 544 625
od 1 do 3 miesięcy	815 261	772 739
od 3 miesięcy do 1 roku	2 771 805	3 555 756
od 1 roku do 5 lat	6 843 586	8 339 175
powyżej 5 lat	15 543 669	13 736 900
RAZEM BRUTTO	30 604 853	30 949 195
Korekta wyceny wg zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej	-69 706	13 057
Dyskonto od skupionych wierzytelności	-586	-89
Odpisy z tytułu utraty wartości	-2 713 020	-2 115 641
Odsetki	289 880	249 176
NALEŻNOŚCI OD KLIENTÓW	28 111 421	29 095 698

Kredyty i pożyczki według segmentu Klienta i rodzaju produktu

w tys. zł

PODMIOTY FINANSOWE	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Korporacje	35 431	42 529
kredyt operacyjny/obrotowy	35 431	42 529
Małe i średnie przedsiębiorstwa	6 894	4 435
karta kredytowa	3	6
kredyt inwestycyjny	1 211	1 231
kredyt operacyjny/obrotowy	5 463	3 027
kredyt samochodowy	217	171
Ogółem kredyty i pożyczki udzielone podmiotom finansowym	42 325	46 964

w tys. zł

PODMIOTY NIEFINANSOWE	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Korporacje	1 443 028	1 455 035
karta kredytowa	286	113
kredyt inwestycyjny	252 505	269 676
kredyt operacyjny/obrotowy	855 299	796 957
pozostałe kredyty	334 938	388 289
Małe i średnie przedsiębiorstwa	3 435 001	3 736 821
karta kredytowa	95 945	64 648
kredyt inwestycyjny	564 806	628 123
kredyt operacyjny/obrotowy	2 067 037	2 126 770
kredyt samochodowy	683 566	893 510
pozostałe kredyty	23 647	23 770
Osoby prywatne	25 297 082	25 607 170
karta kredytowa	2 409 933	2 803 276
kredyt na nieruchomości	16 012 670	15 701 699
kredyt konsumpcyjny	6 515 810	6 589 298
kredyt samochodowy	328 762	484 809
pozostałe kredyty	29 907	28 088
Ogółem kredyty i pożyczki udzielone podmiotom niefinansowym	30 175 111	30 799 026

w tys. zł

SEKTOR BUDŻETOWY	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Korporacje	3 717	37
karta kredytowa	1	8
kredyt operacyjny/obrotowy	3 716	29

Małe i średnie przedsiębiorstwa	7 196	8 792
kredyt inwestycyjny	6 806	8 464
kredyt operacyjny/obrotowy	390	328
Ogółem kredyty i pożyczki udzielone dla sektora budżetowego	10 913	8 829

W 2010 roku i 2009 roku, Bank miał możliwość zastawu lub zbycia całości papierów wartościowych nabytych w ramach transakcji z przyrzeczeniem odkupu (bsb/reverse repo).

Czynne transakcje z przyrzeczeniem odkupu (bsb/reverse repo)

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Kwota należności z tytułu transakcji bsb/reverse repo podlegających zabezpieczeniu (z uwzględnieniem odsetek) - portfel papierów wartościowych FVO	479 358	14 726
Wartość godziwa papierów wartościowych stanowiących zabezpieczenie w transakcjach bsb/reverse repo	479 547	14 696

15. Odpisy z tytułu utraty wartości należności

w tys. zł

Odpisy z tytułu utraty wartości należności od Klientów	Utrata wartości	IBNR	Łącznie
Stan na początek okresu 01.01.2010	1 792 991	322 650	2 115 641
odpisy z tytułu utraty wartości	792 631	67 828	860 459
należności spisane w ciężar odpisów z tytułu utraty wartości	-295 753	0	-295 753
aktualizacja z tytułu wyceny kredytów w walutach obcych	16 140	12 222	28 362
inne	4 311	0	4 311
STAN NA KONIEC OKRESU 31.12.2010	2 310 320	402 700	2 713 020

w tys. zł

Odpisy z tytułu utraty wartości należności od Klientów	Utrata wartości	IBNR	Łącznie
Stan na początek okresu 01.01.2009	1 239 434	235 927	1 475 361
odpisy z tytułu utraty wartości	679 497	86 723	766 220
należności spisane w ciężar odpisów z tytułu utraty wartości	-222 968	0	-222 968
aktualizacja z tytułu wyceny kredytów w walutach obcych	-603	0	-603
inne	97 631	0	97 631
STAN NA KONIEC OKRESU 31.12.2009	1 792 991	322 650	2 115 641

16. Inwestycyjne aktywa finansowe

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
1) Aktywa dostępne do sprzedaży	479 076	695 815

2) Dłużne papiery wartościowe niehandlowe wyceniane w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat (FVO)	1 664 430	903 805
3) Certyfikaty inwestycyjne wyceniane w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat (FVO)	23 642	24 616
INWESTYCYJNE AKTYWA FINANSOWE	2 167 148	1 624 236

1) Aktywa dostępne do sprzedaży

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Instrumenty dłużne (wg rodzaju i emitenta):	478 942	679 804
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego:	478 942	679 804
obligacje	375 536	389 704
bony skarbowe	103 406	290 100
Instrumenty kapitałowe (wg rodzaju):	134	16 011
Akcje i udziały	134	2 761
Pozostałe	0	13 250
AKTYWA DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	479 076	695 815

2) Dłużne papiery wartościowe niehandlowe wyceniane w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat (FVO)

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Instrumenty dłużne (wg rodzaju i emitenta):	1 664 430	903 805
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego:	1 664 430	903 805
bony skarbowe	333 800	363 013
obligacje	1 330 630	540 792
DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE NIEHANDLOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ ZE SKUTKIEM WYCENY ODNOSZONYM DO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT (FVO)	1 664 430	903 805

Polityka wyznaczania instrumentów finansowych do portfela aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat umożliwia wyeliminowanie bądź znaczące redukowanie niespójności („accounting mismatch”) w wycenie i ujęciu rachunkowym, pomiędzy określonymi aktywami i instrumentami pochodnymi, ekonomicznie zabezpieczającymi ryzyko rynkowe tych aktywów, które w przeciwnym razie powstałyby w rachunku zysków i strat.

3) Certyfikaty inwestycyjne wyceniane w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat (FVO)

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Certyfikaty inwestycyjne wyceniane w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat (FVO)	23 642	24 616

Grupa desygnuje certyfikaty inwestycyjne do kategorii Fair Value Option w związku z tym, iż te aktywa finansowe są zarządzane, a osiągnięte wyniki oceniane, na bazie wartości godziwej oraz informacje dotyczące tych aktywów finansowych są raportowane na bazie wartości godziwej do osób zarządzających.

Inwestycyjne aktywa finansowe według terminów zapadalności

w tys. zł							
Stan na 31.12.2010	do 1 miesiąca	od 1 miesiąca do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	bez określonej zapadalności	Razem
1) Aktywa dostępne do sprzedaży	3 497	39 330	270 727	165 388	0	134	479 076
2) Dłużne papiery wartościowe niehandlowe wyceniane w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat (FVO)	40 003	228 070	781 049	439 574	175 734	0	1 664 430
3) Certyfikaty inwestycyjne wyceniane w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat (FVO)	0	0	0	0	0	23 642	23 642
INWESTYCYJNE AKTYWA FINANSOWE	43 500	267 400	1 051 776	604 962	175 734	23 776	2 167 148

w tys. zł							
Stan na 31.12.2009	do 1 miesiąca	od 1 miesiąca do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	bez określonej zapadalności	Razem
1) Aktywa dostępne do sprzedaży	5 325	318 495	20 796	335 188	0	16 011	695 815
2) Dłużne papiery wartościowe niehandlowe wyceniane w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat (FVO)	0	124 715	407 545	371 545	0	0	903 805
3) Certyfikaty inwestycyjne wyceniane w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat (FVO)	0	0	0	0	0	24 616	24 616
INWESTYCYJNE AKTYWA FINANSOWE	5 325	443 210	428 341	706 733	0	40 627	1 624 236

17. Aktywa trwałe rzeczowe

według struktury rodzajowej

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Grunty	21 698	21 698
Budynki, lokale	142 793	132 639
Urządzenia techniczne i maszyny	76 378	118 388
Środki transportu	21 367	31 063
Inne środki trwałe	99 712	128 952
Środki trwałe w budowie	8 278	8 992
AKTYWA TRWAŁE RZECZOWE	370 226	441 732

W wyniku zmiany prezentacji prawa wieczystego użytkowania gruntów (opisanej w nocie Znaczące zasady rachunkowości, lit. x) Dane porównawcze) saldo pozycji „Grunty” na dzień 31 grudnia 2009 roku zmniejszyło się o kwotę 57 703 tys. zł.

Ruchy w pozycjach aktywów trwałych rzeczowych

w tys. zł

	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Aktywa trwałe rzeczowe, razem
STAN NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2010) WARTOŚĆ BRUTTO	21 698	179 706	620 466	55 930	280 835	8 992	1 167 627
ZWIĘKSZENIA	0	24 144	4 897	3 228	5 936	11 118	49 323
- przeniesienie z inwestycji	0	1 320	4 226	0	5 848	0	11 394
- zakupy	0	0	495	470	88	11 051	12 104
- inne	0	0	0	2 758	0	67	2 825
- przekwalifikowanie z aktywów przeznaczonych do sprzedaży	0	22 824	176	0	0	0	23 000
ZMNIJSZENIA	0	3 692	40 333	6 711	30 861	11 832	93 429
- likwidacja/darowizna/sprzedaż	0	107	15 807	4 056	20 640	0	40 610
- przeniesienie na środki trwałe	0	0	0	0	0	11 394	11 394
- reklasyfikacji do ewidencji niskocennej	0	14	24 526	1	9 968	0	34 509
- inne	0	0	0	2 654	0	438	3 092
- z tytułu przekwalifikowania do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	0	3 571	0	0	253	0	3 824
WARTOŚĆ BRUTTO NA KONIEC OKRESU (31.12.2010)	21 698	200 158	585 030	52 447	255 910	8 278	1 123 521
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2010)	0	46 772	479 777	23 342	144 014	0	693 905
- amortyzacja bieżącego okresu	0	6 097	40 550	9 593	23 026	0	79 266
- inne zwiększenia	0	0	256	471	408	0	1 135
- zwiększenia z tytułu przekwalifikowania z aktywów przeznaczonych do sprzedaży	0	3 301	107	0	0	0	3 408
- zmniejszenie z tytułu reklasyfikacji do ewidencji	0	8	19 857	0	7 647	0	27 512

niskocennej							
- inne zmniejszenia	0	48	15 657	3 448	12 433	0	31 586
- zmniejszenie z tytułu przekwalifikowania do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	0	1 396	0	0	221	0	1 617
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA KONIEC OKRESU (31.12.2010)	0	54 718	485 176	29 958	147 147	0	716 999
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2010)	0	295	22 301	1 525	7 869	0	31 990
- zwiększenia	0	12	1 409	45	5 902	0	7 368
- zwiększenia z tytułu przekwalifikowania do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	0	2 320	0	0	0	0	2 320
- zmniejszenia	0	-20	234	448	4 720	0	5 382
- zmniejszenie z tytułu przekwalifikowania do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	0	0	0	0	0	0	0
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA KONIEC OKRESU (31.12.2010)	0	2 647	23 476	1 122	9 051	0	36 296
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU (31.12.2010)	21 698	142 793	76 378	21 367	99 712	8 278	370 226

	w tys. zł						
	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Aktywa trwałe rzeczowe, razem
STAN NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2009) WARTOŚĆ BRUTTO	23 653	145 939	609 812	55 189	265 777	47 231	1 147 601
ZWIĘKSZENIA	56 036	34 911	42 621	7 934	29 368	125 954	296 824
- przeniesienie z inwestycji	56 036	31 254	40 784	7 508	28 261	0	163 843
- zakupy	0	0	1 409	426	292	125 954	128 081
- inne	0	3 657	428	0	815	0	4 900
ZMNIJSZENIA	57 991	1 144	31 967	7 193	14 310	164 193	276 798
- likwidacja/darowizna/sprzedaż	0	233	23 507	7 193	13 434	0	44 367
- przeniesienie na środki trwałe	0	0	0	0	0	163 843	163 843
- inne oraz zmiana sposobu klasyfikacji prawa wieczystego użytkowania gruntu	57 991	426	8 460	0	876	350	68 103
- z tytułu przekwalifikowania do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	0	485	0	0	0	0	485
WARTOŚĆ BRUTTO NA KONIEC OKRESU (31.12.2009)	21 698	179 706	620 466	55 930	280 835	8 992	1 167 627
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2009)	288	41 103	453 925	20 705	131 016	0	647 037
- amortyzacja bieżącego okresu	0	5 504	53 705	8 998	23 401	0	91 608
- inne zwiększenia	0	609	117	0	273	0	999
- inne zmniejszenia	288	367	27 970	6 361	10 676	0	45 662
- zmniejszenie z tytułu przekwalifikowania do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	0	77	0	0	0	0	77
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA KONIEC OKRESU (31.12.2009)	0	46 772	479 777	23 342	144 014	0	693 905

ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2009)	0	314	21 154	1 649	1 219	0	24 336
- zwiększenia	0	284	1 804	87	9 609	0	11 784
- zmniejszenia	0	109	657	211	2 959	0	3 936
- zmniejszenie z tytułu przekwalifikowania do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	0	194	0	0	0	0	194
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA KONIEC OKRESU (31.12.2009)	0	295	22 301	1 525	7 869	0	31 990
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU (31.12.2009)	21 698	132 639	118 388	31 063	128 952	8 992	441 732

18. Wartości niematerialne

według struktury rodzajowej

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Koszty zakończonych prac rozwojowych	3 890	9 328
Wartość firmy*	915 609	915 609
Znak towarowy	80 000	80 000
Koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	37 891	46 356
Pozostałe	49 430	66 808
Nakłady	16 624	17 650
WARTOŚCI NIEMATERIALNE	1 103 444	1 135 751

* Na wartość firmy składają się następujące kwoty:

- 868 504 tys. zł - jest to wartość firmy, która powstała w wyniku zakupu akcji Banku BPH przez GE Money Bank w dniu 17 czerwca 2008 roku,
- 47 105 tys. zł. - jest to wartość firmy z tytułu nabycia w przez GE Money Bank Przedsiębiorstwa Kapitałowo Inwestycyjnego „Chrobry” Modro Sp. Jawna.

Wartość firmy została obliczona jako nadwyżka kosztów nabycia nad wartością godziwą nabytych aktywów i pasywów.

Test na utratę wartości dla wartości firmy powstałej w wyniku zakupu akcji Banku BPH S.A. i wartości firmy powstałej z tytułu nabycia przez Grupę Przedsiębiorstwa Kapitałowo Inwestycyjnego „Chrobry” Modro Sp. Jawna.

W 2010 roku Grupa przeprowadziła test na utratę wartości dla wartości firmy powstałej w wyniku zakupu akcji Banku BPH przez GE Money Bank w dniu 17 czerwca 2008 roku oraz wartości firmy powstałe z tytułu nabycia przedsiębiorstwa „Chrobry” Modro Sp. Jawna, których wartość bilansowa na 31 grudnia 2010 roku wyniosła odpowiednio 868 504 tys. zł. i 47 105 tys. zł.

Zgodnie z wymogami MSR 36 „Utrata wartości aktywów” Grupa przeprowadziła ocenę segmentów działalności operacyjnej. W wyniku tej analizy wartość firmy została przyporządkowana do segmentu działalności detalicznej Banku BPH, stanowiącej na potrzeby testu ośrodek generujący przepływy pieniężne.

Wartość odzyskiwana ośrodka została określona na podstawie wartości użytkowej segmentu detalicznego. Wartość odzyskiwalna ośrodka na dzień 31 grudnia 2010 roku została ustalona na

podstawie wartości użytkowej oszacowanej jako wartość bieżąca przyszłych wolnych przepływów pieniężnych, których wystąpienia oczekuje się z tytułu dalszego użytkowania danego składnika aktywów w zakładanych przez kierownictwo planach finansowych obejmujących pięcioletni okres prognozy (2011-2015). Plan finansowy opiera się na aktualnych założeniach odzwierciedlających, zdaniem kierownictwa Grupy, przyszłe warunki gospodarcze oraz oczekiwane wyniki działalności ośrodka. Oszacowanie wartości użytkowej przeprowadzono w oparciu o model zdyskontowanych dywidend (ang: Dividend Discount Model), który jest adekwatny dla banków i instytucji finansowych.

Do prognoz wolnych przepływów pieniężnych zastosowano stopę dyskontową na poziomie 13,4% (nominalnie, po opodatkowaniu). Stopa dyskontowa odpowiadająca wymaganej stopie zwrotu została oszacowana na bazie modelu wyceny aktywów kapitałowych (Capital Asset Pricing Model) przy zastosowaniu wartości stopy wolnej od ryzyka, wskaźnika beta dla sektora bankowego oraz premii za ryzyko kapitałowe.

Wartość wolnych przepływów pieniężnych po pięcioletnim okresie prognozy (tzw. wartość rezydualna) została oszacowana z zastosowaniem 3,5% stopy wzrostu, tj. na poziomie prognozowanej długoterminowej inflacji.

W wyniku porównania wartości użytkowej ośrodka do wartości bilansowej nie stwierdzono utraty wartości.

Kluczowe założenia zastosowane do oszacowania wartości użytkowej

Oszacowanie wartości użytkowej ośrodka jest najbardziej wrażliwe na następujące zmienne:

- Stopa dyskontowa;
- Stopa wzrostu zastosowana do oszacowania przepływów pieniężnych poza okresem prognozy (tj. po 2015 roku);
- Prognozowany poziom zysku za okres w kolejnych latach;
- Prognozowany poziom aktywów ważonych ryzykiem w kolejnych latach;
- Minimalny poziom współczynnika wypłacalności wymagany przez odpowiednie przepisy prawa (ang: Capital Adequacy Ratio – Tier 1).

Kierownictwo Grupy uważa, iż zasadne i możliwe zmiany kluczowych założeń przyjętych do wyceny wartości odzyskiwalnej ośrodka nie spowodują, iż wartość bilansowa tego ośrodka przewyższy jego wartość odzyskiwalną.

Test na utratę wartości znaku towarowego

Na dzień bilansowy Grupa przeprowadziła test na utratę wartości znaku towarowego, aktywa o nieokreślonym okresie użytkowania, którego wartość bilansowa na 31 grudnia 2010 roku wyniosła 80 000 tys. zł.

Wartość odzyskiwalna znaku towarowego została określona na podstawie wartości użytkowej. Wartość użytkowa znaku towarowego na dzień 31 grudnia 2010 roku została ustalona z zastosowaniem metody zwolnienia z opłat licencyjnych (ang. relief from royalty), która jest jedną z najczęściej stosowanych metodą wyceny znaków towarowych.

U podstaw tej metody leży założenie, że spółki i organizacje mają wybór i mogą albo posiadać markę na własność, albo zawrzeć porozumienie licencyjne z właścicielem marki, a wartość znaku towarowego jest obliczana jako bieżąca wartość hipotetycznych opłat licencyjnych, z których spółka jest zwolniona w przypadku, gdy posiada markę na własność, a nie uiszcza opłaty licencyjnej na rzecz zewnętrznego właściciela marki.

Strumień opłat licencyjnych został oszacowany w oparciu o stawkę opłat licencyjnych, która zdaniem kierownictwa Grupy jest adekwatna dla podmiotów działających w sektorze bankowym, oraz na podstawie projekcji przychodów ze sprzedaży Banku BPH zakładanych w planach finansowych obejmujących pięcioletni okres prognozy (2011-2015). Plan finansowy został oparty na założeniach odzwierciedlających, zdaniem kierownictwa Grupy, przyszłe warunki gospodarcze oraz oczekiwane wyniki działalności Banku BPH.

Do prognozowanych opłat licencyjnych z tytułu użytkowania znaku towarowego zastosowano stopę dyskontową na poziomie 13,4% (nominalnie, po opodatkowaniu).

Opłaty licencyjne wykraczające poza pięcioletni okres prognoz (do obliczenia tzw. wartości rezydualnej) zostały oszacowane z zastosowaniem 3,5% stopy wzrostu, tj. na poziomie prognozowanej długoterminowej inflacji.

W wyniku porównania wartości użytkowej znaku towarowego do wartości bilansowej nie stwierdzono utraty wartości.

Kluczowe założenia zastosowane do oszacowania wartości znaku towarowego

Oszacowanie wartości znaku towarowego jest najbardziej wrażliwe na następujące zmienne:

- Stopa dyskontowa;
- Stopa wzrostu zastosowana do szacowania przepływów pieniężnych poza okresem prognozy (tj. po 2015 roku);
- Przyjęty poziom stawek licencyjnych;
- Prognozowany poziom przychodów Banku BPH w kolejnych latach.

Kierownictwo Grupy uważa, iż zasadne i możliwe zmiany kluczowych założeń przyjętych do wyceny wartości odzyskiwalnej aktywa nie spowodują, iż jego wartość bilansowa przewyższy jego wartość odzyskiwalną.

Ruchy w pozycjach wartości niematerialnych

	w tys. zł						
	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Znak towarowy	Koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Pozostałe	Nakłady	Razem wartości niematerialne
STAN NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2010) WARTOŚĆ BRUTTO	66 350	915 609	80 000	614 337	111 204	17 650	1 805 150
ZWIĘKSZENIA	0	0	0	13 494	574	13 151	27 219
- przeniesienie z inwestycji	0	0	0	13 494	438	0	13 932
- zakupy	0	0	0	0	136	12 767	12 903
- inne	0	0	0	0	0	384	384
ZMNIEJSZENIA	4	0	0	3 043	38	14 177	17 262
- likwidacja/darowizna/sprzedaż	0	0	0	135	22	0	157
- przeniesienie na wartości niematerialne	0	0	0	0	0	13 494	13 494
- reklasyfikacja do ewidencji niskocennej	4	0	0	2 908	16	0	2 928
- inne	0	0	0	0	0	683	683
WARTOŚĆ BRUTTO NA KONIEC OKRESU (31.12.2010)	66 346	915 609	80 000	624 788	111 740	16 624	1 815 107
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2010)	57 022	0	0	565 656	44 396	0	667 074
- amortyzacja bieżącego okresu	5 438	0	0	21 951	17 929	0	45 318
- zmniejszenie z tytułu reklasyfikacji do ewidencji niskocennej	4	0	0	2 878	15	0	2 897

- inne zmniejszenia	0	0	0	157	0	0	157
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA KONIEC OKRESU (31.12.2010)	62 456	0	0	584 572	62 310	0	709 338
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2010)	0	0	0	2 325	0	0	2 325
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA KONIEC OKRESU (31.12.2010)	0	0	0	2 325	0	0	2 325
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU (31.12.2010)	3 890	915 609	80 000	37 891	49 430	16 624	1 103 444

w tys. zł

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Znak towarowy	Koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Pozostałe	Nakłady	Razem wartości niematerialne
STAN NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2009) WARTOŚĆ BRUTTO	66 350	915 609	80 000	584 411	111 018	18 420	1 775 808
ZWIĘKSZENIA	0	0	0	29 941	186	29 014	59 141
- przeniesienie z inwestycji	0	0	0	29 753	0	0	29 753
- zakupy	0	0	0	188	158	29 014	29 360
- inne	0	0	0	0	28	0	28
ZMNIEJSZENIA	0	0	0	15	0	29 784	29 799
- likwidacja/darowizna/sprzedaż	0	0	0	15	0	0	15
- przeniesienie na wartości niematerialne	0	0	0	0	0	29 753	29 753
- inne	0	0	0	0	0	31	31
WARTOŚĆ BRUTTO NA KONIEC OKRESU (31.12.2009)	66 350	915 609	80 000	614 337	111 204	17 650	1 805 150
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2009)	48 632	0	0	538 896	20 614	0	608 142
- amortyzacja bieżącego okresu	8 390	0	0	26 882	23 782	0	59 054
- inne zmniejszenia	0	0	0	122	0	0	122
SKUMULOWANA AMORTYZACJA NA KONIEC OKRESU (31.12.2009)	57 022	0	0	565 656	44 396	0	667 074
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA POCZĄTEK OKRESU (01.01.2009)	0	0	0	2 325	0	0	2 325
ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI NA KONIEC OKRESU (31.12.2009)	0	0	0	2 325	0	0	2 325
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU (31.12.2009)	9 328	915 609	80 000	46 356	66 808	17 650	1 135 751

19. Aktywa przeznaczone do sprzedaży

według rodzaju

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu)	10	798
Budynki, lokale	3 123	18 519
AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	3 133	19 317

Bank BPH czasowo zrezygnował ze sprzedaży nieruchomości położonej w Krakowie, w związku, z czym nastąpiła reklasyfikacja pozycji z aktywów przeznaczonych do sprzedaży do rzeczowych aktywów trwałych.

20. Pozostałe aktywa

	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	333 587	313 576
Pozostałe	216 118	231 362
rozrachunki publiczno-prawne	1 595	22 592
dłużnicy różni	74 183	70 750
rozliczenia z tytułu kart płatniczych	66 395	63 173
pozostałe	73 945	74 847
POZOSTAŁE AKTYWA	549 705	544 938

Kwota w pozycji „dłużnicy różni” i „rozliczenia kart płatniczych” uwzględnia odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Kwota odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości wyniosła na dzień 31 grudnia 2010 roku 23 126 tys. zł (31.12.2009: 23 495 tys. zł).

W wyniku zmiany prezentacji prawa wieczystego użytkowania gruntów (opisanej w nocie Znaczące zasady rachunkowości, lit. x) Dane porównawcze) saldo pozycji „pozostałe” na dzień 31 grudnia 2009 roku zwiększyło się o kwotę 57 703 tys. zł.

Aktywa i Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego związane są z następującymi pozycjami:

	w tys. zł		
	Stan na 31.12.2010		
	Aktywa	Rezerwa	Netto
Odsetki od operacji z podmiotami finansowymi, niefinansowymi, instytucjami rządowymi i samorządowymi	21 509	68 169	-46 660
Odsetki, dyskonto i premia od papierów wartościowych	1 429	5 091	-3 662
Odsetki, premia, odpisy i ujemne różnice z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	94 340	73 285	21 055
Odpisy aktualizujące i utrata wartości papierów wartościowych i udziałów	470	680	-210
Koszty do zapłacenia i rezerwy na przyszłe zobowiązania bilansowe i pozabilansowe	69 173	0	69 173
Odpisy aktualizujące wartość należności kredytowych oraz należności, które w przyszłości zmniejszą podatek Banku	285 422	0	285 422

Różnica pomiędzy bilansową i podatkową wartością niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	2 221	65 230	-63 009	0	72 208	-72 208
Prowizje ubezpieczeniowe rozliczane w czasie	14 660	2 781	11 879	19 955	1 755	18 200
Korekty z tytułu efektywnej stopy procentowej	42 225	48 660	-6 435	53 774	62 473	-8 699
Strata podatkowa	64 694	0	64 694	70 946	0	70 946
Pozostałe	2 412	1 072	1 340	5 493	345	5 148
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	598 555	264 968	333 587	621 114	307 538	313 576

Zmiany różnic przejściowych

	w tys. zł					
	stan na 31 grudnia 2010		zmiany odnoszone		stan na 31 grudnia 2009	
	w wyniku finansowym	w kapitałach	na wynik finansowy	na kapitały	w wyniku finansowym	w kapitałach
Odsetki od operacji z podmiotami finansowymi, niefinansowymi, instytucjami rządowymi i samorządowymi	-46 660	0	-31 055	0	-15 605	0
Odsetki, dyskonto i premia od papierów wartościowych	-3 662	0	-1 409	0	-2 253	0
Odsetki, premia, odpisy i ujemne różnice z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	21 048	7	-13 955	174	35 003	-167
Odpisy aktualizujące i utrata wartości papierów wartościowych i udziałów	-632	422	619	638	-1 251	-216
Koszty do zapłacenia i rezerwy na przyszłe zobowiązania bilansowe i pozabilansowe	69 173	0	20 644	-666	48 529	666
Odpisy aktualizujące wartość należności kredytowych oraz należności, które w przyszłości zmniejszą podatek Banku	285 422	0	49 939	0	235 483	0
Różnica pomiędzy bilansową i podatkową wartością netto wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-63 009	0	9 199	0	-72 208	0
Prowizje ubezpieczeniowe rozliczane w czasie	11 879	0	-6 321	0	18 200	0
Korekty z tytułu efektywnej stopy procentowej	-6 435	0	2 264	0	-8 699	0
Strata podatkowa	63 908	786	-7 495	1 243	71 403	-457
Pozostałe	1 337	3	-3 860	52	5 197	-49
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	332 369	1 218	18 570	1 441	313 799	-223

	w tys. zł					
	stan na 31 grudnia 2009		zmiany odnoszone		stan na 31 grudnia 2008	
	w wyniku finansowym	w kapitałach	na wynik finansowy	na kapitały	w wyniku finansowym	w kapitałach
Odsetki od operacji z	-15 605	0	8 636	0	-24 241	0

podmiotami finansowymi, niefinansowymi, instytucjami rządowymi i samorządowymi						
Odsetki, dyskonto i premia od papierów wartościowych	-2 253	0	-1 063	0	-1 190	0
Odsetki, premia, odpisy i ujemne różnice z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	35 003	-167	-73 262	5 475	108 265	-5 642
Odpisy aktualizujące i utrata wartości papierów wartościowych i udziałów	-1 251	-216	1 009	12	-2 260	-228
Koszty do zapłacenia i rezerwy na przyszłe zobowiązania bilansowe i pozabilansowe	48 529	666	8 854	-369	39 675	1 035
Odpisy aktualizujące wartość należności kredytowych oraz należności, które w przyszłości zmniejszą podatek Banku	235 483	0	60 251	0	175 232	0
Różnica pomiędzy bilansową i podatkową wartością netto wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-72 208	0	-892	0	-71 316	0
Prowizje ubezpieczeniowe rozliczane w czasie	18 200	0	-9 024	0	27 224	0
Korekty z tytułu efektywnej stopy procentowej	-8 699	0	10 251	19	-18 950	-19
Strata podatkowa	71 403	-457	71 403	-457	0	0
Pozostałe	5 197	-49	391	-51	4 806	2
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	313 799	-223	76 554	4 629	237 245	-4 852

21. Zobowiązania wobec Banku Centralnego

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	1 003	0
ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKU CENTRALNEGO	1 003	0

Pozycja „Zobowiązania wobec Banku Centralnego” zawiera depozyt złożony przez NBP z terminem wymagalności w dniu 3 stycznia 2012 roku.

22. Zobowiązania wobec banków

według struktury rodzajowej

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Środki na rachunkach	92 131	1 782
Depozyty na rynku pieniężnym	243 150	654 576
Inne:	149 009	121 400

zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	148 418	119 529
rachunki środków specjalnego przeznaczenia	309	1 152
pozostałe	282	719
RAZEM BRUTTO	484 290	777 758
Odsetki	360	823
ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	484 650	778 581

według terminów wymagalności

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
do 1 miesiąca	483 790	647 658
od 1 do 3 miesięcy	500	130 000
od 3 miesięcy do 1 roku	0	100
RAZEM BRUTTO	484 290	777 758
Odsetki	360	823
ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	484 650	778 581

według kraju pochodzenia podmiotu

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Zobowiązania wobec polskich monetarnych instytucji finansowych	435 595	738 068
Zobowiązania wobec zagranicznych monetarnych instytucji finansowych	48 695	39 690
RAZEM BRUTTO	484 290	777 758
Odsetki wobec polskich monetarnych instytucji finansowych	353	812
Odsetki wobec zagranicznych monetarnych instytucji finansowych	7	11
ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	484 650	778 581

23. Zobowiązania wobec klientów

według struktury rodzajowej

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Środki na rachunkach	6 798 306	4 968 811
Depozyty	8 152 544	4 899 135
Kredyty i pożyczki otrzymane	1 797	2 615
Inne:	639 906	288 584
zobowiązania z tytułu papierów wartościowych sprzedanych w transakcjach z przyrzeczeniem odkupu	392 525	0

zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	86 307	130 788
pozostałe	161 074	157 796
RAZEM BRUTTO	15 592 553	10 159 145
Korekta wyceny wg zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej	175	-265
Odsetki	60 210	56 672
ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	15 652 938	10 215 552

W wyniku zmiany prezentacji środków przedpłaconych i nadpłaconych przez klientów (opisanej w nocy Znaczące zasady rachunkowości, lit. x) Dane porównawcze) saldo pozycji „środki na rachunkach” na dzień 31 grudnia 2009 roku zmniejszyło się o kwotę 6 876 tys. zł, a saldo pozycji „pozostałe” zwiększyło się o kwotę 97 733 tys. zł.

według terminów wymagalności

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
do 1 miesiąca	10 074 801	7 370 039
od 1 do 3 miesięcy	1 459 717	707 789
od 3 miesięcy do 1 roku	3 887 140	1 868 337
od 1 roku do 5 lat	163 859	207 620
powyżej 5 lat	7 036	5 360
RAZEM BRUTTO	15 592 553	10 159 145
Korekta wyceny wg zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej	175	-265
Odsetki	60 210	56 672
ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	15 652 938	10 215 552

Środki na rachunkach i depozyty według podziału segmentowego Klienta

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Korporacje	3 618 391	1 751 831
rachunki bieżące	675 556	642 630
depozyty	2 942 835	1 109 201
Małe i średnie przedsiębiorstwa	2 907 598	1 961 545
rachunki bieżące	1 920 323	1 092 138
depozyty	987 275	869 407
Osoby prywatne	8 424 861	6 154 570
rachunki bieżące	4 202 427	3 234 043
depozyty	4 222 434	2 920 527
Ogółem środki na rachunkach i depozyty Klientów	14 950 850	9 867 946

24. Zobowiązania wobec pozostałych instytucji

według rodzaju

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Kredyty i pożyczki otrzymane	14 372 378	17 033 340
RAZEM BRUTTO	14 372 378	17 033 340
Korekta wyceny wg zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej	1 604	0
Odsetki	36 123	179 659
ZOBOWIĄZANIA WOBEC POZOSTAŁYCH INSTYTUCJI	14 410 105	17 212 999

Na dzień 31 grudnia 2010 roku na zobowiązania wobec pozostałych instytucji składają się wykorzystane linie kredytowe otrzymane od podmiotów funkcjonujących w ramach Grupy General Electric: GE Capital International Holdings Corporation, GECS Polish Funding IV Spółka Komandytowa, GE Capital Swiss Funding AG (GE Money Bank AG w Zurychu), GECS Polish Funding Co I AB.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku na zobowiązania wobec pozostałych instytucji składają się wykorzystane linie kredytowe otrzymane od podmiotów funkcjonujących w ramach Grupy General Electric: GE Capital International Holdings Corporation oraz AGE Holding GmbH Sp. K. (Oddział w Szwajcarii).

według terminów wymagalności

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
od 3 miesięcy do 1 roku	0	183 355
od 1 roku do 5 lat	14 206 453	16 849 985
powyżej 5 lat	165 925	0
RAZEM BRUTTO	14 372 378	17 033 340
Korekta wyceny wg zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej	1 604	0
Odsetki	36 123	179 659
ZOBOWIĄZANIA WOBEC POZOSTAŁYCH INSTYTUCJI	14 410 105	17 212 999

25. Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych

według rodzaju

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Certyfikaty	508 000	628 455

RAZEM BRUTTO	508 000	628 455
Korekta wyceny wg zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej	-498	-741
Dyskonto	-15 689	-30 414
ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI WŁASNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	491 813	597 300

według terminów wymagalności

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
do 1 miesiąca	3 070	0
od 1 do 3 miesięcy	145 253	11 926
od 3 miesięcy do 1 roku	174 553	196 776
od 1 roku do 5 lat	185 124	419 753
RAZEM BRUTTO	508 000	628 455
Korekta wyceny wg zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej	-498	-741
Dyskonto	-15 689	-30 414
ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI WŁASNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	491 813	597 300

26. Rezerwy

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania	27 082	25 050
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	19 696	24 577
Rezerwa na koszty restrukturyzacji zatrudnienia	72 822	11 205
Rezerwa na koszty restrukturyzacji placówek	26 735	23 469
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	55 002	35 863
Inne	19 076	18 102
REZERWY	220 413	138 266

W wyniku zmiany prezentacji rezerw na przyszłe zobowiązania z tytułu roszczeń dochodzonych na drodze sądowej oraz rezerw na koszty restrukturyzacji placówek (opisanej w nocie Znaczące zasady rachunkowości, lit. x) Dane porównawcze) saldo pozycji „rezerwa na koszty restrukturyzacji placówek” na dzień 31 grudnia 2009 roku zwiększyło się o kwotę 23 469 tys. zł oraz saldo pozycji „inne” zwiększyło się o 12 581 tys. zł.

Ruchy w pozycji rezerw

w tys. zł

	Na dzień 01.01.2010	utworzenie rezerwy	rozwiązanie rezerwy	wykorzystanie	Na dzień 31.12.2010
Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne	25 050	7 850	-5 342	-476	27 082

zobowiązania					
Rezerwy na niewykorzystane urlopy	24 577	18 223	0	-23 104	19 696
Rezerwa na koszty restrukturyzacji zatrudnienia	11 205	135 357	-28 686	-45 054	72 822
Rezerwa na koszty restrukturyzacji placówek	23 469	17 634	-1 730	-12 638	26 735
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	35 863	52 642	-33 503	0	55 002
Inne	18 102	9 548	-1 970	-6 604	19 076
REZERWY	138 266	241 254	-71 231	-87 876	220 413

w tys. zł

	Na dzień 01.01.2009	utworzenie rezerwy	rozwiązanie rezerwy	wykorzystanie	Na dzień 31.12.2009
Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania	26 027	7 436	-7 445	-968	25 050
Rezerwy na niewykorzystane urlopy	22 034	6 470	0	-3 927	24 577
Rezerwa na koszty restrukturyzacji zatrudnienia	0	77 555	0	-66 350	11 205
Rezerwa na koszty restrukturyzacji placówek	0	33 517	-4 654	-5 394	23 469
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	42 715	13 204	-20 056	0	35 863
Inne	12 418	7 227	-1 214	-329	18 102
REZERWY	103 194	145 409	-33 369	-76 968	138 266

27. Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Ujemna wycena pochodnych instrumentów finansowych	401 754	568 827
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży	0	7 908
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU	401 754	576 735

28. Pozostałe pasywa

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Rozliczenia międzybankowe	182 801	135 014
Rozliczenia publiczno-prawne	40 060	44 218
Wierzyciele różni	58 365	42 075
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	29 711	31 061

Przychody do rozliczenia w czasie	89 150	122 975
Rezerwy na zobowiązania	177 200	154 000
Pozostałe	2 075	2 632
POZOSTAŁE PASYWA	579 362	531 975

W wyniku zmiany prezentacji środków przedpłaconych i nadpłaconych przez klientów (opisanej w nocie Znaczące zasady rachunkowości, lit. x) Dane porównawcze) saldo pozycji „wierzyciele różni” na dzień 31 grudnia 2009 roku zmniejszyło się o kwotę 90 857 tys. zł.

W wyniku zmiany prezentacji rezerw na przyszłe zobowiązania z tytułu roszczeń dochodzonych na drodze sądowej oraz rezerw na koszty restrukturyzacji placówek (opisanej w nocie Znaczące zasady rachunkowości, lit. x) Dane porównawcze) saldo „rezerw na zobowiązania” na dzień 31 grudnia 2009 roku zmniejszyło się o kwotę 36 050 tys. zł.

29. Zobowiązania podporządkowane

W dniu 25 marca 2008 roku pomiędzy GE Money Bankiem a GE Capital International Financing Corporation została zawarta umowa pożyczki podporządkowanej na kwotę 1 000 000 tys. zł, z której do 31 grudnia 2010 roku wykorzystano 674 211 tys. zł (do 31 grudnia 2009: 674 211 tys. zł). W 2008 roku GE Money Bank przeznaczył środki z pożyczki na zakup akcji Banku BPH. Od wykorzystanych środków na dzień 31 grudnia 2010 roku naliczone odsetki wynosiły 8 701 tys. zł.

30. Kapitały razem

	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Kapitał podstawowy	383 340	383 340
Pozostałe kapitały	3 970 090	3 915 370
Kapitał z aktualizacji wyceny	34 566	38 006
Zysk za okres przypadający na akcjonariuszy Banku	-135 209	52 806
Kapitał niekontrolujący	113 113	99 752
KAPITAŁY RAZEM	4 365 900	4 489 274

KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY z tytułu:	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	2 613	3 719
nierozliczonej kwoty wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających	31 953	34 287
KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY	34 566	38 006

Kapitał podstawowy wykazany jest w wartości nominalnej, zgodnie ze Statutem Banku oraz zapisami w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Kapitał podstawowy Banku na dzień 31 grudnia 2010 wynosił 383 340 tys. zł i składał się z 76 667 911 sztuk akcji zwykłych o wartości nominalnej 5 zł za akcję.

Struktura kapitału podstawowego								w tys. zł
Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
Seria A, B, C, D	na okaziciela	zwykłe	brak	9 791 714	48 959	gotówka/aport / wkład niepieniężny	A: 31.10.1991; B: 14.10.1998; C: 20.09.1999; D: 31.12.2001	A: 31.10.1991; B: 01.01.1997; C: 01.01.1999; D: 01.01.2001
Seria E	na okaziciela	zwykłe	brak	66 876 197	334 381	wkład niepieniężny – Przeniesienie całego majątku GE Money Bank SA w zamian za akcje	31.12.2009	31.12.2009
Razem				76 667 911	383 340			

Wszystkie akcje Banku BPH SA są akcjami na okaziciela o równej wartości nominalnej, dającymi równe prawa głosu oraz uczestnictwo w zysku na tych samych zasadach. Nie występują uprzywilejowania związane z jakąkolwiek grupą akcji.

Na pozycje pozostałe kapitały składają się:

Kapitał zapasowy tworzony z corocznych odpisów z zysku za okres z przeznaczeniem na pokrycie strat, jakie mogą wyniknąć w związku z działalnością Banku, kapitał rezerwowy, zasadniczo tworzony z corocznych odpisów z zysku za okres uchwalonych przez Walne Zgromadzenie, wynik z lat ubiegłych oraz pozycje dodatkowe funduszy podstawowych i fundusze uzupełniające.

Struktura akcjonariatu Banku BPH na 31 grudnia 2010 roku

Lp.	Nazwa akcjonariusza	Akcje		Głosy na WZ	
		Liczba	%	Liczba	%
1.	GE Investments Poland (General Electric Company)	64 201 140	83,74	64 201 140	83,74
2.	Selective American Financial Enterprise (General Electric Company)	2 457 643	3,21	2 457 643	3,21
3.	DRB Holdings B.V. (General Electric Company)	1 691 005	2,21	1 691 005	2,21
4.	Klienci BZ WBK AIB Asset Management	4 618 314	6,02	4 618 314	6,02
5.	Pozostali akcjonariusze	3 699 809	4,82	3 699 809	4,82
RAZEM		76 667 911	100,00	76 667 911	100,00

Z istoty akcji Banku nie wynikają ograniczenia przenoszenia własności oraz wykonywania prawa głosu. Wszystkie charakteryzuje ten sam zakres uprawnień. Ograniczenia w tym zakresie mogą mieć jedynie miejsce na gruncie przepisów szczególnych, np. na gruncie ustawy Prawo Bankowe lub ustawy o Ofercie publicznej.

Od daty zarejestrowania kapitału emisyjnego w roku 1991 do 1996 Grupa Banku funkcjonowała w warunkach hiperinflacji. MSR 29 (Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji) wymaga przekształcenia każdego składnika kapitału akcjonariuszy (z wyjątkiem niepodzielonych zysków i nadwyżki z przeszacowania) przez ogólną indeksację cen w okresie hiperinflacji. Takie retrospektywne zastosowanie skutkowałoby wzrostem kapitału akcyjnego i wzrostem pozostałych funduszy Grupy Banku oraz spadkiem niepodzielonego zysku Grupy Banku w tych okresach.

31. Dywidendy

Zwyczajne Walne Zgromadzenia Banku BPH S.A. w dniu 1 czerwca 2010 roku podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku, która nie przewiduje wypłaty dywidendy za 2009 rok. Decyzja ta jest zgodna z rekomendacjami Rady Nadzorczej i Zarządu Banku.

Do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie zostały podjęte żadne decyzje w sprawie wypłaty dywidendy za 2010 rok.

W myśl art. 142 ust. 4 Ustawy Prawo bankowe, w okresie realizacji programu postępowania naprawczego, w przypadku Banku BPH zwanego Programem Wzmocnienia Efektywności, wszelkie zyski muszą być wykorzystane na pokrycie uprzednio poniesionych strat, a po ich pokryciu na podwyższenie funduszy własnych banku.

32. Wartość godziwa

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych jest to cena, za którą można sprzedać pozycję aktywów lub zaspokoić zobowiązania na zasadzie transakcji pomiędzy świadomymi i dobrze poinformowanymi stronami na warunkach rynkowych.

Poniżej znajduje się podsumowanie wartości bilansowych i godziwych dla tych grup aktywów i pasywów, które w bilansie nie są prezentowane w wartości godziwej.

w tys. zł				
	Stan na 31.12.2010		Stan na 31.12.2009	
	wartość księgowa	wartość godziwa	wartość księgowa	wartość godziwa
Aktywa				
Należności od banków	905 819	905 819	514 181	514 181
Należności od Klientów	28 111 421	26 016 403	29 095 698	26 902 882
Pasywa				
Zobowiązania wobec banków	484 650	484 650	778 581	778 581
Zobowiązania wobec Klientów	15 652 938	15 655 130	10 215 552	10 195 551
Zobowiązania wobec pozostałych instytucji	14 410 105	14 471 697	17 212 999	17 115 716
Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych	491 813	497 264	597 300	605 810

Należności od klientów:

Wartość godziwa należności o zmiennym oprocentowaniu jest wyznaczana poprzez porównanie marży generowanej na całym portfelu kredytów oraz marży dla nowo zawieranych umów. Wyrażona kwotowo różnica pomiędzy tymi dwiema wielkościami jest następnie dyskontowana do wartości bieżącej przy zastosowaniu aktualnych stóp procentowych rynku pieniężnego dla należności o podobnym ryzyku kredytowym i pozostałym terminie do wykupu.

Wartość godziwa należności o stałej stopie procentowej jest wyznaczana w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy pieniężne przy zastosowaniu bieżących stawek oprocentowania.

Zobowiązania wobec klientów:

Wartość godziwa zobowiązań wobec klientów została wyznaczona dla pozycji o stałej stopie procentowej – poprzez zdyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych za pomocą bieżącej krzywej stóp procentowych rynku pieniężnego skorygowanej o marżę.

Zobowiązania wobec pozostałych instytucji:

Wartość godziwa zobowiązań denominowanych w USD, EUR oraz CHF wyznaczana jest poprzez dyskontowanie – dla każdej waluty odrębnie – przyszłych przepływów pieniężnych z wykorzystaniem bieżącej marży. Bieżąca marża została oszacowana jako teoretyczna marża płacona ponad stawkę rynkową w takiej wysokości, aby była równoważna płatnościom opartym o stałą stopę – określoną z kolei poprzez ekstrapolację *yield to maturity* dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez podmioty o wyższym ratingu finansowym na kategorię ratingową odpowiadającą Bankowi.

Ze względu na niemożność wiarygodnego oszacowania wartości godziwej zobowiązania denominowanego w PLN, jako wartość godziwa tego zobowiązania została przyjęta wartość bilansowa. Wartość zobowiązania denominowanego w PLN na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosi 293 915 tys. zł, natomiast na dzień 31 grudnia 2009 wynosi 5 413 225 tys. zł.

Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych:

Wartość godziwa emisji własnych papierów wartościowych BPH SA została wyznaczona poprzez zdyskontowanie wszystkich przepływów pieniężnych wynikających z harmonogramu płatności przez Bank BPH SA rat kapitałowych oraz odsetkowych.

W przypadku niektórych aktywów i zobowiązań finansowych, ze względu na stabilne ryzyko kredytowe i/lub krótkie terminy zapadalności/ wymagalności, przyjęto, że wartość godziwa jest równa wartości księgowej. Dotyczy to należności od banków oraz zobowiązań wobec banków.

Grupa Banku dokonuje wyliczenia wartości godziwej dla instrumentów finansowych przy zastosowaniu jednej z trzech głównych metod i na tej podstawie dokonuje klasyfikacji do jednej z poniższych kategorii:

1) kategoria I – instrumenty finansowe, których wartość godziwa jest wyliczana na podstawie bezpośrednich kwotowań dostępnych na rynku. Do tej kategorii Bank klasyfikuje dłużne papiery wartościowe, które wyceniane są bezpośrednio w oparciu o nieskorygowane ceny kwotowane na aktywnym rynku.

2) kategoria II – instrumenty finansowe, których wartość godziwa jest wyliczana na podstawie takich modeli wyceny, w przypadku których wszystkie znaczące dane wejściowe są obserwowane bezpośrednio na rynku. Do tej kategorii Grupa Banku zaklasyfikowała dłużne papiery wartościowe emitowane przez Ministerstwo Finansów - wyceniane za pomocą modeli opartych o technikę DCF (*discounted cash-flows*), a także te transakcje na instrumentach pochodnych, które nie zostały zaklasyfikowane do kategorii III. Dodatkowo, Bank zaklasyfikował do tej kategorii dłużne papiery wartościowe, które wycenione zostały w oparciu o uśrednione ceny kwotowane na rynku lub przez brokerów (ceny skorygowane).

3) kategoria III - instrumenty finansowe, których wartość godziwa jest wyliczana na podstawie takich modeli wyceny, w przypadku których pewne dane wejściowe nie są obserwowane bezpośrednio na rynku. Do tej kategorii Bank zaklasyfikował wszystkie opcje towarowe i kapitałowe oraz te transakcje na instrumentach pochodnych, dla których Bank dokonał oszacowania korekty do wartości godziwej z tytułu ryzyka kontrahenta. Do kategorii III Bank zaklasyfikował również certyfikaty inwestycyjne FIZ „Nieruchomości” oraz te posiadane udziały, które w bilansie Banku ujęte są w wartości godziwej.

Poniższa tabela prezentuje podział aktywów i zobowiązań finansowych prezentowanych w sprawozdaniu finansowym w wartości godziwej w podziale na trzy powyższe kategorie:

w tys. zł

	Kwotowania aktywnego ryнку	Techniki wyceny w oparciu o parametry obserwowane na rynku	Techniki wyceny oparte o istotne parametry nie pochodzące z aktywnego rynku	RAZEM
Stan na 31.12.2010				
AKTYWA	0	2 467 465	91 961	2 559 426
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	324 093	68 319	392 412
Inwestycyjne aktywa finansowe, w tym:	0	2 143 372	23 642	2 167 014
<i>Aktywa dostępne do sprzedaży</i>	0	478 942	0	478 942
<i>Dłużne papiery wartościowe niehandlowe wyceniane w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat (FVO)</i>	0	1 664 430	0	1 664 430
<i>Certyfikaty inwestycyjne wyceniane w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat (FVO)</i>	0	0	23 642	23 642
PASYWA	0	370 379	31 375	401 754
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	0	370 379	31 375	401 754
stan na 31.12.2009				
AKTYWA	0	2 058 296	161 417	2 219 713
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	474 044	121 571	595 615
Inwestycyjne aktywa finansowe, w tym:	0	1 584 252	39 846	1 624 098
<i>Aktywa dostępne do sprzedaży</i>	0	680 447	15 230	695 677
<i>Dłużne papiery wartościowe niehandlowe wyceniane w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat (FVO)</i>	0	903 805	0	903 805
<i>Certyfikaty inwestycyjne wyceniane w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat (FVO)</i>	0	0	24 616	24 616
PASYWA	0	547 070	29 665	576 735
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	0	547 070	29 665	576 735

Zmiana stanu wartości godziwej instrumentów finansowych, dla których Bank stosuje wycenę do wartości godziwej w oparciu o techniki wyceny oparte o istotne parametry nie pochodzące z aktywnego rynku:

w tys. zł

	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Aktywa dostępne do sprzedaży	Certyfikaty inwestycyjne wyceniane w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat (FVO)	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu
Stan na 01.01.2010	121 571	15 230	24 616	29 665
Zwiększenia, w tym:	46 214	0	0	23 717
Nabycia (w tym premia zapłacona/otrzymana)	5 713	0	0	5 692
Wzrost wartości instrumentów finansowych odniesiony do:	40 501	0	0	18 025

wyniku handlowego i rewaluacji	40 501	0	0	18 025
Zmniejszenia, w tym:	-99 466	-15 230	-974	-22 007
Rozliczenie	-63 221	-15 230	0	-22 007
Spadek wartości instrumentów finansowych odniesiony do:	-36 245	0	-974	0
wyniku handlowego i rewaluacji	-36 245	0	0	0
wyniku z inwestycji finansowych	0	0	-974	0
Stan na 31.12.2010	68 319	0	23 642	31 375

Wynik na instrumentach finansowych utrzymywanych w portfelu na dzień bilansowy, odniesiony do:	43 155	0	-974	14 544
wyniku handlowego i rewaluacji	43 155	0	0	14 544
wyniku z inwestycji finansowych	0	0	-974	0

w tys. zł

	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Aktywa dostępne do sprzedaży	Certyfikaty inwestycyjne wyceniane w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat (FVO)	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu
Stan na 01.01.2009	364 655	12 583	27 000	153 577
Zwiększenia, w tym:	21 761	2 647	299	10 658
Nabycia (w tym premia zapłacona/otrzymana)	21 761	0	0	10 658
Wzrost wartości instrumentów finansowych odniesiony do:	0	2 647	299	0
wyniku z inwestycji finansowych	0	0	299	0
kapitału z aktualizacji wyceny	0	2 647	0	0
Zmniejszenia, w tym:	-264 844	0	-2 683	-134 570
Rozliczenie	-240 389	0	0	-128 459
Spadek wartości instrumentów finansowych odniesiony do:	-13 987	0	-2 683	-6 111
wyniku handlowego i rewaluacji	-13 987	0	0	-6 111
wyniku z inwestycji finansowych	0	0	-2 683	0
Przeniesienie do należności kredytowych	-10 468	0	0	0
Stan na 31.12.2009	121 571	15 230	24 616	29 665

Wynik na instrumentach finansowych utrzymywanych w portfelu na dzień bilansowy, odniesiony do:	-4 129	2 647	-2 384	110
wyniku handlowego i rewaluacji	-4 129	0	0	110
wyniku z inwestycji finansowych	0	0	-2 384	0
kapitału z aktualizacji wyceny	0	2 647	0	0

33. Rachunkowość zabezpieczeń

W roku 2009, na mocy decyzji Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami Grupa Banku zaprzestała stosować rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych w odniesieniu do zabezpieczenia ekonomicznej wartości środków na rachunkach bieżących w pasywach Grupy Banku oraz ekonomicznej wartości kapitału. Instrumenty zabezpieczające (transakcje IRS) zostały bądź rozwiązane, bądź przekwalifikowane do portfela handlowego. W skutek rozwiązania powiązania zabezpieczającego Grupa Banku dokonuje rozliczenia kwoty ich wyceny z dnia, w którym zaprzestano stosować rachunkowość zabezpieczeń, z kapitału z aktualizacji wyceny do rachunku zysków i strat.

Na dzień 31 grudnia 2010 Grupa Banku nie posiadała transakcji objętych rachunkowością zabezpieczeń.

34. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań własnych

Czynne transakcje z przyrzeczeniem odkupu (sbb/repo)

	Stan na dzień		tys. zł
	31.12.2010	31.12.2009	
Kwota zobowiązań z tytułu transakcji sbb/repo podlegających zabezpieczeniu (z uwzględnieniem odsetek) - portfel papierów wartościowych FVO	392 593		0
Wartość godziwa papierów wartościowych FVO stanowiących zabezpieczenie w transakcjach sbb/repo	392 533		0

Wszystkie papiery wartościowe stanowiące zabezpieczenie w transakcjach sbb/ repo mogą być przedmiotem dalszej odsprzedaży lub zastawu przez kontrahenta transakcji.

35. Zobowiązania pozabilansowe

Postępowania sądowe

Na dzień 31 grudnia 2010 roku wartość przedmiotu sporu w sprawach z powództwa Banku wynosi 20 916 tys. zł, natomiast wartość przedmiotu sporu, w których Bank jest pozwany wynosi 67 635 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa Banku utworzyła rezerwy na sprawy sądowe, które w opinii Grupy wiążą się z ryzykiem wypływu środków z tytułu wypełnienia obowiązku. Wartość rezerw utworzonych na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosi 18 305 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2009 roku 13 437 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2010 w pozostałych przypadkach postępowań toczących się przeciwko Grupie ryzyko wypływu środków z tytułu wypełnienia obowiązku jest znikome.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku nie występują postępowania przed sądem lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań lub wierzytelności Grupy, których wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.

Grupa Kapitałowa nie posiada żadnych istotnych rozliczeń z tytułu postępowań przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.

Większość spraw sądowych z powództwa Banku związana była z postępowaniami egzekucyjnymi wynikającymi z umów kredytowych opartych o bankowe tytuły egzekucyjne i nakazy zapłaty, a w wyjątkowych przypadkach o ogólne roszczenia z powództwa cywilnego.

Pozycje pozabilansowe

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
I. Pozabilansowe zobowiązania udzielone:	6 532 607	8 123 815
a) finansowe	6 399 870	7 973 860
b) gwarancyjne	132 737	149 955
II. Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna	9 556 940	13 546 272
III. Pozostałe - kupno:	16 557 253	30 225 242
operacje papierami wartościowymi	69 659	0
zobowiązania z tytułu operacji instrumentami finansowymi	16 487 594	30 225 242
AKTYWNE POZYCJE POZABILANSOWE	32 646 800	51 895 329

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
I. Pozabilansowe zobowiązania otrzymane:	17 594 737	15 158 540
a) finansowe	16 725 889	14 272 097
b) gwarancyjne	868 848	886 443
II. Zobowiązania związane z realizacją operacji sprzedaży	9 548 072	13 523 540
III. Pozostałe - sprzedaż:	19 808 068	27 602 852
papiery wartościowe otrzymane stanowiące gwarancje oraz inne zabezpieczenia pomniejszające aktywa ryzykowne	458 234	402 583
zobowiązania z tytułu operacji instrumentami finansowymi	19 349 834	27 200 269
PASYWNE POZYCJE POZABILANSOWE	46 950 877	56 284 932

Na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku na otrzymane pozabilansowe zobowiązania finansowe składa się m.in. linia kredytowa otrzymana od GE Capital International Holdings Corporation.

Na zobowiązania finansowe udzielone składają się niewykorzystane limity kredytowe w rachunku bieżącym oraz w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym, limity z tytułu kart kredytowych, niewykorzystane limity z tytułu kredytów inwestycyjnych, operacyjnych i pozostałych.

Na zobowiązania gwarancyjne udzielone składają się gwarancje, które mają na celu zagwarantowanie wykonania kontraktu, zapłaty należności, gwarancji przetargu i zwrotu przedpłaty.

Wartość pozabilansowych zobowiązań warunkowych udzielonych według rodzaju produktu oraz podziału segmentowego klienta została zaprezentowana w poniższej tabeli.

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
1. Zobowiązania udzielone:	6 532 607	8 123 815
a) finansowe	6 399 870	7 973 860
Linie kredytowe dla Korporacji	1 093 263	924 350
karty kredytowe	3 067	2 145
kredyty inwestycyjne	23 313	24 662
kredyty operacyjne/ obrotowe	1 066 883	871 558
pozostałe kredyty	0	25 985
Linie kredytowe dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw	985 114	990 962
karty kredytowe	229 815	161 087
kredyty inwestycyjne	17 810	21 113
kredyty operacyjne/ obrotowe	737 464	808 456
pozostałe kredyty	25	306
Linie kredytowe dla osób prywatnych	4 228 632	5 914 461
karty kredytowe	3 904 369	5 184 726
na nieruchomości	79 784	476 142
kredyty konsumpcyjne	244 479	253 593
Otwarte akredytywy importowe	24 020	17 788
Zobowiązania z tytułu promes kredytowych	68 841	126 299
b) gwarancyjne	132 737	149 955
Limity gwarancyjne	8 685	16 806
Gwarancje kredytowe	63 592	59 459
Gwarancje dobrego wykonania	60 388	73 543
Potwierdzone akredytywy eksportowe	72	147

W ramach gwarancji kredytowych największą wartość na dzień 31.12.2010 roku stanowią gwarancje zapłaty należności.

Najczęściej udzielane gwarancje dobrego wykonania to gwarancje wykonania kontraktu, gwarancje przetargowe oraz gwarancje zwrotu przedpłaty.

Gwarancje i poręczenia emisji udzielonych emitentom

Na dzień 31 grudnia 2010 roku nie było podpisanych umów subemisyjnych, dlatego też stan zobowiązań gwarancyjnych Banku BPH wynikających z tego tytułu na dzień 31 grudnia 2010 wynosi 0.

36. Inne zobowiązania warunkowe

Zgodnie z Ustawą o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym z dnia 14 grudnia 1994 roku, polskie banki są zobowiązane do uczestniczenia w systemie gwarantowania środków pieniężnych zdeponowanych na rachunkach bankowych, które powinny zostać wypłacone ich deponentom po ogłoszeniu upadłości banku. Udział poszczególnych banków w kosztach związanych z funkcjonowaniem systemu określany jest przez Zarząd BFG. Dnia 1 stycznia 2010 roku Bank, zgodnie z prawem zabezpieczył w celu zagwarantowania potencjalnych przyszłych wypłat w ramach Funduszu Ochrony Gwarantowanych Depozytów kwotę równą 0,4% sumy środków

pieniężnych zgromadzonych w Banku, stanowiących podstawę obliczania kwoty rezerwy obowiązkowej w miesiącu październiku 2009 roku.

37. Działalność powiernicza

W ramach świadczonych przez Grupę usług powierniczych Grupa wykonuje między innymi następujące czynności:

- Przechowywanie aktywów klienta; Grupa prowadzi dla Klientów na podstawie umów i stosownego regulaminu rachunki papierów wartościowych, na których ewidencjonowane są papiery wartościowe przechowywane w Grupie Banku BPH SA i w instytucjach, z którymi Grupa Banku zawarła stosowne umowy. W szczególności Grupa Banku BPH SA ewidencjonuje papiery wartościowe będące przedmiotem oferty publicznej, papiery nie będące przedmiotem oferty publicznej zarówno w formie zdematerializowanej jak i w formie fizycznej, krajowe i zagraniczne. Wszystkie papiery wartościowe przechowywane i rejestrowane na rzecz Klientów są oddzielone od aktywów własnych Grupy Banku jak również od aktywów innych Klientów Grupy Banku.
- Rozliczanie transakcji; Grupa Banku rozlicza transakcje Klientów na papierach wartościowych zawarte w kraju na rynku regulowanym jak i poza rynkiem regulowanym oraz na rynkach zagranicznych. Rozliczenia operacji Klientów dokonywane są na podstawie dokumentów własnych, dokumentów przekazanych przez Klienta oraz przez inne instytucje obsługujące Klienta (np. biura maklerskie, przez które dokonywane są transakcje). Dokumenty księgowe pochodzące z zewnątrz są weryfikowane w zakresie informacji posiadanych przez Grupę Banku. Grupa Banku pełni również funkcję agenta rozliczeniowego dla zdalnych uczestników Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie. Na koniec grudnia 2010 roku Bank obsługiwał dwóch zdalnych uczestników GPW, przy czym ich udział w obrotach giełdowych na rynku kasowym wszystkich zdalnych uczestników GPW wynosił ok. 23%.
- Wypłata pożytków z papierów wartościowych; Grupa Banku obsługuje wypłaty dywidend i odsetek z papierów wartościowych zaewidencjonowanych na rachunkach Klientów, w tym rejestruje stany posiadania papierów wartościowych na dzień ustalenia praw do dywidendy lub odsetek, przekazuje płatnikom informacje o należnych podatkach lub samodzielnie dokonuje naliczenia i odprowadzenia należnych podatków zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi w tym zakresie oraz dokonuje wypłaty kwot otrzymanych od emitentów.
- Raportowanie stanów posiadania; Grupa Banku okresowo przekazuje klientom informacje o posiadanych przez nich w Grupie Banku papierach wartościowych, jak również informuje o dokonanych przez nich operacjach związanych z papierami wartościowymi. Komunikacja dokonywana jest w sposób uzgodniony z Grupą Banku za pośrednictwem poczty lub elektronicznych nośników informacji takich jak SWIFT.
- Pełnienie funkcji depozytariusza; Grupa Banku zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie pełnienia funkcji depozytariusza dla funduszy emerytalnych i inwestycyjnych oraz zawartymi z tymi podmiotami umowami dokonuje w szczególności kontroli poprawności wyceny aktywów netto tych podmiotów oraz ograniczeń inwestycyjnych. Grupa oferuje również usługi w zakresie wyceny przechowywanych aktywów dla pozostałych Klientów. Na koniec 2010 roku Grupa Banku pełniła funkcję depozytariusza dla 27 subfunduszy i funduszy inwestycyjnych.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku, z usług powierniczych Grupy Banku BPH korzystały osoby fizyczne, krajowe i międzynarodowe instytucje finansowe, osoby prawne nie będące instytucjami finansowymi.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa Banku BPH SA prowadziła 479 szt. rachunków papierów wartościowych (na 31.12.2009: 476 sztuk).

38. Leasing finansowy

Grupa Banku BPH jest leasingobiorcą zaangażowanym w umowie leasingu finansowego. Grupa podpisała w 2005 roku umowę leasingu finansowego dotyczącą samochodów osobowych. Łączna kwota przyszłych minimalnych opłat leasingowych wynosi 856 tys. zł w tym zawarte są niezrealizowane koszty finansowe w wysokości 70 tys. zł.

39. Płatności z tytułu umów najmu

Grupa zgodnie z umowami najmu zajmuje głównie pomieszczenia biurowe, pomieszczenia techniczne, magazyny, miejsca parkingowe, garaże.

Przyszłe zobowiązania z tytułu najmu według terminów wymagalności

	w tys. zł
	Stan na 31.12.2010
do roku	115 071
od roku do 5 lat	182 971
powyżej 5 lat	47 963
RAZEM	346 005

W 2010 roku Grupa poniosła opłaty z tytułu czynszów związanych z ww. umowami w wysokości 128 342 tys. zł.

Część umów najmu zawarta jest na czas nieokreślony, a część bez prawa wcześniejszego ich rozwiązania. Dla umów zawartych na czas nieokreślony przyszłe zobowiązania ustalono w oparciu o okres wypowiedzenia wynikający z umowy. Okres wypowiedzenia na ogół wynosi 3, 6 lub 12 miesięcy. Umowy najmu zawierane są zarówno w złotych jak i w walutach obcych.

Grupa zgodnie z umowami najmu wynajmuje pomieszczenia biurowe, lokale.

Przyszłe należności z tytułu najmu według terminów zapadalności

Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku, przyszłe należności Grupy z tytułu najmu w kwocie 500 tys. zł. zapadną w terminie do 1 roku.

W 2010 roku Grupa otrzymała opłaty z tytułu czynszów związanych z ww. umowami w wysokości 1 544 tys. zł

Część umów najmu zawarta jest na czas nieokreślony, a część bez prawa wcześniejszego ich rozwiązania. Dla umów zawartych na czas nieokreślony przyszłe należności ustalono w oparciu o okres wypowiedzenia wynikający z umowy. Okres wypowiedzenia na ogół wynosi 1, 3 lub 6 miesięcy.

40. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie

zapadalności do 3 miesięcy (licząc od dnia nabycia) oraz narażone na nieznaczne ryzyko zmiany wartości.

tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Kasa i operacje z Bankiem Centralnym (Nota 11)	3 687 542	1 243 425
Należności od banków (Nota 13)	742 357	368 132
lokaty na rynku pieniężnym	473 659	306 413
rachunki bieżące	48 050	41 584
należności z tytułu papierów wartościowych kupionych w transakcjach z przyrzeczeniem odkupu	202 364	0
należności od banków w drodze	18 236	20 006
odsetki	48	129
Dłużne papiery wartościowe utrzymywane dla celów zarządzania płynnością	12 305	34 825
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	4 442 204	1 646 382

41. Podmioty powiązane

Spółka dominująca

Głównym akcjonariuszem Banku BPH jest GE Investments Poland Sp. z o.o., która posiada 83,74% akcji i głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku. Łącznie poprzez swoje spółki zależne grupa General Electric posiada 89,16% akcji i głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku.

Dane liczbowe dotyczące transakcji z podmiotami powiązanymi

Na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku stan należności i zobowiązań wobec podmiotów Grupy GE przedstawiał się następująco:

tys. zł

	Stan na dzień					
	31.12.2010			31.12.2009		
	podmiot dominujący	pozostałe podmioty Grupy GE	razem	podmiot dominujący	pozostałe podmioty Grupy GE	razem
Należności (z odsetkami)	36	28 548	28 584	0	22 014	22 014
Zobowiązania, w tym:	4 532	15 133 590	15 138 122	6 215	17 915 300	17 921 515
-Zobowiązania bieżące	4 103	1 619	5 722	0	0	0
-Depozyty	429	18 269	18 698	0	0	0
- Kredyty i pożyczki otrzymane	0	14 410 105	14 410 105	0	17 212 999	17 212 999
- Pozostałe zobowiązania	0	20 685	20 685	6 215	28 090	34 305
- Zobowiązania podporządkowane	0	682 912	682 912	0	674 211	674 211
Nominalne wartości transakcji pochodnymi instrumentami finansowymi, w tym:	0	3 440 885	3 440 885	0	1 106 715	1 106 715
- Forward, swap walutowy	0	3 083 621	3 083 621	0	850 627	850 627
-IRS/CIRS	0	32 574	32 574	0	0	0
- Transakcje wymiany walut	0	324 690	324 690	0	256 088	256 088

W tabeli zostały zaprezentowane transakcje czynne na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku, obejmujące także transakcje zawarte z podmiotami Grupy GE przed dniem przejścia kontroli przez Grupę GE.

Wartość transakcji zawartych przez Grupę Kapitałową BPH w ciągu 2010 roku i 2009 roku z podmiotem dominującym oraz pozostałymi podmiotami Grupy GE, kształtowała się następująco:

	tys. zł					
	Za rok kończący się					
	31.12.2010			31.12.2009		
	podmiot dominujący	pozostałe podmioty Grupy GE	razem	podmiot dominujący	pozostałe podmioty Grupy GE	razem
Transakcje wymiany walut (wart. nominalne)	0	15 821 300	15 821 300	0	10 840 792	10 840 792
Forward, swap walutowy (wart. nominalne)	0	31 240 223	31 240 223	0	4 071 683	4 071 683
IRS/CIRS (wart. nominalne)	0	32 700	32 700	0	0	0
Depozyty	6 096	37 669	43 765	15 550	2 319	17 869
Pozostałe należności	33	109 389	109 422	16	63 799	63 815
Pozostałe zobowiązania	0	104 320	104 320	16	72 082	72 098
Kredyty i pożyczki otrzymane	0	12 626 139	12 626 139	0	728 097	728 097

Przychody, koszty oraz wynik handlowy Grupy za 2010 rok oraz za 2009 rok z tytułu transakcji zawartych z podmiotem dominującym oraz pozostałymi podmiotami Grupy GE kształtowały się następująco:

	w tys. zł					
	Za rok kończący się					
	31.12.2010			31.12.2009		
	podmiot dominujący	pozostałe podmioty Grupy GE	razem	podmiot dominujący	pozostałe podmioty Grupy GE	razem
Przychody z tytułu odsetek i prowizji	0	109 520	109 520	0	60 191	60 191
Koszty z tytułu odsetek i prowizji	65	433 235	433 300	149	618 870	619 019
Wynik handlowy i rewaluacja	0	13 785	13 785	0	-3 594	-3 594
Pozostałe przychody	577	137	714	16	166	182
Pozostałe koszty*	0	66 849	66 849	0	96 568	96 568

* Pozycja „Pozostałe koszty” zawiera podatek VAT naliczony w imporcie usług.

Umowy konsultingowe

W 2010 roku obowiązywały następujące umowy o świadczenie usług konsultingowych zawarte z podmiotami Grupy GE.

1) Master Services Agreement (MSA)

Zawarta w 2008 roku pomiędzy Bankiem BPH i GE Consumer Finance International Holdings SAS (GE Consumer Finance) – spółką General Electric Company, regulująca współpracę Banku z GE Consumer Finance.

12 lipca Bank BPH podpisał Aneks do umowy konsultingowej, tzw. *Master Services Agreement*, który obowiązuje od 1 lipca 2010 roku. Zmianie uległ podmiot świadczący na rzecz Banku usługi. Dotychczasowy świadczeniodawca, tj. GE Consumer Finance International Holdings SAS na skutek reorganizacji Grupy GE oraz za zgodą Banku BPH, przeniósł prawa i obowiązki z tej umowy na rzecz GE Money EMEA. Wszelkie pozostałe postanowienia *Master Services Agreement* pozostały w mocy i są skuteczne.

Przedmiotem umowy jest świadczenie przez GE Consumer Finance usług konsultingowych na rzecz Banku BPH w różnych obszarach działalności (takich m.in. jak: rachunkowość i finanse, zasoby ludzkie, bezpieczeństwo, ryzyko, technologie informatyczne, public relations, audyt wewnętrzny). Umowa została zawarta na okres pięciu lat, z możliwością jej automatycznego przedłużenia, o ile nie zostanie wypowiedziana przez jedną ze stron z zachowaniem sześciomiesięcznego terminu wypowiedzenia.

2) Technology Services Agreement (ITSA)

Zawarta z General Electric Consumer Finance Inc. Przedmiotem tej umowy jest wsparcie informatyczne świadczone w związku z systemami operacyjnymi, które zarządzane są globalnie przez GE. Umowa ta obowiązuje od 1 stycznia 2006 roku i została zawarta na okres pięciu lat, z możliwością jej automatycznego przedłużenia, o ile nie zostanie wypowiedziana przez jedną ze stron z zachowaniem sześciomiesięcznego terminu wypowiedzenia. Umowa ITSA obejmuje zarówno koszty konsultingowe jak i koszty licencji i utrzymania systemów używanych przez Bank BPH SA.

Koszty związane z realizacją umów MSA oraz ITSA w 2010 roku wyniosły 60 184 tys. zł, na które składało się 48 321 tys. zł kosztów konsultingowych oraz 11 863 tys. zł kosztów związanych z systemami IT. Za rok 2009 całość kosztów wyniosła 56 786 tys. zł uwzględniając 49 780 tys. zł kosztów konsultingowych oraz 7 006 tys. zł kosztów systemów IT.

Transakcje z Zarządem i Radą Nadzorczą Banku BPH SA

Zarząd

Wartość niespłaconych przez członków Zarządu Banku BPH SA kredytów i pożyczek w Banku BPH na dzień 31 grudnia 2010 roku wyniosła 20 tys. zł (karta kredytowa), na dzień 31 grudnia 2009 roku 20 tys. zł (karta kredytowa).

Członkowie Zarządu Banku BPH S.A. nie posiadali na koniec 2010 i 2009 roku zobowiązań wobec Banku z tytułu gwarancji.

Wartość zobowiązań członków Zarządu Banku BPH SA z tytułu innych umów wyniosła 4,5 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 roku (na 31.12.2009 roku – 0,9 tys. zł).

Członkowie Zarządu Banku BPH SA na koniec 2010 i 2009 roku nie byli zadłużeni w jednostkach zależnych od Banku.

Osoby bliskie członkom Zarządu Banku BPH SA nie były zadłużone w jednostkach zależnych od Banku z tytułu kredytów, pożyczek, gwarancji, poręczeń lub innych umów na dzień 31 grudnia 2010 roku (na dzień 31.12.2009 roku – 13,9 tys. zł (karta kredytowa)).

Rada Nadzorcza

Wartość niespłaconych przez członków Rady Nadzorczej Banku BPH SA kredytów w Bank BPH na dzień 31 grudnia 2010 roku wyniosła 167,2 tys. CHF (na dzień 31.12.2009: 0).

Członkowie Rady Nadzorczej Banku BPH S.A. nie posiadali na dzień 31 grudnia 2010 i 2009 roku zobowiązań wobec Banku z tytułu innych umów.

Członkowie Rady Nadzorczej nie byli zadłużeni w jednostkach zależnych od Banku z tytułu kredytów i pożyczek, gwarancji lub innych umów na koniec 2010 i 2009 roku.

Osoby bliskie członkom Rady Nadzorczej Banku nie były zadłużone w Banku z tytułu kredytów/pożyczek, gwarancji, poręczeń i innych umów na koniec 2010 i 2009 roku.

Osoby bliskie członkom Rady Nadzorczej Banku BPH SA nie były zadłużone w jednostkach zależnych od Banku z tytułu kredytów i pożyczek, gwarancji, poręczeń lub innych umów na koniec 2010 i 2009 roku.

Transakcje z Zarządem i Radą Nadzorczą GE Money Bank S.A. w 2009 roku

Na dzień 31 grudnia 2009 roku wartość niespłaconych przez członków Zarządu GE Money Bank SA kredytów oraz pożyczek wyniosła 204 tys. zł. Kredyty/pożyczki posiadały zabezpieczenie w postaci nieruchomości. Na dzień 31 grudnia 2009 roku kredyty/pożyczki członków Zarządu nie były zagrożone utratą wartości.

Członkowie Zarządu GE Money Bank S.A. na koniec 2009 roku nie mieli zobowiązań z tytułu gwarancji, poręczeń i innych umów.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku członkowie Rady Nadzorczej GE Money Bank S.A. nie mieli zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek.

Członkowie Rady Nadzorczej GE Money Bank S.A. na koniec 2009 roku nie mieli zobowiązań z tytułu gwarancji, poręczeń i innych umów.

Żaden z członków Zarządu GE Money Bank S.A. ani Rady Nadzorczej GE Money Bank S.A. nie posiadał akcji Banku na koniec 2009 roku.

Członkowie kierownictwa Banku BPH SA, pełniący funkcje w organach podmiotów zależnych

Na dzień 31 grudnia 2010 roku w organach podmiotów zależnych zasiadały następujące osoby z Zarządu lub Rady Nadzorczej Banku BPH SA:

Richard Gaskin	BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o.o.
Grzegorz Jurczyk	BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o.o.
Carl Norman Vökt	BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o.o.
George Newcomb	BPH PBK Zarządzanie Funduszami Sp. z o.o.

Świadczenia dla Członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Zarząd Banku

	w tys. zł		
	Wartość świadczeń Bank BPH		Wartość świadczeń GE Money Bank
	2010	2009	2009
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze*	18 164	15 116	12 223
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	8 760	0	1 976
Razem	26 924	15 116	14 199

*Na krótkoterminowe świadczenia pracownicze składają się wynagrodzenia podstawowe, premie, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawcę oraz inne dodatkowe świadczenia, takie jak: świadczenia

rzeczowe, polisy ubezpieczeniowe na życie, inne ubezpieczenia, świadczenia związane z delegacjami oraz dodatkowe płatności i świadczenia dla osób zagranicznych (m.in. opłaty za mieszkanie, dodatkowe ubezpieczenia zdrowotne, opłaty za szkołę dla dzieci oraz dodatek rodzinny).

Wartość świadczeń dla Zarządu Banku za rok 2009 zawierała 4 730 tys. zł rezerw na premie dla Zarządu za 2009 rok, które do dnia publikacji sprawozdania za 2009 rok nie zostały zatwierdzone przez Radę Nadzorczą. Ostatecznie w 2010 roku wypłacono 4 401 tys. zł z tytułu premii wraz z narzutami, a rezerwa w kwocie 329 tys. zł została niewykorzystana i rozwiązana w roku 2010.

Rezerwy na pozostałe świadczenia przysługujące członkom Zarządu Banku BPH.

Niektórzy Członkowie Zarządu są również objęci Długoterminowym Programem Motywacyjnym, którego wypłata nastąpi w 2011 roku. Wypłata uzależniona jest od pozostawania w stosunku pracy z Bankiem BPH jak również od wyników Banku oraz indywidualnych wyników pracy. Poniższa tabela odzwierciedla poziom utworzonych rezerw w wysokości proporcjonalnej do danej daty (tj. 2010 rok pokazuje kwotę rezerwy za 30 miesięcy z 36 miesięcy trwania Długoterminowego Programu Motywacyjnego).

	Stan rezerw na dzień			Zmiana stanu za rok	
	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2008	2010	2009
Długoterminowy program motywacyjny	1 533	1 083	2 834	450	-1 751
Świadczenia po okresie zatrudnienia*	177	307	310	-130	-3
Razem	1 710	1 390	3 144	320	-1 754

* Świadczenia po okresie zatrudnienia obejmują rezerwy tworzone na odprawy emerytalne i rentowe.

Dodatkowo w 2010 roku rozpoznany został koszt z tytułu opcji na akcje GE i akcji zastrzeżonych tzw. Restricted Stock Units (RSU) przyznanych poszczególnym Członkom Zarządu Banku BPH w kwocie 528 tys. zł (rok 2009: 478 tys. zł).

Rada Nadzorcza

w tys. zł

	Wartość świadczeń wypłaconych w	
	2010	2009
Krótkoterminowe świadczenia	780,00	787,29
Razem	780,00	787,29

42. Aktywa i pasywa w walutach obcych

Pozycja walutowa Grupy Kapitałowej Banku na dzień 31 grudnia 2010 roku przedstawiała się następująco:

w tys. zł

Pozycje walutowe	Wszystkie pozycje				Pozycje netto	
	Długie		Krótkie		Długie	Krótkie
	Pozycje bilansowe	Pozycje pozabilansowe	Pozycje bilansowe	Pozycje pozabilansowe		
EUR	1 570 925	2 303 032	1 350 263	2 526 213	0	-2 519
DKK	13 959	150	179	13 975	0	-45
LTL	142	0	0	0	142	0

LVL	79	0	0	0	79	0
Waluty ERM2 (Europejski Mechanizm Walutowy)	14 180	150	179	13 975	221	-45
GBP	59 893	189 090	11 770	237 228	0	-15
SEK	22 267	304	1 442	21 074	55	0
CHF	14 679 975	1 423 742	13 783 222	2 322 081	0	-1 586
Inne waluty EEA (Europejski Obszar Gospodarczy)	42 062	4 051	6 430	38 969	714	0
USD	304 244	1 245 027	363 800	1 186 979	0	-1 508
CAD	9 381	13	872	8 481	41	0
AUD	3 011	3 090	34	6 037	30	0
JPY	1 689	304	188	1 822	0	-17
Inne waluty (spoza obszaru EEA)	3 444	1	2 976	45	424	0
Suma	16 711 071	5 168 804	15 521 176	6 362 904	1 485	-5 690

Na dzień 31 grudnia 2010 roku pozycja walutowa całkowita (krótka) Grupy Kapitałowej wynosiła 5 690 tys. zł, co stanowi 0,15% funduszy skonsolidowanych Grupy. W związku z powyższym wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego wynosił 0 zł.

43. Ważne wydarzenia występujące po dacie bilansowej

Nie wystąpiły wydarzenia po dacie bilansowej, które wymagałyby ujawnienia w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy kapitałowej Banku BPH S.A.

44. Rezerwy na świadczenia na rzecz pracowników

44.1. Rezerwy na krótkoterminowe świadczenia pracownicze

W poniższej tabeli zostały zaprezentowane rezerwy na krótkoterminowe świadczenia pracownicze w podziale na tytuły:

według tytułów

	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Rezerwa na wynagrodzenia i premie pracownicze	79 316	50 285
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	19 696	24 577
Rezerwa na narzuty na wynagrodzenia i premie pracownicze	14 174	8 387
Rezerwa na koszty restrukturyzacji zatrudnienia	72 822	11 205
Rezerwy na krótkoterminowe świadczenia pracownicze	186 008	94 454

44.2. Rezerwy na długoterminowe świadczenia pracownicze

Wybrani członkowie najwyższego kierownictwa Grupy mogą otrzymać nagrodę w ramach Długoterminowego Programu Motywacyjnego. Wypłata nagrody będzie miała miejsce w 2011 roku i jest uzależnione od osiągnięcia zamierzonych wyników zarówno na poziomie indywidualnych celów uprawnionych pracowników, jak i celów finansowych Grupy.

Kwota rezerwy na Długoterminowy Program Motywacyjny

	Długoterminowy program motywacyjny 2010	Długoterminowy program motywacyjny 2009	Zmiana
Razem	2 060	7 133	-5 073

44.3. Świadczenia po okresie zatrudnienia

W ramach świadczeń po okresie zatrudnienia Grupa rozpoznaje zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych.

Podział zobowiązań z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia na poszczególne tytuły został zaprezentowany w poniższej tabeli.

w tys. zł

Wartość bieżąca zobowiązań	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
odprawy emerytalne	24 377	22 715
odprawy rentowe	153	238
odprawy pośmiertne	2 552	2 097
Zobowiązania ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	27 082	25 050

Poniższa tabela przedstawia uzgodnienie stanu na początek i koniec okresu wartości bieżącej zobowiązań pracowniczych z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia.

Odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne

w tys. zł

Stan na początek okresu 01.01.2010	25 050
koszt bieżącego zatrudnienia	6 368
koszty odsetek	1 482
koszty przeszłych okresów	0
zyski (-) / straty (+) aktuarialne	-5 342
wypłacone świadczenia (-)	-476
Stan na koniec okresu 31.12.2010	27 082

Koszty bieżącego i przeszłego zatrudnienia, zyski/straty aktuarialne są ujmowane w rachunku wyników w pozycji "Koszty pracownicze". Koszty odsetek są ujmowane w pozycji "Koszty z tytułu odsetek".

Do wyceny zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych na 31 grudnia 2010 roku przyjęto następujące założenia aktuarialne: stopa dyskontowa 5,87% (rok 2009: 5,99%) oraz stopa wzrostu wynagrodzeń 5,00% (rok 2009: 6,00%).

44.4. Długoterminowy Program Motywacyjny General Electric Company (GE)

Charakter i zasady funkcjonowania programu

W ramach Długoterminowego Programu Motywacyjnego General Electric Company wybranym pracownikom Banku oferowane są w formie nagrody opcje na akcje GE oraz akcje zastrzeżone do dnia nabycia uprawnień tzw. *Restricted Stock Units* (RSU).

Co do zasady, nabycie uprawnień do opcji i RSU następuje w ciągu 5 lat, w równych transzach począwszy od pierwszej rocznicy przyznania opcji. Wyjątkiem są opcje na akcje przyznane w latach 2000 i 2001 oraz RSU przyznane w 2004 i 2006 roku, w przypadku których nabycie praw ma miejsce w dwóch równych transzach odpowiednio po 2 i 4 latach oraz po 3 i 5 latach od dnia przyznania nagrody.

Wykonanie praw z opcji skutkuje nabyciem akcji GE po cenie ustalonej w momencie ich przyznania. Opcje mogą być zrealizowane poprzez zakup akcji w terminie między nabyciem prawa do opcji a datą wygaśnięcia opcji. Opcje na akcje wygasają po 10 latach od daty przyznania. Do momentu wykonania praw z opcji pracownikowi nie przysługuje prawo do dywidendy wpłacanej przez GE. Pracownik traci prawo do przyznanych, ale niezrealizowanych opcji z chwilą ustania zatrudnienia w Grupie Kapitałowej GE.

Uczestnik Programu nie może wykonać praw z RSU ani ich sprzedać przed nabyciem uprawnień. W dniu nabycia uprawnień, RSU są konwertowane na akcje GE przy założeniu, że jedno RSU zamieniane jest na jedną akcję zwykłą. Pracownicy nagrodzeni RSU są uprawnieni do otrzymywania ekwiwalentu dywidendy w kwocie równej dywidendzie wypłacanej posiadaczom akcji GE, z tym że jej skumulowana wartość jest wypłacana w dniu konwersji RSU na akcje GE. Pracownik traci prawo do przyznanych, ale nieskonwertowanych RSU z chwilą ustania zatrudnienia w Grupie Kapitałowej GE.

Założenia przyjęte do wyceny programu

Kwota rezerwy określona jest w oparciu o metodologię opisaną w MSSF 2 dla transakcji płatności w formie akcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych.

Wartość godziwa opcji została określona przy użyciu modelu Black-Scholes'a. z przyjęciem niżej wymienionych podstawowych założeń:

- stopy procentowe bez uwzględnienia ryzyka odzwierciedlają dochodowość zerokuponowych dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez Stany Zjednoczone,
- oczekiwana stopa dywidendy ustalona została jako średnia stopa dywidendy dla akcji GE z ostatnich pięciu lat,
- oczekiwana zmienność ceny akcji GE bazuje na zmienności implikowanej opcji będących przedmiotem obrotu oraz historycznej zmienności akcji GE,
- oczekiwany okres trwania opcji został oszacowany na podstawie obserwacji historycznych wykonania opcji przez pracowników Grupy GE.

W przypadku nagród w formie RSU wartość godziwa jednego RSU jest równa cenie rynkowej akcji GE z dnia przyznania nagrody.

Szczegółowe założenia przyjęte w modelu wyceny opcji zostały zaprezentowane w tabeli poniżej.

Rok przyznania nagrody	Oczekiwany okres życia w latach	Oczekiwana zmienność (%)	Oczekiwana stopa dywidendy (%)	Stopa wolna od ryzyka (%)
2010	6,9	34	3,89	3,04

Liczbę nagród, średnie ważone ceny wykonania opcji, średnie ważone wartości godziwe opcji na akcje oraz średnie ważone ceny nagród w formie RSU przedstawia poniższa tabela:

	Opcje na akcje			RSU	
	Liczba	Średnia ważona cena wykonania opcji	Średnia ważona wartość godziwa	Liczba	Średnia ważona cena akcji
Występujące na początek okresu	282 600	16,7	5,0	9 879	29,6
Przyznane w danym okresie	161 400	17,2	4,2	25 000	17,1
Wykonane w danym okresie	-3 300	11,1	3,9	-2 361	29,3
Umorzone/wygasłe w danym okresie	-106 125	17,1	5,3	-3 771	36,9
Występujące na koniec okresu	334 575	16,8	4,6	28 747	18,8
Możliwe do wykonania na koniec okresu	56 810	23,8	6,8	-	-

W związku z uczestnictwem w Długoterminowym Programie Motywacyjnym General Electric Company wynik Grupy za rok 2010 został obciążony kwotą 1 924 tys. zł (rok 2009: 1 170 tys. zł).

45. Zarządzanie ryzykiem w Banku BPH

45.1. Zarządzanie ryzykiem

Podstawowe zasady

Proces zarządzania ryzykiem opiera się na następujących podstawowych zasadach:

- odpowiedzialność – kadra kierownicza i pracownicy muszą zidentyfikować i rozumieć ryzyka związane z ekspozycjami, za które odpowiadają, oraz ocenić ich konsekwencje i zastosować odpowiednie sposoby ograniczania tych ryzyk,
- zaangażowanie kierownictwa – Zarząd i Rada Nadzorcza, działając bezpośrednio lub poprzez powołane przez siebie organy, są aktywnie zaangażowani w zarządzanie ryzykiem, określając podstawowe zasady polityki zarządzania ryzykiem i nadzorując portfele określone zgodnie z zasadami segmentacji obowiązującymi w Banku oraz zaangażowania indywidualnie istotne,
- ostrożność – w przypadku braku pełnej informacji lub niejasnej sytuacji przy podejmowaniu decyzji obciążonej ryzykiem lub też wątpliwości dotyczących sposobu stosowania metodyki obowiązuje zasada ostrożności,
- optymalizacja relacji ryzyka i rentowności – proces zarządzania ryzykiem promuje podejmowanie racjonalnych decyzji biznesowych opartych o zasadę równoważenia ryzyka i rentowności,
- zgodność z przepisami – wszelkie działania Banku muszą być zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, wymogami nadzorczymi i regulacjami wewnętrznymi,
- nowe produkty – wprowadzenie nowych produktów lub linii biznesowych jest każdorazowo poprzedzone analizą i oceną związanych z nimi ryzyk jak również sposobów ich ograniczania do poziomu uzasadnionego biznesowo i akceptowalnego przez Bank.

Proces zarządzania ryzykiem regulują pisemne procedury, w których określono jednostki organizacyjne i osoby odpowiedzialne za poszczególne etapy tego procesu oraz zakres ich zadań i obowiązków.

Odpowiedzialność

Zarząd Banku określa politykę w odniesieniu do ryzyk występujących w działalności Banku i przyjmuje zasady kontroli i zarządzania tymi ryzykami. Zarząd określa również politykę ustanawiania limitów dla odpowiednich rodzajów ryzyka, a także procedury kontroli ryzyka.

Wykonując te zadania Zarząd wspierany jest przez poszczególne komitety oraz niezależne jednostki powołane do kontroli i zarządzania ryzykiem. Nadrzędną funkcję w zakresie wsparcia Zarządu w zapewnieniu wysokiej efektywności zarządzania ryzykiem pełni Chief Risk Officer (CRO), który w sposób kompleksowy nadzoruje zarządzanie ryzykiem, w szczególności ryzykiem kredytowym, rynkowym, płynności i operacyjnym Banku. Pozycja CRO w strukturze organizacyjnej Banku oraz zakres jego kompetencji gwarantują niezależność oraz zapewniają, że zarządzanie ryzykiem jest kluczowym elementem wszelkich decyzji biznesowych.

Komitet Aktywów i Pasywów (ALCO) jest odpowiedzialny za zarządzanie pozycjami struktury bilansowej oraz kontroluje ryzyko rynkowe wynikające z księgi bankowej i handlowej. Powołany w 2009 roku Komitet ds. Strategicznego Zarządzania Ryzykiem sprawuje bieżący nadzór nad procesem zarządzania kapitałem, w tym nadzór nad funkcjonującym w Banku procesem agregacji kapitału na pokrycie zidentyfikowanych ryzyk, w ramach uprawnień delegowanych przez Zarząd Banku. Ryzyko kredytowe oceniane jest przez komitety kredytowe funkcjonujące na różnych szczeblach decyzyjnych w Banku. Dodatkowo działa Komitet ds. Ryzyka Operacyjnego.

Główne rodzaje ryzyka

W celu identyfikacji i zarządzania ryzykiem Bank definiuje odpowiednie procesy w szczególności dla następujących kategorii ryzyka:

- ryzyko rynkowe (walutowe, stopy procentowej i cen akcji),
- ryzyko płynności,
- ryzyko kredytowe,
- ryzyko operacyjne.

45.2. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe jest ryzykiem zmiany wartości aktywów / pasywów mającym wpływ na rachunek wyników lub kapitały własne Banku spowodowanym zmianami czynników rynkowych (stóp procentowych, kursów walutowych, akcji, cen towarów, zmienności, korelacji etc).

Podstawowym celem przyjętej przez Bank BPH SA polityki jest ograniczanie ryzyka rynkowego poprzez jego aktywne monitorowanie i zarządzanie w oparciu o zasady i procedury zatwierdzone przez Radę Nadzorczą, Komitet ALCO oraz Zarząd Banku, zaprojektowane w taki sposób, aby również uwzględniały wymogi polskich organów nadzorczych.

Apetyt na ryzyko rynkowe został określony za pomocą systemu limitów, wartości progowych i zasad. System limitów i wartości progowych, uwzględnia wszystkie istotne czynniki związane z ryzykiem rynkowym.

Zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka rynkowego odbywa się w sposób scentralizowany przez wyspecjalizowane sekcje w Obszarze Skarbu. Wszystkie jednostki w Banku przekazują swoje ekspozycje ryzyka płynności i ryzyka rynkowego do Obszaru Skarbu poprzez system cen transferowych obowiązujący dla każdej indywidualnej transakcji w Banku, umożliwiając centralizację zarządzania ekspozycją ryzyka płynności i ryzyka rynkowego.

Pomiar i raportowanie ryzyka rynkowego jest dokonywany przez Departament Ryzyka Rynkowego i Operacyjnego znajdujący się w Pionie Zarządzania Ryzykiem, który jest jednostką niezależną od jednostek dokonujących transakcji handlowych i bankowych.

Raporty ryzyka rynkowego sporządzane są na bazie dziennej w celach operacyjnych oraz okresowo (miesięczne, kwartalne) w celach zarządczych. Odbiorcami raportów okresowych są przede wszystkim Rada Nadzorcza, Zarząd Banku oraz komitet ALCO.

Podstawowymi metodami pomiaru ekspozycji ryzyka rynkowego są:

- wartość zagrożona (VaR);
- pomiar wrażliwości (BpV, Greki);
- zmienność wyniku odsetkowego.

Uzupełnieniem przyjętej metodyki są:

- testy scenariuszy skrajnych.

Wartość zagrożona wyznaczana jest na podstawie analizy scenariuszy historycznych zmiany cen rynkowych, przy założeniu 99% poziomu ufności oraz 1 dniowego okresu utrzymywania pozycji. Poziom VaR wyznaczany jest zarówno dla poszczególnych kategorii ryzyka (walutowego, stopy procentowej, zmienności), jak również łącznie dla wszystkich rodzajów ryzyk rynkowych.

W celu sprawdzenia poprawności przyjętych założeń modelu służącego kalkulacji wartości zagrożonych, Bank BPH przeprowadza weryfikację historyczną rzeczywistą i rewaluacyjną.

Ograniczenia wynikające z przyjętej metodyki VaR, w tym: prognozowanie strat na podstawie danych historycznych, możliwość zaistnienia większej straty niż wynikająca z poziomu VaR, założenie stałej ekspozycji ryzyka w ustalonym okresie utrzymania pozycji, powodują, że Bank dokonuje pomiaru ryzyka wykorzystując dodatkowo pozostałe dwie miary ryzyka:

- 1) Pomiar wrażliwości pozycji na minimalną zmianę czynników rynkowych (np. 1 pb) umożliwiający zarządzanie ryzykiem w podziale na dowolne przedziały czasowe i kategorie rynkowe.
- 2) Testy scenariuszy skrajnych umożliwiają oszacowanie potencjalnych strat Banku w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych.

W celu ograniczenia ryzyka rynkowego Bank zaimplementował strukturę limitów. Podstawowymi limitami są limity VaR dla VaR obejmującego główne czynniki ryzyka (tzn. obejmującego ryzyko stopy procentowej, pozycji walutowej oraz vega) limity BPV oraz nominalnej pozycji walutowej.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły przekroczenia limitów określonych przez Radę Nadzorczą w zakresie ryzyka rynkowego.

45.2.1 Ryzyko walutowe

Bank BPH ze względu na prowadzoną działalność na rynku walutowym narażony jest na ryzyko ewentualnych strat z tytułu zmian kursów walut. Ryzyko to – rozumiane jako prawdopodobieństwo wystąpienia straty – jest tym większe im:

- większa jest zmienność kursów walut,
- większe jest niedopasowanie należności i zobowiązań walutowych.

W zakresie ograniczania ryzyka walutowego w Banku funkcjonuje system limitów. Maksymalny poziom otwartych pozycji walutowych jest ograniczony przez nałożone limity maksymalnej

wielkości otwartej pozycji brutto oraz w podziale na poszczególne waluty. Limity te służą do ograniczania do bezpiecznych kwot otwartej pozycji walutowej w określonych obszarach (portfel bankowy – portfel handlowy, waluty) i są monitorowane zarówno na koniec jak i w ciągu dnia roboczego.

Ekspozycja na ryzyko pozycji walutowej monitorowana jest także z zastosowaniem metody VaR (Value at Risk) opartej o model symulacji historycznej.

Istotnym dopełnieniem metody wartości zagrożonej jest przeprowadzana okresowo analiza scenariuszy warunków kryzysowych przy założeniu skrajnych zmian czynników ryzyka wynikających z historycznych obserwacji.

VaR dla pozycji ryzyka walutowego dla Banku BPH na dzień 31 grudnia 2010 wynosił 16 tys. zł.

Statystyka miary VaR dla pozycji ryzyka walutowego w Banku BPH za okres styczeń – grudzień 2010 roku (w tys. zł):

Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	31.12.2010	31.12.2009
5	319	53	16	23

45.2.2 Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej definiowane jest jako wrażliwość zarówno wyniku odsetkowego netto, jak i ekonomicznej wartości kapitału Banku na zmiany stóp procentowych. Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest identyfikacja obszarów ryzyka stopy procentowej oraz kształtowanie, w ramach akceptowanego przez Radę Nadzorczą i Zarząd Banku poziomu ryzyka stopy procentowej, struktury bilansu i zobowiązań pozabilansowych w sposób optymalizujący wynik finansowy oraz zapewniający płynność Banku.

Ryzyko stopy procentowej obejmuje cztery główne rodzaje ryzyka:

- ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania – wynikające z niedopasowania przeszacowywanych w danym okresie wielkości aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych,
- ryzyko krzywej dochodowości – wynikające ze zmian kształtu krzywej dochodowości występujących na skutek zmian relacji pomiędzy stopami procentowymi odnoszącymi się do różnych terminów, a dotyczącymi tego samego indeksu lub rynku,
- ryzyko bazowe – wynikające z niedoskonałej korelacji stóp procentowych instrumentów generujących przychody i koszty odsetkowe o identycznych okresach przeszacowania lub płatności, lecz powiązanych z różnymi stawkami referencyjnymi,
- ryzyko opcyjności klienta – związane z występowaniem możliwości decyzyjnych przyznawanych klientom w ramach produktów i usług oferowanych przez Bank; w szczególności dotyczy to wcześniejszej spłaty kredytów, wcześniejszych wypłat depozytów oraz stosowania innych niż ujęte w harmonogramie spłaty rat kredytów oraz wynikające z występowania instrumentów pochodnych wbudowanych w oferowane usługi i produkty.

Ryzyko stopy procentowej w Banku dzieli się ze względu na czas jego trwania na ryzyko w ciągu dnia operacyjnego oraz ryzyko na koniec dnia operacyjnego. Ryzyko stopy procentowej w ciągu dnia operacyjnego powstaje w wyniku krótkotrwałego otwarcia pozycji na stopie procentowej, która zamykana jest przed końcem danego dnia operacyjnego. Ryzyko stopy procentowej na koniec dnia operacyjnego wynika z posiadanych pozycji wynikających m.in. z procesu

zarządzania ryzykiem płynności Banku bądź z pozycji wynikających z faktu oferowania klientom instrumentów finansowych.

Bank wyznacza miary ryzyka dla całego portfela - portfela bankowego i handlowego. Dla celów pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank przyjął założenie, iż wcześniejsze spłaty kredytów zostaną zastąpione poprzez nowo udzielane kredyty. W celu zarządzania ekspozycjami bez określonej daty zapadalności Bank stosuje koncepcję portfeli modelowych.

W celu pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank BPH SA wykorzystuje metodę symulacji historycznej wartości zagrożonej (VaR), wartości punktu bazowego (Basis-point-Value – „BpV”) oraz zmienności wyniku odsetkowego. Metodyka VaR pozwala, w oparciu o terminowe niedopasowanie przepływów pieniężnych, a także o zmienności i współzależności stóp procentowych obserwowane na rynku, oszacować (z przyjętym prawdopodobieństwem) maksymalny poziom potencjalnej straty Banku wynikający z ryzyka stóp procentowych.

VaR dla pozycji ryzyka stopy procentowej dla Banku BPH na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosił 2 943 tys. zł.

Statystyka miary VaR dla pozycji ryzyka stopy procentowej w Banku BPH za okres styczeń – grudzień 2010 roku (w tys. zł):

Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	31.12.2010	31.12.2009
2 943	14 191	7 164	2 943	4 200

Metodyka BpV pozwala natomiast na oszacowanie wrażliwości wyceny pozycji na zmiany stóp procentowych w poszczególnych przedziałach czasowych o 1 pb (0,01%).

Ekspozycja Banku BPH SA na ryzyko zmian stóp procentowych, przedstawiona w postaci wrażliwości BpV według stanu na 31 grudnia 2010 roku została zaprezentowana poniżej (w tys. zł):

Waluta	0-3M	3M-6M	6M-1Y	1Y-3Y	3Y-5Y	5Y-10Y	>10Y	Razem
EUR	12	-6	1	50	-25	-29	-7	-4
PLN	46	-1	-50	-317	-140	-131	-20	-613
USD	5	0	7	-1	7	-5	-2	11
CHF	-11	-26	-2	-30	-8	-1	-2	-80

Istotnym dopełnieniem metody wartości zagrożonej jest przeprowadzana okresowo analiza scenariuszy warunków kryzysowych. Dla ryzyka stopy procentowej Bank stosuje następujące scenariusze kryzysowe:

- równoległe przesunięcie krzywych dochodowości w górę i w dół o 200 pb,
- scenariusze historyczne definiowane na podstawie historycznie zaobserwowanych zmian stóp procentowych.

Wyniki analizy scenariuszy kryzysowych dla równoległego przesunięcia krzywych o 200 pb dla ekspozycji stopy procentowej Banku BPH SA (w tys. zł):

Waluta	0-3M	3M-6M	6M-1Y	1Y-3Y	3Y-5Y	5Y-10Y	>10Y	Razem
EUR	2 367	-1 242	128	9 974	-4 951	-5 737	-1 305	-766
PLN	9 159	-152	-9 927	-63 459	-27 915	-26 304	-4 052	-122 650
USD	1 053	13	1 493	-211	1 325	-1 018	-372	2 283
CHF	-2 217	-5 227	-478	-5 925	-1 613	-168	-377	-16 005

W zakresie ograniczania ryzyka stopy procentowej funkcjonuje w Banku system limitów i wartości progowych.

Limity i wartości progowe BpV obejmują wrażliwości pozycji na zmiany stóp procentowych w poszczególnych przedziałach czasowych, tj. 0-3M, 3M-6M, 6M-1Y, 1Y-3Y, 3Y-5Y, 5Y-10Y, powyżej 10Y, jak również na równoległe przesunięcie krzywych dochodowości w poszczególnych walutach i grupach walut. Limity i wartości progowe BpV są ustalone zarówno dla łącznej ekspozycji, dla ekspozycji w głównych walutach, jak również dla portfela bankowego i portfela handlowego.

45.3. Ryzyko płynności

Strategia w zakresie ryzyka płynności i zarządzania tym ryzykiem została określona w dokumencie „Polityka Inwestycyjna oraz Zarządzania Aktywami i Pasywami w Banku BPH SA”.

Polityka Inwestycyjna jest zatwierdzana przez Radę Nadzorczą Banku BPH S.A. po uprzednim zatwierdzeniu i rekomendacji Zarządu Banku i Komitetu Aktywów i Pasywów (ALCO). Polityka określa najważniejsze zasady oraz definiuje zarządzanie ryzykiem płynności na poziomie strategicznym. Polityka określa kierunkowo źródła refinansowania

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku BPH SA odbywa się zgodnie z zasadami instrukcji służbowej uchwalonej przez Zarząd Banku. Dokument ten określa m.in. zasady monitorowania ryzyka płynności, obowiązki sprawozdawcze, kompetencje oraz system limitów ograniczających to ryzyko w Banku BPH SA. Do monitoringu ryzyka płynności Bank wykorzystuje metodę urealnionej luki płynności. Urealnienie stosowane jest w celu oszacowania realnych wartości i terminów zapadalności/wymagalności przepływów gotówkowych pozycji bilansowych i pozabilansowych.

W celu utrzymania bezpiecznej pozycji płynności Banku decyzją Rady Nadzorczej Banku określonej w Polityce Inwestycyjnej oraz decyzją Zarządu i Komitetu ALCO zostały zatwierdzone:

1/ limity płynności,

2/ poziomy ostrzegawcze.

Limity i poziomy ostrzegawcze nałożone na wskaźniki krótko i długookresowe oraz lukę w trakcie całego 2010 roku znajdowały się powyżej założonych poziomów dla Banku. Wskaźniki zewnętrzne określone Uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego kształtowały się w 2010 roku powyżej wymaganych limitów.

Głównym źródłem finansowania Banku w 2010 roku były depozyty, emitowane certyfikaty depozytowe, a także wielowalutowe linie kredytowe otrzymane od podmiotów powiązanych z większościovym udziałowcem Banku. Wspomniane źródła finansowania są wystarczające w stosunku do skali prowadzonej działalności Banku.

W celu zapewnienia bezpiecznego poziomu płynności Bank utrzymywał odpowiedni zasób aktywów płynnych, a dodatkowo poprzez podpisane umowy miał dostęp do odnawialnych źródeł finansowania w postaci linii kredytowych. Linie te nie były wykorzystywane przez Bank w 2010 roku. Wielkość niewykorzystanych linii wg stanu na 31 grudnia 2010 roku wynosiła odpowiednio 400mln CHF, 400mln EUR i 5,1mld PLN.

Poniżej przedstawiono urealnioną lukę płynności dla Banku na 31 grudnia 2010 roku w mln zł:

		31 grudzień 2010						
	a'vista	do 1 miesiąca	1-3 miesiący	3-6 miesiący	6-12 miesiący	1- 3 lat	3 - 5 lat	pow. 5 lat
luka urealniona	5 001	7 714	-152	21	460	232	777	-10 392
luka skumulowana	5 001	12 715	12 563	12 584	13 044	13 276	14 053	3 661

31 grudzień 2009

	a'vista	do 1 miesiąca	1-3 miesiące	3-6 miesiące	6-12 miesiące	1- 3 lat	3 - 5 lat	pow. 5 lat
luka urealniona	1 497	13 003	-283	345	235	3 562	-14 240	-122
luka skumulowana	1 497	14 500	14 217	14 562	14 797	18 359	4 119	3 997

Ponadto Bank kwartalnie aktualizuje awaryjne plany utrzymania płynności, określające niezbędne środki do pozyskania zależnie od wielkości aktywów i pasywów oraz założonego poziomu wypływu środków.

Poniżej przedstawiono strukturę bilansu Grupy Banku wg stanu na 31 grudnia 2010 – z uwzględnieniem kontraktowych terminów zapadalności (w tys. zł).

Pasywa:

Przedziały czasowe	do 1 miesiąca	od 1 miesiąca do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	razem
Zobowiązania wobec banków	483 790	500	0	1 003	0	485 293
Zobowiązania wobec klientów i pozostałych instytucji	10 074 801	1 459 717	3 887 140	14 370 312	172 961	29 964 931
Emisje własne	3 070	145 253	174 553	185 124	0	508 000
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	103 576	23 472	42 545	211 983	20 178	401 754
RAZEM	10 665 237	1 628 942	4 104 238	14 768 422	193 139	31 359 978

Pozycje pozabilansowe:

Przedziały czasowe	do 1 miesiąca	od 1 miesiąca do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	razem
Udzielone zobowiązania pozabilansowe dotyczące finansowania	6 399 870	0	0	0	0	6 399 870
Udzielone zobowiązania pozabilansowe gwarancyjne	132 737	0	0	0	0	132 737
Pozabilansowe zobowiązania warunkowe udzielone	6 532 607	0	0	0	0	6 532 607

Przepływy środków pieniężnych z pochodnych instrumentów finansowych

Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach netto

Do pochodnych instrumentów finansowych rozliczanych przez Bank w kwotach netto należą:

- kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA),
- opcje towarowe, opcje kapitałowe, opcje na stopę procentową,
- transakcje OIS (Overnight Index Swap).

W poniższej tabeli przedstawiono pochodne zobowiązania finansowe Banku, które będą rozliczane na bazie netto, pogrupowane w odpowiednich umownych terminach zapadalności na datę bilansową.

w tys. zł

Stan na dzień 31.12.2010	do 1 miesiąca	od 1 miesiąca do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	razem
Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach netto	158	1 566	8 609	21 635	170	32 138

w tys. zł

Stan na dzień 31.12.2009	do 1 miesiąca	od 1 miesiąca do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	razem
Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach netto	75	2 185	17 140	16 845	0	36 245

Wartości zaprezentowane w powyższych tabelach to wartości godziwe zobowiązań wynikających z transakcji pochodnych rozliczanych w kwotach netto.

Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach brutto

Do pochodnych instrumentów finansowych rozliczanych przez Bank w kwotach brutto należą:

- walutowe kontrakty forward,
- walutowe kontrakty swap,
- dwuwalutowe kontrakty swap na stopę procentową (CIRS),
- kontrakty swap na stopę procentową (IRS) – z wyłączeniem transakcji OIS,
- opcje walutowe,
- fx spot.

W poniższej tabeli przedstawiono pochodne zobowiązania/należności finansowe Banku, które będą rozliczane na bazie brutto, pogrupowane w odpowiednich pozostałych umownych terminach zapadalności na datę bilansową.

w tys. zł

Stan na dzień 31.12.2010	do 1 miesiąca	od 1 miesiąca do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	razem
Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach brutto						
wpływy	6 167 603	1 932 079	1 527 088	1 111 591	65 628	10 803 989
wypływy	6 187 139	1 920 433	1 498 618	1 129 886	64 974	10 801 050

w tys. zł

Stan na dzień 31.12.2009	do 1 miesiąca	od 1 miesiąca do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	razem
Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach brutto						
wpływy	2 287 777	4 316 359	5 238 412	3 601 620	169 057	15 613 225
wypływy	2 318 149	4 291 359	5 234 892	3 584 321	169 912	15 598 633

Wartości zaprezentowane w powyższych tabelach to niezdyskontowane kwoty przepływów (nominalnych i odsetkowych) pozostające do rozliczenia z tytułu instrumentów pochodnych.

45.4. Ryzyko kredytowe

Cele zarządzania ryzykiem kredytowym

Oferując elastyczną i dostosowaną do potrzeb klientów ofertę produktów kredytowych i kierując się potrzebą odpowiedniej kontroli ryzyka kredytowego, Bank stosuje i rozwija system zarządzania tym ryzykiem. Podstawowym celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymanie tego ryzyka na bezpiecznym poziomie, osiąganie odpowiedniej dochodowości operacji kredytowych, zapewniającej stały wzrost zysków oraz alokacja kapitału w najbardziej ekonomiczny sposób. Aby zrealizować ten cel, Bank stosuje efektywne metody zarządzania ryzykiem kredytowym zarówno na poziomie portfelowym, jak i indywidualnych zaangażowań; metody te są systematycznie weryfikowane i rozwijane. Struktura i organizacja procesu kredytowego oraz procedury i narzędzia identyfikacji, pomiaru i kontroli ryzyka kredytowego są dostosowane do wymogów określonych w obowiązujących uchwałach i rekomendacjach nadzorczych.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Organizacja

W ramach procesu zarządzania ryzykiem kredytowym wyodrębnione są funkcje związane z poszczególnymi obszarami zarządzania tym ryzykiem, realizowane przez wyodrębnione komórki Pionu Zarządzania Ryzykiem, tj.:

- akceptacja ryzyka (ocena ryzyka i podejmowanie decyzji kredytowych),
- monitoring i kontrola ryzyka (organizacja procesu monitorowania, budowa i rozwój narzędzi wspomagających proces monitorowania, monitoring ekspozycji kredytowych wobec klientów segmentu komercyjnych (MSP i klienci korporacyjni),
- zarządzanie ekspozycjami o podwyższonym ryzyku,
- administracja kredytowa (sporządzanie umów kredytu i umów zabezpieczeń, otwieranie rachunków kredytowych i księgowanie operacji na tych rachunkach, przechowywanie oryginalnej dokumentacji kredytowej dla klientów korporacyjnych).

W segmencie kredytów detalicznych dla osób prywatnych proces kredytowy realizowany jest w Pionie Operacji. Proces ten odbywa się według zasad i kryteriów ustalonych przez Pion Zarządzania Ryzykiem.

W Pionie Zarządzania Ryzykiem działają również niezależne komórki odpowiedzialne za opracowywanie i implementację zasad i procesów kredytowych (strategie, polityki i procedury) oraz budowę, rozwój i wdrożenie narzędzi identyfikacji, pomiaru i kontroli ryzyka na poziomie indywidualnym i portfelowym.

Odpowiedzialność

Zarząd Banku określa strategię i zasady zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku oraz polityki i procedury kluczowe dla zarządzania ryzykiem kredytowym (system kompetencji kredytowych, modele ratingowe, modele i procesy wyceny ekspozycji kredytowych). Rada Nadzorcza, do której zadań należy m.in. nadzór nad ryzykiem portfela Banku, akceptuje te zasady. Odpowiedzialność za wdrożenie i funkcjonowanie kompleksowego systemu zasad zarządzania ryzykiem spoczywa na CRO (Chief Risk Officer). CRO odpowiada również za operacyjne zarządzanie ryzykiem kredytowym. W zarządzaniu ryzykiem kredytowym ważną rolę pełnią Komitet Kredytowy i Komitet Strategicznego Zarządzania Ryzykiem.

Strategia, polityki i procedury

Sytuacja gospodarcza, zmiany w strukturze, sposobie funkcjonowania i sytuacji systemu bankowego, przewidywane zmiany wskaźników makroekonomicznych, kursów walutowych i stóp procentowych oraz zmieniające się potrzeby klientów są istotnym czynnikiem uwzględnianym w procesie opracowywania strategii Banku w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym. Strategia ta oraz Ogólne Zasady Kredytowania, kompetencje i zasady podejmowania decyzji kredytowych, jak również polityki i procedury szczegółowe dotyczące poszczególnych segmentów klientów i produktów, stanowią główne elementy kompleksowego systemu zarządzania ryzykiem kredytowym i wyznaczają ramy dla prowadzenia działalności kredytowej Banku. System ten uzupełniają światła dla sektorów gospodarki, które określają poziom ryzyka danej branży i wspierają jednolite podejście do kredytowania podmiotów z tej branży.

Obowiązujące regulacje podlegają cyklicznym przeglądom w celu ich aktualizacji i zapewnienia zgodności z obowiązującym prawem i rekomendacjami nadzorczymi.

Ocena ryzyka kredytowego, system ratingowy/ scoringowy

Przed udzieleniem kredytu Bank ocenia zdolność kredytową klienta analizując jego dane finansowe oraz informacje jakościowe dotyczące jego pozycji rynkowej, struktury organizacyjnej i własnościowej, charakterystyki sektora, w którym działa, itp. Przedmiotem analizy i oceny jest również ryzyko samej transakcji - Bank ocenia cel i ekonomiczne uzasadnienie kredytu, jak również inne elementy mające wpływ na jego poziom (aspekty prawne, rynkowe etc.).

Ocenę ryzyka kredytowego wspierają systemy ratingowe i scoringowe wykorzystujące dane dotyczące klienta. Systemy te – ich zasady, modele i platforma informatyczna są budowane, walidowane i kalibrowane przez wyspecjalizowane jednostki Pionu Zarządzania Ryzykiem. Obowiązująca w Banku 27-stopniowa skala ratingowa, skalibrowana w oparciu o analizy statystyczne zdarzeń niewykonania zobowiązań (ang. default) w portfelu Banku, umożliwia porównanie pojedynczych ekspozycji oraz sub-portfeli zarówno z innymi ekspozycjami Banku jak i ze źródłami (ratingami) zewnętrznymi.

Systemy ratingowe/ scoringowe mają szerokie zastosowanie w zarządzaniu ryzykiem kredytowym, zaś ocena ratingowa jest ważnym parametrem systemu kompetencji kredytowych.

Podejmowanie decyzji kredytowych

Decyzje kredytowe:

- podejmowane są w oparciu o zasadę „dwóch par oczu”, tj. przez co najmniej dwie osoby posiadające indywidualny limit kompetencji, przy czym decydujący głos należy do przedstawicieli Pionu Zarządzania Ryzykiem;
- kryterium wyznaczającym szczebel kompetencyjny podejmujący decyzję kredytową jest kwota łącznego zaangażowania Banku wobec klienta/ grupy powiązanej, profil ryzyka klienta i finansowej transakcji oraz poziom tzw. ekspozycji niezabezpieczonej (nie pokrytej materialną wartością zabezpieczenia, określoną zgodnie z wewnętrznymi zasadami wyceny zabezpieczeń);
- decyzje dotyczące zaangażowań w wyższych kwotach, zaangażowań długoterminowych, wybranych rodzajów transakcji bądź segmentów klientów podejmowane są na poziomie Centrali Banku.

W segmencie kredytów detalicznych dla osób prywatnych decyzje kredytowe podejmowane są jednoosobowo w Pionie Zarządzania Ryzykiem (kredyty hipoteczne) i w Pionie Operacji (pozostałe kredyty) w ramach limitów ustalonych dla poszczególnych osób i rodzajów ekspozycji kredytowych. Decyzje te podejmowane są na bazie zautomatyzowanej oceny scoringowej klienta, której parametry są definiowane przez Pion Zarządzania Ryzykiem.

Ograniczanie ryzyka kredytowego

Bank udziela kredytów klientom posiadającym zdolność kredytową – wysokość kredytu oraz warunki jego spłaty dostosowane są do potrzeb i możliwości klienta, weryfikowanych zgodnie z obowiązującymi w Banku standardami i metodykami, z wykorzystaniem dedykowanych narzędzi. Ustanowienie zabezpieczenia ma na celu ograniczenie potencjalnej straty związanej z brakiem spłaty kredytu w przypadku pogorszenia się sytuacji kredytobiorcy i wystąpienia niewykonania zobowiązania wobec Banku (tzw. default).

Bank stosuje i przyjmuje wszelkie dopuszczalne formy prawne zabezpieczeń oraz różnorodne składniki majątkowe. Wymagane zabezpieczenia określone są zarówno w standardach kredytowania w przypadku produktów masowych, typu „consumer finance”, jak i określane indywidualnie w przypadku finansowania przedsiębiorców/ firm. Decydując o zabezpieczeniu konkretnej transakcji Bank bierze pod uwagę poziom i profil ryzyka klienta oraz ryzyka związanego z tą transakcją (kwota, okres finansowania, struktura transakcji, relacja klienta z Bankiem). Ustanowione zabezpieczenia muszą być adekwatne do poziomu ponoszonego ryzyka, przy czym Bank określa minimalny, wymagany poziom materialnego zabezpieczenia ekspozycji kredytowej w zależności od okresu kredytowania i ratingu klienta.

Przyjmując zabezpieczenie Bank bierze pod uwagę jego wartość rynkową oraz określa jego wartość możliwą do uzyskania w momencie zaspokajania się z zabezpieczenia, uwzględniając zarówno ryzyka ekonomiczne związane z zabezpieczeniem, jak i jego skuteczność i egzekwowalność (tzw. wartość materialna, ekonomiczna zabezpieczenia). Określenie wartości ekonomicznej zabezpieczenia oraz wymaganej relacji do kwoty kredytu stanowi element decyzji kredytowej.

Jeżeli zabezpieczeniem jest gwarancja, Bank ocenia wiarygodność gwaranta stosując analogiczne procedury jak w przypadku oceny wiarygodności kredytobiorcy.

Bank stworzył i rozwija spójny system zarządzania przyjmowanymi zabezpieczeniami, obejmujący procedury ich ustanawiania, standardowe wzory dokumentacji prawnej, wewnętrzne zasady wyceny, zasady rejestracji w dedykowanym module systemu operacyjnego Banku, a także monitoring ich wartości i pewności prawnej oraz kryteria uznawania zabezpieczeń w procesie kalkulacji wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe.

Katalog zabezpieczeń akceptowanych przez Bank obejmuje:

- zabezpieczenia osobiste takie jak: gwarancje, poręczenia, awale udzielone przez podmioty o dobrej sytuacji ekonomiczno-finansowej, weksle własne kredytobiorcy, zlecenia udzielenia kredytu, oświadczenia patronackie, przystąpienia do długu, ubezpieczenia kredytu;
- zabezpieczenia rzeczowe:
 - zabezpieczenia finansowe - ustanawiane na środkach pieniężnych lub papierach wartościowych (obligacje, bony skarbowe, bony komercyjne, jednostki uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne, certyfikaty depozytowe, akcje) w formie kaucji, blokady rachunku bankowego bądź rachunku papierów wartościowych, zastawu rejestrowego/ kodeksowego/ finansowego, przewłaszczenia,
 - na nieruchomości – hipoteki,
 - na aktywach rzeczowych - ustanawiane w formie zastawu rejestrowego/ przewłaszczenia,
 - na wierzytelnościach – ustanawiane w formie cesji wierzytelności.

Bank - w celu ograniczenia specyficznych ryzyk transakcji, bądź wynikających ze zmian sytuacji kredytobiorcy - stosuje również w zawieranych umowach szereg klauzul specjalnych o charakterze ochronnym i/lub finansowym, zgodnie z obowiązującym w Banku standardem, opracowanym i podlegającym ścisłej weryfikacji przez Departament Prawny, działający w porozumieniu z Pionem Zarządzania Ryzykiem.

Monitoring indywidualnego ryzyka kredytowego

Ryzyko kredytowe jest monitorowane i kwantyfikowane w Banku w regularnym cyklicznym procesie, którego głównym elementem jest system klasyfikacji, składający się z odpowiednich procedur i narzędzi, tj. systemu ratingowego, systemu wczesnej identyfikacji ryzyka, mechanizmu (zasady i proces) intensywnego monitoringu oraz mechanizmu identyfikacji i oznaczania zdarzeń niewykonania zobowiązań. Procedury w tym zakresie istnieją zarówno dla zaangażowań klasyfikowanych jako normalne, jak i zagrożone, podlegające działaniom restrukturyzacyjnym i windykacyjnym. Regularnemu monitorowaniu podlegają również przyjęte zabezpieczenia – ich pewność prawna i wartość.

Zarządzanie koncentracją

Niezależnie od przestrzegania limitów koncentracji zaangażowań wynikających z Prawa Bankowego Bank ustala wewnętrzne limity kredytowe w celu dywersyfikacji portfela i ograniczenia koncentracji ryzyka kredytowego. Limity te dotyczą w szczególności zaangażowania Banku w finansowanie poszczególnych branż oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie. Generalnie w segmencie klientów korporacyjnych zaangażowanie Banku w finansowanie poszczególnych branż nie powinno przekroczyć 20% wartości portfela kredytowego tego segmentu. Limity na ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie ustalane są w relacji do kapitałów własnych Banku oraz w relacji do wielkości portfela kredytowego Banku. Wykorzystanie limitów podlega systematycznemu monitorowaniu. System zarządzania limitami zawiera również procedury określające sposób postępowania w przypadku przekroczenia ustalonych progów.

Bank systematycznie monitoruje strukturę portfela według grup klientów, rodzajów transakcji, walut i - w przypadku zaobserwowania tendencji do nadmiernej koncentracji – podejmuje decyzje o wprowadzeniu odpowiednich limitów uwzględniając skalę tego zaangażowania, jakość portfela oraz inne czynniki istotne z punktu widzenia danej koncentracji.

W ramach wytycznych, polityk i innych narzędzi sterujących operacyjnym zarządzaniem ryzykiem kredytowym, stanowiących podstawę podejmowanych decyzji kredytowych, Bank określa również limity na zaangażowanie wobec poszczególnych podmiotów, czy też grup podmiotów powiązanych, adekwatnie do profilu ryzyka danej relacji, akceptowanego poziomu pojedynczej transakcji, czy też stopnia koncentracji na największych ekspozycjach w portfelu.

Plany awaryjne

Mając na względzie przeciwdziałanie negatywnym skutkom dla portfela kredytowego Banku, jakie mogą powodować zachodzące zmiany w sytuacji makroekonomicznej, Bank opracował odpowiednie procedury pozwalające oszacować stopień oddziaływania tych zmian oraz podjąć – o ile jest to uzasadnione – określone działania dostosowawcze. Bank przeprowadza regularnie testy warunków skrajnych. Wyniki testów są wykorzystywane do weryfikacji polityki zarządzania ryzykiem kredytowym, a w przypadku wystąpienia istotnego prawdopodobieństwa zaistnienia negatywnych, krytycznych zmian w otoczeniu makroekonomicznym – do opracowania adekwatnych planów awaryjnych.

ZASADY IDENTYFIKACJI I POMIARU RYZYKA KREDYTOWEGO

Klasyfikacja ryzyka

Ocena ryzyka niewypłacalności dokonywana jest w Banku BPH w oparciu o modele ratingowe (dla kredytobiorców korporacyjnych) oraz modele ratingowe i scoringi aplikacyjne i behawioralne dla kredytobiorców detalicznych. Rating/ scoring nadany danemu kredytobiorcy/ transakcji pozwala na określenie prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania kredytobiorcy wobec Banku w horyzoncie 1 roku. Modele obejmują 24 kategorie ratingowe z przypisanym prawdopodobieństwem niewykonania zobowiązań wobec Banku (ang. probability of default)

oraz 3 kategorie różnicujące kredytobiorców/ ekspozycje, w przypadku których ryzyko niewywiązania się z zobowiązań wobec Banku zmaterializowało się (tj. nastąpił default, zidentyfikowano przesłanki utraty wartości).

Dodatkowo w procesie analizy i podejmowania decyzji kredytowych w odniesieniu do kredytów hipotecznych Bank określa 5 klas ryzyka kredytobiorcy/transakcji które dostosowują parametry kredytu (wskaźniki LTV i TDR) oraz jego cenę do stopnia generowanego ryzyka.

W procesie podejmowania decyzji kredytowych w odniesieniu do kredytów detalicznych Bank określa 5 segmentów ryzyka kredytobiorcy, które dostosowują parametry kredytu (wskaźniki DTI, maksymalne kwoty/limity/okresy kredytowania) oraz jego cenę do stopnia ryzyka związanego z klientem.

Identyfikacja zdarzeń default

Katalog zdarzeń default w Banku BPH jest zgodny z katalogiem przesłanek utraty wartości zdefiniowanych w MSR 39 „Instrumenty Finansowe – ujmowanie i wycena” oraz zapisami Rekomendacji R Komisji Nadzoru Bankowego oraz uwzględnia wymogi Nowej Umowy Kapitałowej.

Katalog obiektywnych przesłanek (zdarzeń default) uwzględnia dane ilościowe i jakościowe, między innymi takie jak:

- wystąpienie istotnej kwoty zaległej powyżej 90 dni na którymkolwiek istotnym rachunku kredytobiorcy (bez względu na segment kredytobiorcy);
- znaczne pogorszenie sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy lub wystąpienie innych czynników stanowiących zagrożenie spłaty należności;
- restrukturyzacja polegająca na przyznaniu kredytobiorcy przez Bank, ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych kontrahenta, udogodnienia, którego w innym wypadku Bank by nie udzielił;
- wykrycie oszustwa lub wyłudzenia/ próby wyłudzenia kredytu;
- wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego do rachunku;
- upływ terminu wypowiedzenia umowy kredytowej.

Identyfikacja zdarzenia default dla kredytobiorcy (zdarzenie na poziomie rachunku kredytowego lub kredytobiorcy) powoduje nadanie statusu default kredytobiorcy i traktowanie wszystkich jego ekspozycji, jako posiadających przesłanki utraty wartości. Identyfikacja zdarzenia w połączeniu z wielkością ekspozycji kredytowej determinuje sposób jej wyceny.

Restrukturyzacja zaangażowań kredytowych

W sytuacji pogorszenia standingu kredytowego kredytobiorcy, ujawnianego w szczególności w ramach systemu wczesnego ostrzegania i innych działań monitoringowych/ intensywnego monitorowania, w celu minimalizacji strat i możliwie szybkiego ograniczenia ryzyk – Bank podejmuje szereg działań restrukturyzacyjnych. Najczęstsze elementy procesu restrukturyzacyjnego dotyczą renegocjacji warunków umowy kredytowej i mogą obejmować, m.in.:

- wydłużenie okresu spłat,
- obniżenie oprocentowania,
- umorzenie części zobowiązań finansowych kredytobiorcy,
- kombinacje powyższych.

Decyzje w zakresie działań restrukturyzacyjnych są traktowane jak decyzje kredytowe, w tym identyfikacja przesłanek utraty wartości, i podejmowane przez odpowiedni szczebel kompetencyjny, w szczególności w wyspecjalizowanym obszarze restrukturyzacji i windykacji Banku.

Jakość portfela kredytowego

Strukturę jakościową portfela kredytowego Banku na dzień 31 grudnia 2010 roku, z uwzględnieniem podziału na segmenty biznesowe (wyliczoną w oparciu o kapitał) prezentuje poniższa tabela.

w mln zł		Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem	
		Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)
Kredyty brutto bez rozpoznanej utraty wartości		22 816	90,1	2 835	81,7	1 422	95,5	27 073	89,4
Rating	PD								
0 do 4+	do 0,36%	10 119	40,0	113	3,2	142	9,5	10 374	34,3
4 do 6-	do 4,25%	8 953	35,3	1 566	45,2	1 236	83,0	11 755	38,8
7+ do 8	do 61,48%	3 730	14,7	1 124	32,4	37	2,5	4 891	16,1
Pozostałe ¹		14	0,1	32	0,9	7	0,5	53	0,2
Kredyty brutto z rozpoznaną utratą wartości		2 505	9,9	633	18,3	67	4,5	3 205	10,6
KREDYTY BRUTTO ²		25 321	100,0	3 468	100,0	1 489	100,0	30 278	100,0

¹ kredyty bez ratingu oraz kredyty ze zidentyfikowaną przesłaną utratą wartości ale bez rozpoznanej utraty wartości

² zestawienie nie obejmuje korekty z tytułu wyceny portfela kredytowego Banku BPH do wartości godziwej związanej z zakupem i przejściem Banku BPH przez GE Money Bank w kwocie 45,1 mln złotych.

Struktura jakościowa została oparta na kryteriach stosowanych przez Bank do oceny ryzyka kredytowego, tj. ratingach wynikających z wewnętrznych modeli ratingowych oraz przypisanym im parametrom PD. Parametr PD (ang. probability of default) określa prawdopodobieństwo niewywiązania się kredytobiorcy ze swoich zobowiązań wobec Banku (wyrażone jako %).

Saldo zrestrukturyzowanych w 2010 roku należności w portfelu kredytów bez rozpoznanej utraty wartości na dzień 31 grudnia 2010 wyniosło 441 mln złotych w odniesieniu do klientów indywidualnych oraz 40 mln złotych w odniesieniu do podmiotów komercyjnych (małych i średnich przedsiębiorstw oraz korporacji).

Struktura jakościowa portfela kredytowego bez rozpoznanej utraty wartości, w podziale na poszczególne segmenty biznesowe, wg stanu na 31 grudnia 2010, kształtuje się następująco:

w mln zł		Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem	
		Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)	Kredyty	Struktura (%)
Kredyty nieprzeterminowane ²		21 880	95,9	2 733	96,4	1 421	99,9	26 034	96,2
Rating	PD								
0 do 4+	do 0,36%	10 090	44,2	112	4,0	142	10,0	10 344	38,2
4 do 6-	do 4,25%	8 755	38,4	1 541	54,4	1 236	86,9	11 532	42,7
7+ do 8	do 61,48%	3 031	13,3	1 052	37,0	36	2,5	4 119	15,2

Pozostałe ¹	4	0,0	28	1,0	7	0,5	39	0,1
Kredyty przeterminowane	936	4,1	102	3,6	1	0,1	1 039	3,8
11 – 30 dni przeterminowania	559	2,4	54	1,9	0	0,0	613	2,3
31 – 60 dni przeterminowania	258	1,1	35	1,2	0	0,0	293	1,1
61 – 90 dni przeterminowania	99	0,4	11	0,4	0	0,0	110	0,4
Powyżej 90 dni przeterminowania	20	0,1	2	0,1	1	0,1	23	0,0
KREDYTY BRUTTO BEZ ROZPOZNANEJ UTRATY WARTOŚCI	22 816	100,0	2 835	100,0	1 422	100,0	27 073	100,0

¹ kredyty bez ratingu oraz kredyty ze zidentyfikowaną przesłanką utraty wartości ale bez rozpoznanej utraty wartości

² opóźnienia w spłatach do 10 dni uznawane są za opóźnienia techniczne. W związku z powyższym ekspozycję z opóźnieniami do 10 dni stanowiącą 3,4% portfela bez rozpoznanej utraty wartości zaprezentowano w kategorii „Kredyty nieprzeterminowane”.

Zasady wyceny ekspozycji kredytowych w zakresie utraty wartości w Banku BPH kształtowane są w oparciu o zasady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz Rekomendacji R wydanej przez Komisję Nadzoru Bankowego.

Wycena

Dla celów wyceny, wprowadzono podział całego portfela kredytowego na „pod-portfele MSR”: **portfel IBNR** (portfel ekspozycji bez zidentyfikowanej utraty wartości, dla którego szacowane są tzw. straty zaistniałe a nieujawnione), **portfel indywidualny** (indywidualnie istotne ekspozycje z przesłankami utraty wartości) oraz **portfel kolektywny** (ekspozycje z przesłankami utraty wartości, indywiduallynie nieistotne).

Ogólne założenia dotyczące wyceny portfela IBNR

Portfel IBNR wycenia się pod kątem strat poniesionych a nieujawnionych, tj. strat wynikających z zaistnienia zdarzenia powodującego utratę wartości, na temat którego - z uwagi na opóźnienie w ujawnieniu - Bank nie posiadał szczegółowych informacji na dany dzień bilansowy. Pozyskanie dokładnej wiedzy pozwoliłoby na identyfikację zdarzenia default (przesłanki utraty wartości) i skutkowałoby wyceną poszczególnych ekspozycji w portfelu indywidualnym bądź kolektywnym. W związku z faktem, że powyższe nie jest możliwe, Bank dokonuje oszacowania tego typu strat wykorzystując koncepcję strat oczekiwanych. Ponieważ Międzynarodowe Standardy Rachunkowości wymagają by utrata wartości obejmowała wyłącznie poniesione straty - ze strat oczekiwanych dokonuje się eliminacji strat wynikających na skutek przyszłych zdarzeń poprzez zastosowanie tzw. okresu ujawnienia straty.

„Okres ujawnienia straty” jest to okres pomiędzy zaistnieniem zdarzenia, które skutkowałoby zidentyfikowaniem przesłanki utraty wartości, gdyby Bank posiadał wiedzę na jego temat, a momentem rzeczywistej identyfikacji tej przesłanki przez Bank. Dla celów ustalenia okresów ujawnienia straty dokonuje się podziału portfela kredytowego na cztery grupy, z których każda składa się z ekspozycji kredytowych o podobnej charakterystyce procesu kredytowego:

1. kredytobiorcy z segmentu korporacyjnego,
2. małe i średnie przedsiębiorstwa,
3. kredytobiorcy indywidualni – kredyty zabezpieczone na nieruchomościach mieszkalnych (hipoteczne),
4. kredytobiorcy indywidualni – kredyty niehipoteczne.

Okres ujawnienia straty wyrażany jest w miesiącach i ustalany osobno dla każdej z wymienionych wyżej jednorodnych grup.

Pomiaru strat poniesionych a nieujawnionych dokonuje się w ujęciu grupowym (portfelowym) dla grup składających się z ekspozycji kredytowych o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego.

W odniesieniu do należności kredytowych, utratę wartości ujmuje się w postaci odpisów aktualizujących. W przypadku zobowiązań pozabilansowych, potencjalną stratę Banku ujmuje się w postaci rezerwy.

Model wyceny portfela ekspozycji kredytowych pod kątem strat poniesionych a nieujawnionych podlega okresowej walidacji w zakresie parametrów wejściowych (Exposure at Default, Loss Given Default, Probability of Default, Loss Identification Period) oraz założeń metodologicznych. Wyniki walidacji i wnioski z niej płynące są dokumentowane i przedstawiane Kierownictwu Pionu Zarządzania Ryzykiem oraz kierowane do Zarządu Banku.

Ogólne założenia dotyczące wyceny portfela indywidualnego

Pomiar indywidualnej utraty wartości odbywa się dla wszystkich indywidualnie istotnych ekspozycji kredytowych, w przypadku których zidentyfikowano przesłanki wskazujące na utratę wartości.

Próg istotności, decydujący o przypisaniu ekspozycji z przesłankami utraty wartości do portfela indywidualnego, ustalany jest na poziomie kredytobiorcy i odnosi się do wielkości ekspozycji na dzień identyfikacji przesłanki utraty wartości.

Wyceny portfela indywidualnego dokonuje się w okresach kwartalnych. Jednak w przypadku uzyskania nowych znaczących informacji w okresie pomiędzy ocenami, niezwłocznie dokonuje się ponownej analizy oczekiwanych przepływów i, jeśli zasadne, odpowiednio koryguje wysokość odpisu aktualizującego/ rezerwy.

W celu ustalenia wielkości utraty wartości ekspozycji kredytowej, dokonuje się analizy oczekiwanych przepływów pieniężnych z tytułu tej ekspozycji („odzysków”). W rachunku odpisów aktualizujących/rezerw ujmowane są wszelkie istotne koszty zewnętrzne, jakie Bank planuje ponieść w celu wygenerowania odzysków.

Proces szacowania oczekiwanych przepływów pieniężnych przeprowadzany jest w Banku BPH w specjalistycznej aplikacji informatycznej MISTRAL oraz w arkuszach kalkulacyjnych i wykorzystuje analizę scenariuszową. Ocena utraty wartości aktywów finansowych oparta jest na wiedzy eksperckiej i profesjonalnym osądzie. Aby zminimalizować subiektywizm procesu szacowania utraty wartości, wszelkie dokonane szacunki, poparte odpowiednią dokumentacją oraz, tam gdzie zasadne, wynikami analizy doświadczeń historycznych – podlegają weryfikacji w kilkustopniowym procesie akceptacji przez odpowiedni szczebel kompetencyjny. Ponadto, jakość i adekwatność procesu wyceny weryfikowana jest w postaci testów walidacyjnych przeprowadzanych w okresach minimum półrocznych. Regularny proces walidacji obejmuje, przede wszystkim, analizę:

- realizacji oczekiwanych przepływów;
- odchyleń w zakresie realizacji oczekiwanych przepływów;
- częstotliwości zmian szacunków;
- stabilności poziomu odpisów/rezerw.

Wyniki walidacji i wnioski z niej płynące są dokumentowane i przedstawiane Kierownictwu Pionu Zarządzania Ryzykiem oraz kierowane do Zarządu Banku.

Ogólne założenia dotyczące wyceny portfela kolektywnego

Pomiar utraty wartości w ujęciu kolektywnym odbywa się dla wszystkich indywidualnie nieistotnych ekspozycji kredytowych, w przypadku których zidentyfikowano przesłanki wskazujące na utratę wartości.

Szacunek przyszłych przepływów pieniężnych w portfelu kolektywnym dokonywany jest w oparciu o dane historyczne dotyczące przepływów pieniężnych dla ekspozycji o podobnych charakterystykach ryzyka. Podziału na grupy homogeniczne dokonano w oparciu o następujące kryteria:

- segment kredytobiorcy;
- typ produktu;
- czas, jaki upłynął od wystąpienia zdarzenia default.

Stopy odzysku wyliczane są na podstawie informacji o rzeczywistych spłatach rejestrowanych w systemach banku zawierających informacje w zakresie odzysków wygenerowanych z danej ekspozycji po zaistnieniu zdarzenia default.

Kolektywny odpis z tytułu utraty wartości wyliczany jest odrębnie dla każdej ekspozycji kredytowej w portfelu bieżącym w oparciu o wielkości obserwowane dla danego rachunku (EAD, przepływy pieniężne po dacie default, efektywna stopa procentowa) oraz średnie parametry odzysku wyznaczone dla portfela jednorodnego, do którego należy ekspozycja.

Model wyceny portfela kolektywnego podlega okresowej weryfikacji w zakresie danych wejściowych oraz założeń metodologicznych. Nadrzędnym celem weryfikacji modelu jest identyfikacja i oszacowanie różnic pomiędzy poziomem odpisów wyliczonym na podstawie stosowanego modelu, a rzeczywistym poziomem strat ponoszonych na portfelu kolektywnym.

Weryfikacja (back-testing) modelu przeprowadzana jest w cyklach co najmniej rocznych.

Wyniki przeprowadzonych przez Bank back-testów parametrów modelu oraz wnioski z nich płynące są każdorazowo dokumentowane i przedstawiane Kierownictwu Pionu Zarządzania Ryzykiem oraz kierowane do Zarządu Banku.

Wyniki wyceny portfela

W wyniku wyceny portfela IBNR, pokrycie kredytów brutto odpisem na straty poniesione a nieujawnione kształtowało się, według stanu na 31 grudnia 2010, na następującym poziomie:

w mln zł	Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem	
	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)
KREDYTY BRUTTO BEZ ROZPOZNANEJ UTRATY WARTOŚCI	22 816	1,4	2 835	2,4	1 422	0,3	27 073	1,5

Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku, 89% ekspozycji kredytowych ze zidentyfikowanymi przesłankami utraty wartości wyceniono metodą portfelową, a 11 % tych ekspozycji wyceniono metodą indywidualną.

Pokrycie odpisem portfela kredytowego z utratą wartości na poziomie Banku ogółem oraz w podziale na segmenty biznesowe przedstawia poniższa tabela:

w mln zł	Osoby Prywatne		Małe i Średnie Przedsiębiorstwa		Korporacje		Klienci ogółem	
	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)	Kredyty	Pokrycie (%)
Portfel kolektywny	2 400	75,7	462	72,6	1	52,9	2 863	75,2
Portfel indywidualny	105	45,0	171	43,0	66	42,1	342	43,5
KREDYTY BRUTTO Z ROZPOZNANĄ UTRATĄ WARTOŚCI	2 505	74,4	633	64,7	67	42,2	3 205	71,8

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe Grupy Banku BPH na dzień 31 grudnia 2010 roku zaprezentowana została w poniższej tabeli:

	tys. zł
należności od banków	905 819
należności od Klientów	28 111 421
aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	392 412
inwestycyjne aktywa finansowe	2 167 148
udzielone zobowiązania finansowe	6 399 870
udzielone zobowiązania gwarancyjne	132 737
Razem	38 109 407

Koncentracja zaangażowania

Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku nie występowały zaangażowania równe bądź przekraczające 10% funduszy własnych Grupy Banku BPH S.A.

10 największych kredytobiorców Grupy Banku BPH SA

31.12.2010							tys. zł
Lp.	Podmiot/ grupa powiązana	Sektor	łączna kwota	Kredyt wykorzystany	Otwarta linia kredytowa	Gwarancje	
1	Pojedynczy podmiot	produkcja paliw	200 000	0	200 000	0	
2	Grupa powiązana	komunikacja	122 221	1 574	119 682	965	
3	Pojedynczy podmiot	nieruchomości	116 086	112 257	3 829	0	
4	Pojedynczy podmiot	budownictwo	69 222	69 222	0	0	
5	Grupa powiązana	działalność finansowa	69 094	35 431	33 663	0	
6	Grupa powiązana	działalność usługowa	65 700	49 142	16 558	0	
7	Grupa powiązana	produkcja maszyn i urządzeń	52 000	19 417	32 583	0	
8	Pojedynczy podmiot	produkcja żywności	51 069	31 267	19 802	0	
9	Pojedynczy podmiot	produkcja mebli	50 000	15 489	34 511	0	
10	Grupa powiązana	pozostała działalność oraz handel	46 000	40 058	5 642	300	
razem			841 392	373 857	466 270	1 265	

Podział segmentowy

Struktura kredytów brutto (uwzględniająca kredyty dyskontowe zaprezentowane w nocie 11) Grupy Banku BPH SA według rodzaju klientów i ich finansowania przedstawiała się następująco:

	31.12.2010	
	w tys. zł	w %
Przedsiębiorstwa	4 956 667	16
Kredyty korporacyjne	1 489 309	5
Małe i Średnie Przedsiębiorstwa	3 467 358	11
Osoby prywatne	25 320 749	84
Kredyty hipoteczne	17 287 923	57
Pozostałe kredyty (niehipoteczne)	8 032 826	27
Ogółem	30 277 416	100

Podział walutowy

Struktura kredytów brutto (uwzględniająca kredyty dyskontowe zaprezentowane w nocie 11) Grupy Banku BPH SA według rodzaju waluty przedstawiała się następująco:

waluty	31.12.2010	
	w tys. zł	w %
PLN	14 370 754	47,5
CHF	14 890 127	49,2
EUR	889 588	2,9
USD	126 584	0,4
Pozostałe	363	0,0
Ogółem	30 277 416	100

Struktura kredytów hipotecznych brutto dla osób prywatnych (uwzględniająca kredyty dyskontowe zaprezentowane w nocie 11) Grupy Banku BPH SA według rodzaju waluty przedstawiała się następująco:

waluty	31.12.2010	
	Kredyty hipoteczne dla osób prywatnych	
	w tys. zł	w %
PLN	2 200 975	12,7
CHF	14 576 466	84,3
EUR	449 045	2,6
USD	61 074	0,4
Pozostałe	363	0,0
Ogółem	17 287 923	100

45.5. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne jest rozumiane jako ryzyko wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów, nieadekwatnych procedur, działań ludzi, działań systemów lub zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne obejmuje również ryzyko prawne oraz uwzględnia ryzyko reputacji jako efekt zdarzenia operacyjnego, wyłącza natomiast ryzyko strategiczne. Bank stosuje metodę standardową na potrzeby wyliczania wymogu kapitałowego z tytułu tego rodzaju ryzyka.

Ogólne zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym

Polityką Banku BPH jest minimalizacja ekspozycji z tytułu ryzyka operacyjnego. Realizacja tej zasady następuje poprzez przeciwdziałanie wystąpieniom strat operacyjnych oraz ograniczanie ich skutków w przypadku materializacji ryzyk. Cele zarządzania ryzykiem operacyjnym realizowane są w ramach całościowego systemu kontroli zarządzania ryzykiem operacyjnym. Zasady i struktura zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku BPH zostały ujęte w wewnętrznej regulacji wprowadzonej uchwałą Zarządu.

Zgodnie z wprowadzonymi Uchwałą Zarządu Banku regulacjami, określona została struktura zarządzania i kontroli ryzyka operacyjnego obejmująca wszystkie jednostki/ komórki organizacyjne Banku. W skład tej struktury wchodzi Członkowie Zarządu, Komitet ds. Ryzyka Operacyjnego, jednostka odpowiedzialna za kontrolę ryzyka operacyjnego (Departament Ryzyka Rynkowego i Operacyjnego), Koordynatorzy Ryzyka Operacyjnego poszczególnych pionów/obszarów Banku oraz wyznaczeni przez nich Championi Ryzyka Operacyjnego.

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za funkcjonowanie procesu zarządzania i kontroli ryzyka operacyjnego, natomiast Komitet jest ciałem decyzyjnym i rekomendującym działania związane z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym. W jego skład wchodzi wybrani Członkowie Zarządu, przedstawiciele z Departamentu Compliance, Departamentu Prawnego, Departamentu Audytu Wewnętrznego, Departamentu Bezpieczeństwa Banku oraz Obszaru Jakości i Zarządzania Zmianą.

Koordynatorzy Ryzyka Operacyjnego odpowiedzialni są za bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym w nadzorowanych obszarach w oparciu o informacje dostarczone z nadzorowanych przez nich jednostek/komórek organizacyjnych, w szczególności przez podległych Championów Ryzyka Operacyjnego.

Championi Ryzyka Operacyjnego odpowiedzialni są za wdrożenie zasad i struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym w swoich jednostkach/komórkach organizacyjnych zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez Koordynatora oraz wspieranie Koordynatora Ryzyka Operacyjnego w pełnieniu powierzonych mu obowiązków a w szczególności w spełnieniu wymogów odnośnie raportowania ryzyk, zdarzeń oraz kluczowych wskaźników ryzyka.

Za proces kontroli ryzyka operacyjnego odpowiedzialny jest Departament Ryzyka Rynkowego i Operacyjnego. Departament ten jest w szczególności odpowiedzialny za monitoring ryzyka w całym Banku, w tym także za rozwój i wprowadzanie odpowiednich metod i instrumentów kontroli ryzyka operacyjnego.

Głównymi elementami składającymi się na proces kontroli i zarządzania ryzykiem operacyjnym są następujące narzędzia i metody pomiaru ryzyka operacyjnego:

- Proces Oceny Ryzyk i Mechanizmów Kontrolnych
- Ewidencja Danych o Stratach Operacyjnych
- Monitorowanie ryzyka operacyjnego w oparciu o Kluczowe Wskaźniki Ryzyka.

Proces Oceny Ryzyk i Mechanizmów Kontrolnych

Bank dokonuje pomiaru ryzyka operacyjnego na poziomie procesów biznesowych. W celu realizacji tego zadania przeprowadza między-funkcyjny proces identyfikacji i oceny ryzyk operacyjnych oraz mechanizmów ograniczania ryzyk.

Ewidencja danych o stratach operacyjnych

W Banku funkcjonuje proces rejestracji danych o zdarzeniach wynikających z czynników operacyjnych. W ramach procesu Bank systematycznie gromadzi dane o stratach operacyjnych, incydentach operacyjnych, a także innych zdarzeniach operacyjnych, które nie przyniosły straty, ale zostały ocenione jako istotne z punktu widzenia narażenia na stratę operacyjną. Dane te są przechowywane w scentralizowanych rejestrach Banku.

Kluczowe wskaźniki ryzyka operacyjnego

Bank posiada system wczesnego ostrzegania przed ekspozycją na ryzyko operacyjne w oparciu o tzw. kluczowe wskaźniki ryzyka (ang. KRI – Key Risk Indicators). KRI są zestawem parametrów procesu biznesowego, które z wyprzedzeniem odzwierciedlają skalę narażenia na ryzyko oraz zmiany profilu ryzyka operacyjnego danego procesu.

45.6. Pochodne instrumenty finansowe

W ramach operacji wykonywanych przez Bank BPH zawierane są transakcje pochodne. Transakcje te zawierane są w celach handlowych oraz w celu zarządzania ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stóp procentowych.

Transakcje pochodne znajdują się także w ofercie dla klientów niebankowych.

Bank dokonuje codziennej wyceny instrumentów pochodnych wykorzystując następujące metody:

Instrument Finansowy	Modele wyceny
Fx-forward, Fx-swap, IRS, CIRS, FRA	Model zdyskontowanych przepływów pieniężnych
Opcje walutowe	Model wyceny opcji (Garman – Kohlhagen)
Opcje na indeksy giełdowe	Model wyceny opcji (rozszerzony model Blacka – Scholesa)
Opcje na indeksy cen surowców	Model wyceny opcji (rozszerzony model Blacka – Scholesa)
Terminowe operacje papierami wartościowymi	Model zdyskontowanych przepływów pieniężnych
Opcje na stopę procentową	Model wyceny opcji (Blacka)
Opcje walutowe barierowe	Model wyceny opcji (rozszerzony model Blacka – Scholesa)
Opcje walutowe binarne	Model wyceny opcji (rozszerzony model Blacka – Scholesa)

Podstawą wyceny instrumentów finansowych są ogólnodostępne stawki oraz kwotowania rynkowe zapisywane w systemach Bloomberg oraz Reuters. Wycena tych instrumentów oraz rewaluacja pozycji walutowej dokonywana jest przez jednostkę organizacyjną Banku niezależną od struktur odpowiedzialnych za sprzedaż produktów BPH SA. Jednostka ta dokonuje właściwej parametryzacji algorytmów oraz systemów wyceny w zakresie wyżej wymienionych stawek rynkowych oraz sprawuje kontrolę nad zgodnością danych.

Według stanu na 31 grudnia 2010 roku niezapadłe instrumenty pochodne zawarte przez Grupę Banku BPH przedstawiały się następująco:

w tys. zł

	Wartości nominalne w podziale na terminy zapadalności			
	< 1 roku	1 - 5 lat	> 5 lat	Razem
Transakcje stopy procentowej, w tym:	13 504 916	4 933 809	561 044	18 999 769
FRA	3 830 000	0	0	3 830 000
IRS	9 604 916	4 910 275	543 498	15 058 689
Kupione opcje na stopę procentową	0	11 767	8 773	20 540
Sprzedane opcje na stopę procentową	0	11 767	8 773	20 540
Pozostałe kontrakty na stopę procentową	70 000	0	0	70 000
Transakcje walutowe, w tym:	8 034 426	583 520	0	8 617 946
Fx-forward	1 344 116	16 711	0	1 360 827
Fx-swap	4 127 826	0	0	4 127 826
CIRS	2 371 431	451 445	0	2 822 876
Kupione opcje walutowe	97 588	57 682	0	155 270
Sprzedane opcje walutowe	93 465	57 682	0	151 147
Transakcje kapitałowe, w tym:	1 220 510	237 010	0	1 457 520
Kupione opcje kapitałowe	610 255	118 505	0	728 760
Sprzedane opcje kapitałowe	610 255	118 505	0	728 760
Pozostałe transakcje, w tym:	0	85 032	0	85 032
Kupione opcje towarowe	0	42 516	0	42 516
Sprzedane opcje towarowe	0	42 516	0	42 516
RAZEM	22 759 852	5 839 371	561 044	29 160 267

Na dzień 31 grudnia 2010 roku w portfelu Grupy znajdowały się:

- strukturyzowane certyfikaty depozytowe, gdzie jako pochodny instrument wbudowany są wykorzystywane:
 - opcje na pojedynczy indeks lub koszyk indeksów cen akcji z giełd europejskich, azjatyckich i amerykańskich,
 - opcje na koszyk indeksów cen towarów,
 - opcje na koszyk złożony z indeksów giełdowych cen akcji, indeksu europejskiego obligacji rządowych oraz kursu walutowego,
 - opcje na koszyk indeksów giełdowych, nieruchomości i kursu walutowego,
 - opcje towarowe,
 - opcje na koszyk akcji banków inwestycyjnych,
 - opcje na koszyk akcji dużych polskich spółek,
 - opcje walutowe.

Według stanu na 31 grudnia 2009 roku niezapadłe instrumenty pochodne zawarte przez Grupę Banku BPH przedstawiały się następująco:

w tys. zł

	Wartości nominalne w podziale na terminy zapadalności			
	< 1 roku	1 - 5 lat	> 5 lat	Razem
Transakcje stopy procentowej, w tym:	21 602 287	7 452 200	920 795	29 975 282

FRA	5 519 450	0	0	5 519 450
IRS	16 082 837	7 426 776	920 795	24 430 408
Kupione opcje na stopę procentową	0	12 712	0	12 712
Sprzedane opcje na stopę procentową	0	12 712	0	12 712
Transakcje walutowe, w tym:	10 523 663	2 643 491	54 800	13 221 954
Fx-forward	1 056 191	42 403	0	1 098 594
Fx-swap	3 167 039	2 054	0	3 169 093
CIRS	5 955 413	2 546 449	54 800	8 556 662
Kupione opcje walutowe	155 453	32 044	0	187 497
Sprzedane opcje walutowe	189 567	20 541	0	210 108
Transakcje kapitałowe, w tym:	1 216 994	1 360 992	0	2 577 986
Kupione opcje kapitałowe	608 497	680 496	0	1 288 993
Sprzedane opcje kapitałowe	608 497	680 496	0	1 288 993
Pozostałe transakcje, w tym:	0	44 232	0	44 232
Kupione opcje towarowe	0	22 116	0	22 116
Sprzedane opcje towarowe	0	22 116	0	22 116
RAZEM	33 342 944	11 500 915	975 595	45 819 454

Na dzień 31 grudnia 2009 roku w portfelu Grupy znajdowały się:

- strukturyzowane certyfikaty depozytowe, gdzie jako pochodny instrument wbudowany są wykorzystywane:
 - opcje na pojedynczy indeks lub koszyk indeksów cen akcji z giełd europejskich, azjatyckich i amerykańskich,
 - opcje na koszyk indeksów giełdowych cen towarów,
 - opcje na koszyk złożony z indeksów giełdowych cen akcji, indeksu europejskiego obligacji rządowych oraz kursu walutowego,
 - opcje na koszyk akcji banków inwestycyjnych,
 - opcje na koszyk akcji dużych polskich spółek,
 - opcje walutowe.

Standardowym ryzykiem wynikającym z instrumentów pochodnych jest wystąpienie przypadku, w którym kontrahent nie będzie w stanie wywiązać się z zobowiązań wynikających z transakcji. W przypadku braku wywiązania się z postanowień Bank zanotuje stratę, jeżeli wartość rynkowa instrumentu pochodnego jest dla niego dodatnia. Dlatego kolumna „Dodatnia wartość rynkowa” obrazuje bieżące zaangażowanie z tytułu ryzyka kontrahenta.

Ryzyko kredytowe związane z instrumentami pochodnymi

W 2010 roku ryzyko kredytowe związane z zawartymi transakcjami pochodnymi (Inp. Fx Option, Forward, Fx Swap) pozostawało pod kontrolą. Zmienność rynków walutowych istotnie się zmniejszyła w porównaniu z rokiem poprzednim, niemniej Bank kontynuował działania mające na celu aktywne zarządzanie ryzykami związanymi z portfelem zawartych transakcji pochodnych. Głównie działania te obejmowały:

- prowadzenie bieżącego monitorowania w zakresie wyceny rynkowej, poziomu zabezpieczenia, zdolności kredytowej kontrahentów,
- prowadzenie okresowego monitorowania portfela zawartych transakcji (ujęcie zagregowane),
- kontynuowanie strategii restrukturyzacji wobec pojedynczych ekspozycji.

Wycena niezapadłych transakcji pochodnych w zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta jest przeprowadzana w podejściu analogicznym do wyceny portfela kredytowego Banku. Oszacowania korekty wartości godziwej o ryzyko kredytowe kontrahenta dokonuje się w ujęciu indywidualnym: w przypadku klientów gdzie analiza indywidualna wskazuje na podwyższone ryzyko kredytowe kontrahenta oraz w ujęciu portfelowym: w odniesieniu do transakcji z kontrahentami gdzie indywidualna ocena standingu kredytowego nie wykazuje przesłanek podwyższonego ryzyka.

- W przypadku transakcji ocenianych indywidualnie, korektę oszacowano przy zastosowaniu techniki zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych w podejściu wieloscenariuszowym.
- W zakresie wyceny portfelowej, w celu oszacowania korekty wyceny wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta wykorzystano podejście oparte na koncepcji strat poniesionych, lecz nieujawnionych.

Dodatnia i ujemna wartość rynkowa niezapadłych instrumentów pochodnych na dzień 31 grudnia 2010 i 2009 roku kształtowała się następująco:

Dodatnia wartość rynkowa	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Transakcje stopy procentowej, w tym:	196 575	281 208
FRA	794	1 836
IRS	195 610	279 357
Kupione opcje na stopę procentową	171	15
Transakcje walutowe, w tym:	137 149	235 300
Fx-forward	9 037	59 547
Fx-swap	32 972	44 392
CIRS	88 846	117 573
Kupione opcje walutowe	6 294	13 788
Transakcje kapitałowe, w tym:	20 166	29 930
Kupione opcje kapitałowe	20 166	29 930
Pozostałe transakcje, w tym:	7 570	3 091
Kupione opcje towarowe	7 570	3 091
RAZEM	361 460	549 529

Ujemna wartość rynkowa	w tys. zł	
	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
Transakcje stopy procentowej, w tym:	246 219	308 694
FRA	352	322
IRS	245 671	308 357
Sprzedane opcje na stopę procentową	171	15
Pozostałe kontrakty na stopę procentową	25	0
Transakcje walutowe, w tym:	127 049	223 874

Fx-forward	17 327	9 517
Fx-swap	25 427	23 583
CIRS	80 868	167 212
Kupione opcje walutowe	58	3
Sprzedane opcje walutowe	3 369	23 559
Transakcje kapitałowe, w tym:	20 166	29 930
Sprzedane opcje kapitałowe	20 166	29 930
Pozostałe transakcje, w tym:	7 570	3 091
Sprzedane opcje towarowe	7 570	3 091
RAZEM	401 004	565 589

45.7. Zarządzanie kapitałem

Zasady zarządzania kapitałem są uregulowane w Banku w Polityce Zarządzania Kapitałem. Dokument ten jest zatwierdzany przez Radę Nadzorczą oraz Zarząd Banku.

Polityka określa podstawowe koncepcje (cele i zasady), które stanowią Strategię Kapitałową Banku. Określa ona w szczególności długoterminowe cele kapitałowe, zasady zarządzania kapitałem w sytuacjach normalnych i awaryjnych (awaryjny plan kapitałowy), podstawy procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego, jak również podział odpowiedzialności i strukturę sprawozdawczości.

Polityka jest odpowiednio aktualizowana, aby odzwierciedlać zmiany dotyczące Banku oraz jego środowiska biznesowego.

Ogólny cel polityki kapitałowej

Celem polityki kapitałowej jest aktywne zapewnienie zrównoważonego długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i utrzymanie kapitału na poziomie, który umożliwi Bankowi działanie w sposób ostrożny, a jednocześnie skuteczny. Osiągnięcie tego celu jest realizowane poprzez utrzymanie odpowiedniej bazy kapitałowej, biorąc pod uwagę profil ryzyka Banku i przepisy ostrożnościowe, a także uwzględniając zarządzanie kapitałem w oparciu o ryzyko w ramach planowanych celów w działalności gospodarczej.

Zasady strategii kapitałowej

Zarządzanie kapitałem to podstawowy element zarządzania działalnością Banku, nieodłącznie związany z ogólną strategią Banku. Większość decyzji biznesowych bezpośrednio lub pośrednio wiąże się z zarządzaniem kapitałem. Uwzględniając szeroki zakres wzajemnych powiązań Bank przyjął w swojej strategii kapitałowej następujące zasady ogólne, stanowiące podstawę zarządzania kapitałem:

- tworzenie wartości
- kapitał jako narzędzie do pomiaru wyników
- planowanie strategiczne i budżetowanie
- adekwatność kapitałowa
- stabilna baza kapitałowa
- struktura kapitału
- zaangażowanie kierownictwa
- przejrzysta komunikacja
- powszechne zrozumienie

Cele kapitałowe

Określenie celów kapitałowych ma podstawowe znaczenie dla zarządzania kapitałem i stanowi podstawowe odniesienie w kontekście planowania kapitału, alokacji kapitału i awaryjnych planów kapitałowych. Bank określa cele kapitałowe, które zapewniają stabilną bazę kapitałową, realizację celu strategii kapitałowej (zgodnie z jej zasadami ogólnymi), a także są zgodne z apetytem Banku na ryzyko. Ustalając cele kapitałowe, Bank bierze pod uwagę swoje plany strategiczne i przewidywany rozwój działalności oraz warunki zewnętrzne, w tym sytuację makroekonomiczną oraz inne czynniki środowiska biznesowego. Cele kapitałowe mają podobny horyzont jak strategia biznesowa i są zatwierdzane przez Zarząd.

Preferowana struktura kapitału

Bank określa swoją preferowaną strukturę kapitału w oparciu o współczynnik kapitału poziomu II do kapitału poziomu I.

Awaryjne plany kapitałowe

Bank posiada „awaryjne plany kapitałowe” („CCP” – *Capital Contingency Plan*), aby terminowo przeciwdziałać niewystarczającemu poziomowi bazy kapitałowej. Wdrożenie CCP jest uwarunkowane określonymi czynnikami, opartymi na celach kapitałowych banku, zgodnie z apetytem Banku na ryzyko.

Proces zarządzania kapitałem

a) Struktura organizacyjna procesu zarządzania kapitałem

Zarządzanie kapitałem to proces realizowany na różnych poziomach, w odpowiednich jednostkach organizacyjnych Banku oraz jego spółkach zależnych. Nadrzędną rolę w zarządzaniu kapitałem odgrywają Rada Nadzorcza i Zarząd.

Główną rolę w bieżącej realizacji Polityki Zarządzania Kapitałem, obok Rady Nadzorczej i Zarządu odgrywają stałe komitety Banku: ALCO oraz KoSZR (Komitet ds. Strategicznego Zarządzania Ryzykiem). W procesie biorą udział wyspecjalizowane jednostki Banku.

b) Kapitał dostępny

Zarządzanie kapitałem koncentruje się na kapitale wymaganym (wewnętrznym, regulacyjnym) i kapitale dostępnym. Kapitał wymagany to kwota kapitału niezbędna do pokrycia wszystkich istotnych rodzajów ryzyka. Kapitał dostępny to kwota kapitału w dyspozycji Banku definiowana jako regulacyjne fundusze własne określone w art. 127 Prawa bankowego. Kapitał dostępny obejmuje kapitał poziomu I (podstawowy) i poziomu II (uzupełniający) pomniejszone o odliczenia szczegółowo określone w Polityce Zarządzania Kapitałem.

c) Planowanie kapitału

Planowanie kapitału koncentruje się na ocenie bieżących i prognozowanych wymogów kapitałowych Banku (zarówno regulacyjnych, jak i wewnętrznych), a także porównywaniu ich z bieżącym i prognozowanym kapitałem dostępnym.

Zasady wyliczania kapitału regulacyjnego określają specjalne dokumenty wewnętrzne.

Proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego

ICAAP to proces, w ramach którego Bank dokonuje oceny kwoty kapitału potrzebnego na pokrycie ponoszonego przez siebie ryzyka, uwzględniając swoją strategię biznesową, a także

apetyt na ryzyko (kapitał wewnętrzny) i profil ryzyka. Kapitał wewnętrzny musi być całkowicie pokryty kapitałem dostępnym Banku.

Proces ICAAP w Banku obejmuje pięć faz:

- ustalenie ryzyk o istotnym znaczeniu;
- kwantyfikacja ryzyk;
- agregacja ryzyk;
- alokacja kapitału;
- monitorowanie i sprawozdawczość (w tym kontrola ex-post).

Poziom kluczowych wartości w zakresie zarządzania kapitałem

w tys. zł

	Stan na dzień	
	31.12.2010	31.12.2009
I. Fundusze podstawowe	3 225 550	3 262 095
Kapitał podstawowy	383 340	383 340
Pozostałe kapitały	3 947 994	4 015 122
Korekta funduszy o wartości niematerialne	-1 103 444	-1 135 751
Niezrealizowane straty na instrumentach finansowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	-2 340	-616
II. Fundusze uzupełniające	677 475	675 701
Niezrealizowane zyski na instrumentach finansowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	3 264	1 490
Pożyczka podporządkowana	674 211	674 211
III. Fundusze własne	3 903 025	3 937 796

Według danych na 31 grudnia 2010 roku współczynnik wypłacalności w Grupy Kapitałowej Banku wynosi 13,20% i jest powyżej ustanowionego przez regulatora progu 8%. W ciągu 2010 roku Grupa spełniała wymogi regulacyjne w zakresie adekwatności kapitałowej.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu

09.03.2011 Richard Gaskin
p.o. Prezesa Zarządu

.....
podpis

09.03.2011 Grzegorz Dąbrowski
Wiceprezes Zarządu

.....
podpis

09.03.2011 Grzegorz Jurczyk
Wiceprezes Zarządu

.....
podpis

09.03.2011 Ronald Malak
Wiceprezes Zarządu

.....
podpis

09.03.2011 Cezary Mączka
Wiceprezes Zarządu

.....
podpis

09.03.2011 George Newcomb
Wiceprezes Zarządu

.....
podpis

09.03.2011 Krzysztof Nowaczewski
Wiceprezes Zarządu

.....
podpis

09.03.2011 Carl Normann Vökt
Wiceprezes Zarządu

.....
podpis